

FOCUS

magazine

6

2013

547 FOTOGRAFIÍ
222 STRAN

Tak s takovým omezením nabídky se určitě setkal nejeden fotograf. Eroze cen způsobená digitalizací světa drsně, až likvidačně, zasáhla jednu z mála lukrativní a náročných disciplín fotografické branže - **svatební fotografií**. Ano, jsou fotografové, kteří si mohou nejen vybírat zákazníky, ale přiměřeně udržet a diktovat cenu. Ale těch není mnoho. Určitě také platí geografický vzorec, kdy nejvyšší ceny se daří udržet v Praze a okolí a ve velkých městech. Jen těžko bychom uvěřili, že si fotograf v Uherském Hradišti troufne za svatbu říci o 11 500 korun, nebo se mylím?

Zjišťuji, že strmý pokles cen - až na úroveň ceny jedné nádrže benzínu - způsobuje několik faktorů.

Prvním z nich je neznalost zákazníků. Zákazníci neví, co je práce fotografa, co obsahuje, mají představu, že když ze svého fotoaparátu, nedejbože mobilu udělají na dovolené v Paříži jakžtakž deset fotografií, proženou je nějakým Instagramem, a ony vypadají vlastně dobře, je to stejně snadné a bezproblémové i na jejich svatbě. Jaká

„No, tolík peněz nemáme, to musí stát maximálně 2000 korun.“

práce, že? Z toho je ale nemůžeme vinit, spíše samotné fotografy, kteří zákazníky nedokážou dostatečně informovat o tom, kolik práce je potřeba vynaložit na celou přípravu, samotnou akci, kolik času si musí vyhradit na fotografování samotné, kolik času spotřebují na úpravu fotografií a nakonec, kolik musí zaplatit za počítač, internet, licence na produkty pro zpracování fotografie, a v neposlední řadě fotografické vybavení a bižuterii ve formě blesků, atd. V tomto si erozi cen způsobují samotní fotografové právě svou neschopností zákazníka správně informovat a „vychovávat“.

Druhý faktor se přímo podílí na výši nabídkové ceny. Erozi cen způsobují v tomto případě ti, kteří se fotografy teprve stávají a jejich vstup do tohoto oboru fotografie je - s ohledem na velkou konkurenci - těžký. Sezóna je u nás krátká a je potřeba „urvat“ co nejvíce zakázek, ať to stojí, co to stojí. Proto se tito nováčci podbízí a jdou se svými cenami až na dřeň, takže s sebou strhávají celý trh, a s ním také ty zkušené, výborné a nedoceňované, služebně starší kolegy. Nováčci - snad jim tam mohu

říkat - si neuvědomují, že jejich ceny respektují pouze jejich osobní krátkodobé cíle a možná už dnes vědí, že jim nebudou za rok stačit, pokud se mají skutečně uživit.

Fotografování svatby se tak pomalu a neviditelně stává pro mnoho fotografů noční můrou, protože netuší, který pak nováček jim podrazí cenu a vezme kšeфт. Fotografovat svatbu pod nějakých 3500 korun se opravdu nedá.

Takže mi z toho vychází, že za zoufale nízké ceny fotografických služeb svatebních fotografů si fotografové mohou vlastně úplně sami.

[Google+](#)

[Facebook](#)

Podpořte nás na sociálních sítích

WOMAN

*Christian
Tode*

SPORT

Bára
Reichová

NATURE

*Martin
Rak*

ŠKOLA

*Institut tvůrčí
fotografie Opava*

REPORTÁŽ

*Eugen
Kukla*

FOTOKLUB

PORTA LITOMĚŘICE

ABSTRACT

*Tomáš
Gardelka*

FOTOKURZ BLESKY

Registrace na
kurz Nikon

Registrace na
kurz Canon

Na jednodenním kurzu se naučíte rychle a s jistotou fotografovat s interními a systémovými blesky.

Prakticky se naučíte používat blesk v malém domácím ateliéru, venku, naučíte se dosvěcovat portréty, pohybové scény, statické předměty, fotografovat v místnosti, kdy a jak používat softboxy apod.

*Zvládnete s jistotou nastavení blesků, jejich bezdrátové řízení, synchronizaci na druhou lamlu a synchronizaci při časech kratších jak **1/250 s.***

WOMAN

Christian Tode

Setkali jsme se v kavárně Paříž v Praze, Christian Tode se nenuceně milým způsobem pouzmál hned ve vchodových skleněných dveřích, a když si objednal malý sladký kousek na zahnání nepříjemnosti s průjezdem povodňovou Prahou, začali jsme s rozhovorem.

Capuccino a lehce vychlazená voda, trocha hudby a pomalu se rozjasňující obloha venku nám podmalovala atmosféru, a tak tady, teď pro vás mám jeho slova, jeho názory, zkušenosti, jeho pohled na svět i na svět fotografie...

Christian Tode fotografuje na film... a mezi řečí padla slova, co mohou být snad i jeho motto: Fotografie jsou kresby světla, které dal Bůh. Je to zachycení momentů, které právě zanikly.

Bez photoshopu, jen vývojky, ustalovače a chemikálie, kouzlo nechtěného. Kouzlo v klasické fotografii pořád je. Spousta lidí, díky mnohým ztrátám tradic si už neuvědomuje, co to znamená klasická fotografie, ušlechtilé tisky, velkoformát.

Christian Tode

Co je podle vás vlastně fotografie?

Když přišla fotografie, předpokládalo se, že malířství postupně zanikne. No, ale dneska se nikdo nediví, že jsou obrazy na plátnech, že jsou výstavy a lidé chtějí vidět a očekávají na grafice grafiku, na olejomalbě olejomalbu. Na výstavě chcete vidět obraz od Cézana a ne plakát obrazu od Cézana, chcete grafiku a ne fotografii grafiky Kulhánka, chcete cítit dotek lidské práce, dotek toho lidského umu. Lidské oko je nejdokonalejší čočka a v paměti se vám to smíchá s tím dojmem, s tou atmosférou, a to je potřeba zachytit na fotografie. To je fotografie. To je umění fotografie.

Co vaše studium fotografie?

Pokud neberu jako studium můj život s otcem, když mi dal foťák do ruky, my s bráhou prožili krásné dětství, učili jsme se vlastně s ním, a byli jsme děti

nezvedné a pozorovali ho při práci, jak maloval, vyprávěl nám pohádky a jak si je nepamatoval, vyprávěl i blbosti, a tak nás učil i malovat i fotografovat, tak tedy nemám za sebou žádné studium. Oba umíme malovat.

Svůj Flexaret jsem dostal ve svých 13 od otce, a v té době jsem zároveň vyvolával filmy pro široké okolí. Jako vášnívému čtenáři knih se mi však postupně zhoršoval zrak a tak jsem musel hledat foťák, který zaostří tak trošku za mne. Tak přišel do mých rukou první kinofilmový automat. Postupem let jsem cítil, že není vše tak jak bych si přál a počet snímků na jednom filmu 135 je k ničemu, protože při vyvolání si pak nepamatují při jakých světelných podmínkách byl nasnímán ten první, druhý,... A pak vše vyvolávám tak nějak, aby to vyšlo. V době příchodu digitální techniky jsem pak byl unesen tou lehkostí pořízení snímku a koupil jsem si hned digitální fotoaparát a vše co k digitální technice patří - tedy počítače, software.

*Fotografie je zachycení momentů,
které právě zanikly.*

Přišel nějaký zlom?

Po dvou letech přišlo asi nejzlomovější setkání s H1 (legendární Hasselblad, [recenze třeba zde](#), pozn. redakce). Na firemní prezentaci jsem byl v době, kdy v časopise Black and White vyšly fotografie z amerických jazzových klubů z 50tých let a mne ty fotografie zaujaly, říkal jsem si, jak to udělali, příšeří, lidé v pohybu a přesto velmi kvalitní.

V té době se rozhodl odejít ze života můj děda a po něm zbyla na půdě spousta starých skleněných desek, které byly staré víc jak 70 let, a tak jsem na prezentaci nového fotoaparátu H1 využil možnosti a zeptal se ředitele Hasselblad a Adobe,

zda budou za 70 let existovat současné nosiče, tedy pokud je někdo vůbec najde - CD, DVD, flashky, externí disky. Zda mí potomci nebudou toto považovat za tálky na pivo a podobně. A bude někdo, třeba v muzeu, kdo to bude umět případně přehrát? V otázce jsem pokračoval. Zda současné formáty, ve kterých je digitální fotografie zobrazena, tedy jpg, tiff, budou ještě existovat za 70 let.

Odpověď byla negativní. V souvislosti se snímkami, co jsem našel na půdě u dědy, spolu s fotografiemi po mému pradědečkovi v albech, ale také na rodinných negativech, jsem si uvědomil, že chci, aby po mne rovněž něco zůstalo, aby se potomci měli na co kouknout, protože umění je jedna z mála věcí, které po nás zůstanou - nemá cenu bojovat se životem, stejně to prohrajeme, ale umění po nás zůstane.

S digitálem tedy vůbec nepracujete?

Jak jsem řekl před chvílí, pracoval jsem s ním a jsem za to rád. Musel jsem se taky hodně naučit z digitální fotografie, hledal jsem na serverech podobnou krevní skupinu, mám to vždycky jako školu života... Na internetu jsem ale hledal více odpovědi na otázky z tradiční fotografie: jak se skenuje, jak oni skladují fotografie, jestli třeba v papírové podobě a začal jsem se ujišťovat, že lepší pro mne bude vrátit se k filmu. Doma mám tak pár středoformátů, různých formátů a **jeden Deardorff 8x10"**.

Moje žena je fanyntka do všech těch elektronických přístrojů, a když si nevím rady, tak vím, kde hledat pomoc.

Téma žena, co k tomu říct?

První fotky jsem udělal, když nám bylo s kamarádem asi 13 let a potřebovali jsme peníze na LP Led Zeppelin, Rolling Stones, a tak jsme nafotografovali sadu aktů. Pěkně jsme je zabalili do hedvábného papíru, co nám dala paní v místním bufetu, a prodávali jako pohlednice v místní stylové restauraci.

Žena je věčné téma?

Když chvíli ženy necháte a díváte se, zjistíte, že ženy na vás nemyslí, jen se dívají na svět, a dívají se jinak. Je potřeba, aby se dívaly na život, protože pak v nich je i ten život, a ten pak vyfotografovat...a je jedno na co se dívá, jestli tam běží mladík nebo letí komár.

Co ještě fotografujete rád ?

Já věřím, že příroda je hezká, taky mám zahradu a mám jí rád, ale bez toho člověka by to u mne nešlo, a tak si vyfotím pampelišky, protože každá květina touží být vystavena ve váze - i ty prosté pampelišky. Jsou a nejsou to momentky, nejsou to momentky v tom dokumentárním slova smyslu, ale zase jsou to momentky, jako zachycení toho momentu, toho okamžiku. A tak, proč by to nemohla být pampeliška? Fotím při denním světle a tady tyhle tulipány jsem fotil skoro večer.

Christian Tode

A občas si člověk toho momentu všimne.

Fotíte ženskou krásu?

Podle mne jsou jen tři druhy žen. Ty první stvořil Bůh krásné. Líbí se všem, mužům i ženám. Pak jsou ženy hezké, které jsou krásné pro větší či menší skupinu lidí, případně pro jediného člověka na světě. A pak jsou ty, které nechtějí být hezké. Žádná jiná už neexistuje.

Vnímám to tak, že vaše fotografie jsou o ženské duši... ne o nahotě, ne o šatech...

Víceméně je to tak, že každý se dívá na něco. Kdysi jsem chodil v Miláně do místní kavárny-oranžerie, kde si staré dámy vychutnávaly kávu a bylo vidět, nejen dle oblečení, vlasů i nálady, že si chtějí ty společné chvíle užít. Tak jsem si je tam skicoval díval se, jak to světlo vykresluje jejich tváře. Fotím atmosféru momentu, ne ženu samu. Ve fotografii má přírodní světlo velké kouzlo, je měkké a fotografie pak má nádech toho okamžiku. Třeba tato fotografie je úplně náhodná, žena se někam koukala, byli jsme na procházce a ona cucala bonbón...

Mnohdy se díváte a vidíte, jak světlo - v tomto úhlu, v tomto světle - vytvořilo jenom moment, který za chvíli zmizí. A občas si člověk toho momentu všimne.

Christian Tode

woman

W FOCUS
magazine

Ctíte tradiční způsoby. Jaký názor máte na umění, uměleckou fotografií obecně?

Slunce pořád svítí. Stejně je to se světlem a stínem. A stejně jako olejomalba se pořád vyvíjí, tak i klasická fotografie se vyvíjí.

Neaspiruji na umělce, jen fotím klasicky. Protože fotografie je právě to umění se vším tím, co k tomu od začátku až do konce patří. Můžu s ní pracovat retušovat, upravovat. Lidské oko se nechává oklamat. Když se podíváte před sebe na dva předměty, nikdy je neuvidíte oba stejně ostré. Proto se snažím fotit tak, jak lidské oko vidí.

Fotografové mají i svůj přístup k modelu, jak je to u vás při fotografování?

Někdy má žena obavu, jak bude na fotografii vypadat, protože není spokojena s tím, jak vypadá. Chvíli si povídáme protože vím, jak a kde zvládnu "chemický peeling" v temné komoře. A snažím se ji zachytit ve správném světle a situaci, takže fotografie pro ni zůstane krásnou vzpomínkou.

Člověk se nenařodil v ateliéru

Christian Tode

Christian Tode

Když je žena přirozená, tak ten, kdo si povšimne toho, co je v ženě přirozeně ženské, může mít z pohledu na ni krásný pocit, krásný den a vzpomínu na tu chvíli.

Fotografujete v ateliéru?

Člověk se nenařodil v ateliéru a ateliérová fotografie tolik už společného s životem nemá. Proto v ateliéru fotím jen málokdy.

Pro vaše modelky je typická elegance ženského oblečení, ten styl vybíráte Vy?

Když jdete fotit produkt, jde jen o to vědět, jaký produkt to je. Jaké je zadání, případně i historie a filozofie společnosti co produkt prodává či prezentuje. Jde o to, co z toho člověk chce nechat dýchat. Jinak budu fotit sklo od Mossera a jinak z litého skla. Jinak reklamu pro YSL, jinak pro místního kluka, co prodává své první trička na trhu. Měla by také z toho být cítit atmosféra toho, kdo je případně vyrobil. Nefotím produkt, tenhle obor, produktovou fotografii, ale i fashion, pro módní časopisy, beru jako takový malý striptýz, u kterého si tak moc neužijete. Modely, co mají ženy na mých fotografiích, si většinou navrhoji sám. Některé si nechám ušít, některé seženu volně na trhu.

woman

W FOCUS
magazine

Vedete doma také diskuse na téma fotografie?

Žena vede po nějakých osm let svůj malý galerijní prostor, a tak se svou ženou vřele, občas i vášnivě, diskutujeme o svých názorech na umění. V historickém se shodneme, v současném občas ne. Stejně tak jako malé dítě naslouchá, diskutujeme a nasloucháme, tříbíme si názory a třeba se i střetneme, ale tak se taky spoustu věcí dozvímě.

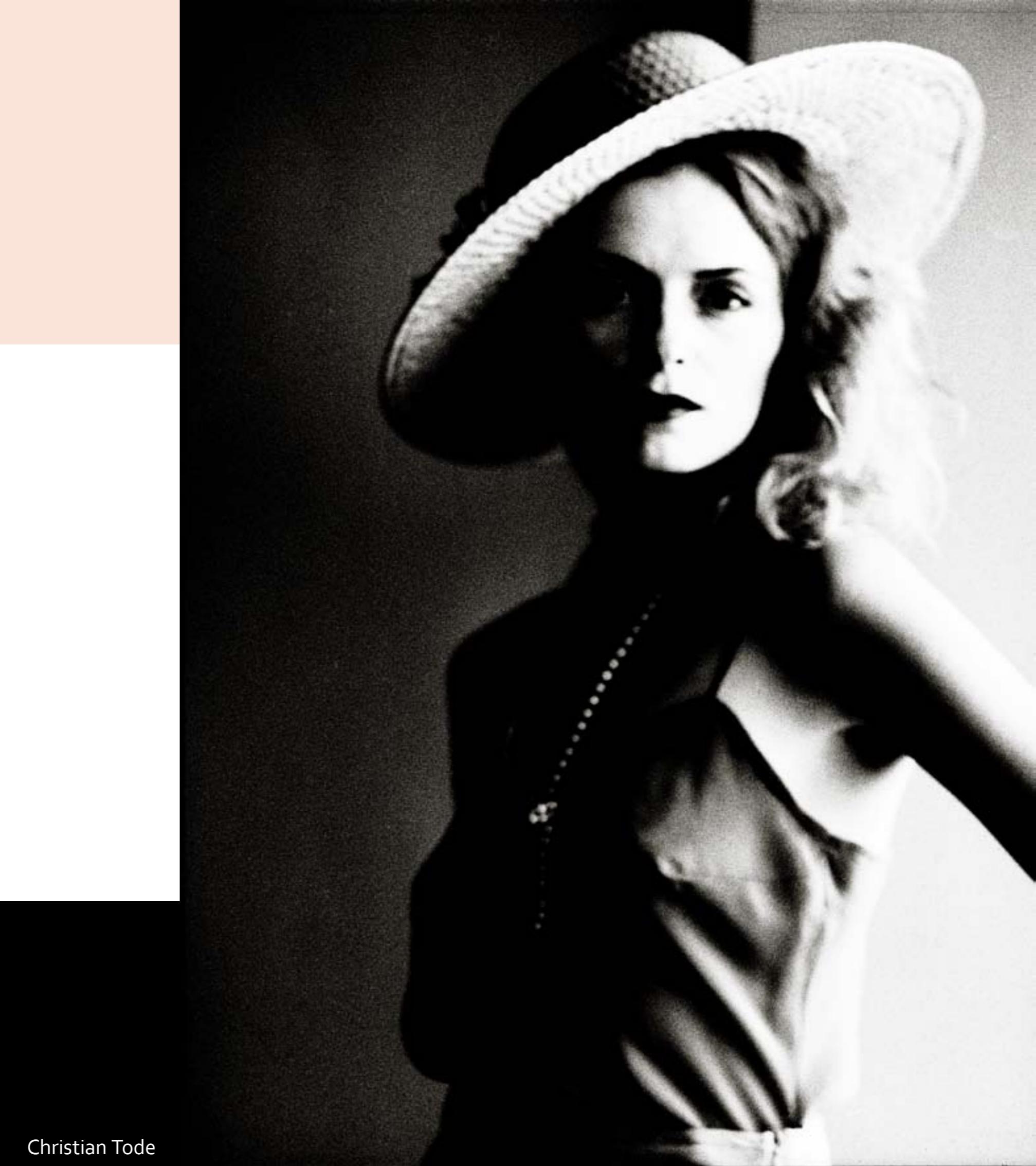
*Měl jste výstavy, bylo téma vždy žena nebo jiné?
Kde bude další?*

Nemám rád kategorie (ve fotografii, pozn. redakce), takže výstavy nejsou úplně tématické. Výstavy jsem měl v Česku, na Moravě, na Slovensku, a nerad o sobě mluvím, teď vyjedná váme výstavu v Berlíně.

Je ještě nějaká vaše nenaplněná touha ve fotografii?

Nemám mnoho jiných tužeb, než zachytit náladu. A pak je potřeba se naučit drobné technikálí... a ty se můžete učit pořád. A v tomto si beru rád na pomoc internet, kde se seznámím s lidmi, které bych jinak nepotkal.

*Nejradši mám ten pocit při vyvolávání.
Je to jako na večírku, mám z toho příjemný
pocit plný očekávání a nejistoty*

Našel jsem takhle skutečné přátele z celého světa, mnohé velmi známé, rád se s nimi osobně setkávám, ať v Amsterodamu, Benátkách, Celje, Berlíně, Londýně, a spolu pak vedeme příjemné, *pravda občas vášnivé*, rozhovory o klasické fotografií nad šálkem čaje.

Povězte něco o ženě...o tom, jak ji vnímáte jako fotograf i jako muž

Fotím většinou paní, ne slečny. Žena má svou historii. Ta historie jejího života je na ní poznatelná. Člověk si vybere ženu na celý život. Selhání může přijít, je to o vývoji, je to o dialogu. Fotografie by také měla vyvolávat dialog mezi divákem a snímkem. Mnozí lidé, podle mého, příliš bazírují na technické dokonalosti všeho.

Sdělují si technické parametry přístrojů, kterými fotí, objektivů, softwaru, světel použitých a pak se následně nedívají. Tradiční fotografie je pro mne o životě a když tradice zmizí, lidé nebudou už vědět, jak se to vlastně má dělat a jak to má být. A tak tomu je nejen ve fotografii. Je to možná konzervativní přístup, ale nehodlám ho měnit. Jsem pro ctění tradice ve všem.

Mnozí lidé, podle mého, příliš bazírují na technické dokonalosti všeho.

Vaše fotografie publikovaly světové časopisy o fotografii. Účastníte se nějakých soutěží?

Moc nevěřím tomu, že když budu mít sbírku všech možných ocenění, že to bude k něčemu. Soutěží se tedy neúčastním, jen tvořím, a kdo chce, ten si mě najde. Mou fotografii publikuje nebo koupí. Taky se někdy z umění může stát továrna, kde fotograf jen dře na druhé, ale to už pak není umění, to nechci.

Kdyby bylo po mé, zrušil bych asi granty na umění pro různé nadace. Nechal bych jen státní granty, ty by šly do státních galerií, státních divadel, státních muzeí, pak městské granty, co by šly opět do městských divadel, městských galerií.

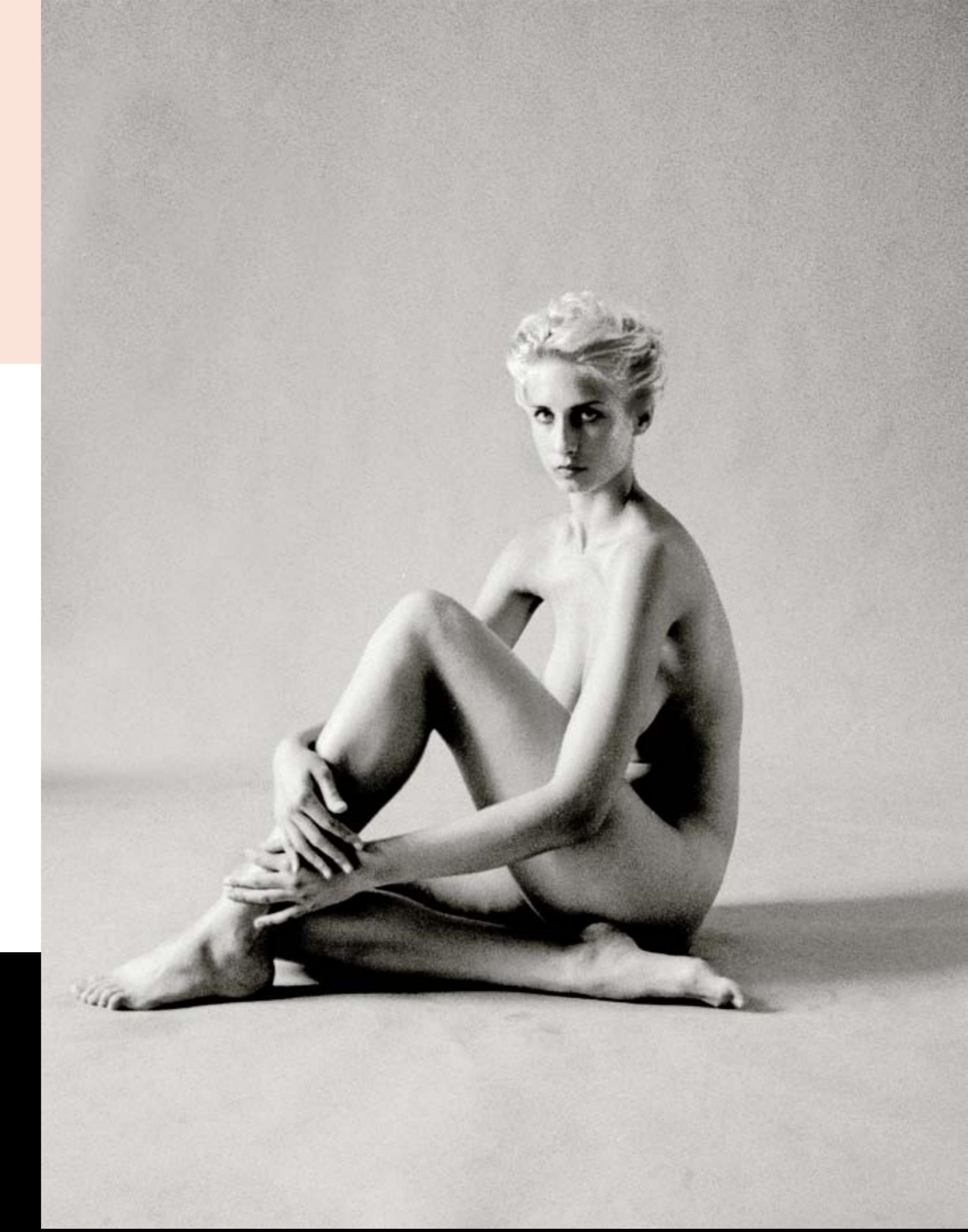
Apak bych otevřel dokořán dveře trhu. Nadace, ať dostávají peníze od korporací. Umělci jsou jen lidé, co musejí a chtějí z něčeho být naživu. I v dřívějších dobách měli umělci své donátory. Tím však nikdy nebyl stát jako instituce. Talent je základ, inspirace je tou hnací silou a pak píle, vydržet. Cesta, po které člověk kráčí sám.

*...a pak píle, vydržet.
Cesta, po které člověk kráčí sám.*

Christian Tode

Power to your next step

VÁNOCE BUDOU
LETOS JEŠTĚ
VESELEJŠÍ!

* Kupte od 1. 10. do 31. 12. 2013 Canon EOS 6D a získejte 5 000 Kč zpět.

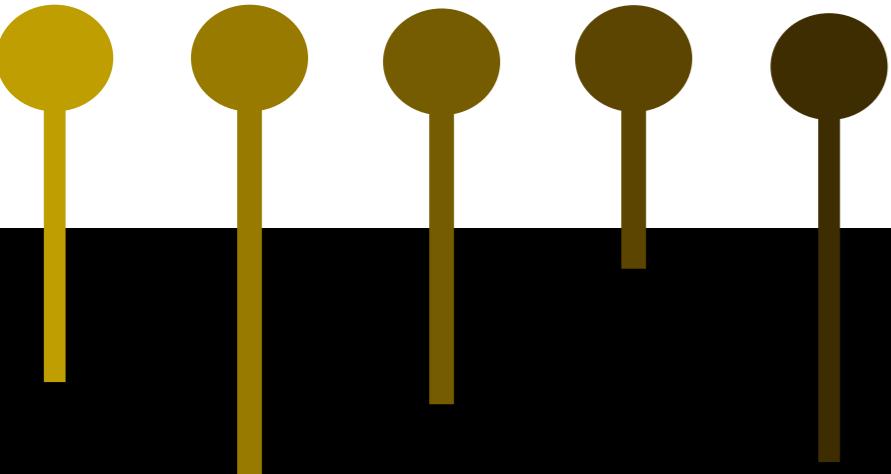

Canon EOS 6D se slevou 5 000 Kč!

www.canon.cz/cashback

Canon

n a
t u
r e

s Martinem Rakem

Martin Rak

Martin Rak nasbíral na sociálních médiích obrovské množství příznivců. Nejvíce se líbí jeho fotografie z Českosaského Švýcarska nebo italských Dolomit, a celkově příroda.

Fotografuje, když vychází Slunce, ale - jak sám přiznává - dnes už ve čtyři hodiny ráno nevstává s takovým entuziasmem jako dřív.

Poradí vám, jakou výbavu brát s sebou, jak vnímá fotografii a proč tak často nepoužívá přechodové filtry.

Martine, jsi zkušený fotograf - už jsi v sobě objevil tu nejniternější pohnutku, proč se v nepříznivém počasí vláčíš s technikou na nějaký kopec v Českosaském Švýcarsku, aby sis odvezl jednu nebo dvě fotografie?

Pro mě je určitě hlavní odreagovat se, dostat se do přírody, být v klidu. Nejvíce mě fascinují momenty brzy ráno a večer. Stát nad mlhou a fotit východ, to je pro mě ten nejkrásnější relax. Soustředím se na přírodu a na přítomný okamžik. To je to, co mě baví nejvíce.

Stalo se ti někdy, že jsi se „zapomněl“ a zabral do focení natolik, že ses vzpamatoval na úplně jiném místě?

Až takhle zase ne. Občas sice fotím, pobíhám kolem stativu, měním skla, soustředím se, přemýšlím, co tam nasadit, jakou kompozici zvolit, ale že bych se úplně zapomněl, to ne. Někdy je to zaneprázdnění tak hluboké, že lituji chvíle, které věnuji technice, místo abych se kochal přírodou a užíval si okolní atmosféry. Focení je prostě na prvním místě a mám pocit, že tu krásu okolo nevnímám jinak než hledáčkem.

Fotografování ti „zabíjí“ pocity z přírody?

Někdy si to říkám, ale na druhou stranu se zase k té fotce vrátím trošku jinak za rok, za dva při zpracovávání. Když se pak na ni podívám, vybaví se mi zážitek a atmosféra spojená se snímkem. Rozpomenu se na ten moment a přesně si vybavím místo a všechny věci okolo. Je to zajímavý způsob, jak si připomenout krásný zážitek. Kdybych tam tehdy nefotil, asi bych si na něj už nevpomněl.

Co byla tvoje první fotografie, o které jsi sám mohl prohlásit: jo, to je ona!

Já začal hodně fotit v Českosaském Švýcarsku na podzim před

čtyřmi lety. Fotil jsem samozřejmě i před tím, ale bylo to bez stativu, jen takové výcvaky, takže nic moc - prostě turistická fotografie.

Asi desetkrát jsem vylezl na Mariinu vyhlídku a na Křížový vrch, brzy ráno jsem vyjížděl z Prahy, a nakonec to jednou na konci října klaplo. Byly barevné stromy a krásná mlha. Ten den jsem si poprvé uvědomil, že mě to baví a že se tomu chci věnovat.

Proč jsi tam jezdil, když se ti stále nedařilo udělat pořádnou fotografií?

Prostě jsem toužil udělat krásné fotky z přírody.

Měl jsi mezi fotografy nějaké vzory?

Ano, určitě: Václava Sojku. Jeho fotografie jsem znal z knížky, a tak jsem věděl, jak to v přírodě Českého Švýcarska může vypadat. A když to pak poprvé vyšlo, zjistil jsem, že by mě to mohlo bavit.

Focení krajiny je někdy zábava spíše pro samotáře, jak to máš ty? Málokdy asi člověk může vzít partáka?

Až takový samotář nejsem, fotím a jezdím často sám, ale někdy jedeme jako parta do zahraničí, jezdím s kamarády Danem Řeřichou a Tomášem Morkesem, vyrážíme třeba na týden do Dolomit nebo do Toskánska, takže si nemyslím, že bych byl fotograf - samotář. Ale je pravda, že když je člověk sám, užívá si to úplně jinak. Mám v sobě pokaždé takový rozkol, jestli cestovat sám nebo v něčí společnosti.

A jak s rizikem v horách?

No, ano, to máš pravdu, pokud se jedná o vysoké hory, není radno pouštět se všude sám, ono stačí malé zranění a nehybný člověk se může dostat do problémů.

Vzpomeneš si na nějakou dramatickou příhodu z focení?

Dramatický jsem to nikdy neměl. Snad jen když jsme s kolegy cestovali do Drážďan fotografovat v zimě, kdy byly extrémní mrazy - nějakých 25 stupňů. No, chtěli jsme se dostat na zajímavé místo přes ledový krunýř na Labi, ale Dan se propadl po pási do ledové vody, a navíc neměl nic na převlečení, takže v tu chvíli náš výlet skončil.

Kdybys měl popsat svou nejlepší fotografii, takovou, ke které máš nějaký osobní vztah. Která by to byla?

(dloooouhooooo přemýšlí, pozn. redakce) Největší radost mám z fotografie, kterou jsem pořídil v Českosaském Švýcarsku letos v březnu nebo dubnu na sněhu, už nevím...

No on ten sníh byl letos myslím snad až do května.

(směje se) Určitě si pamatuji, že všude kolem bylo bílo... Vím, že už jsem byl na cestě zpátky, brouzdal jsem okolo potoků, nic se mi úplně nezdálo. Z toho dne jsem nebyl nadšený. Ve Vysoké Lípě jsem udělal svou poslední fotku krásného dubu na horizontu na dlouhý čas. A právě z téhle fotky mám největší radost.

Tu scénu teď fotí snad všichni, v polovině května jsem udělal velice podobný snímek, ale už bez sněhu. Udělal jsem dvě nebo tři kompozice, nebyl jsem si úplně jistý...

Ano, ano, já jsem kompozici taky vybíral. Pořídil jsem několik snímků, ideálně to vyšlo na čtverec. Je tam pěkné místo, všude pastviny. Akorát mi teď přijde, že přibývá plotů na loukách.

Ty nefotíš moc černobílé, málo fotografií jsem od tebe viděl jen monochromatických, snad jen z Českosaského Švýcarska a v zimě. Byly to zmrzlé stromy, keře. Neláká tě tato disciplína?

Martin Rak

Ted' u mě převažuje barevná fotografie, ale černobílá mě přitahuje cím dál tím víc. Někdy mi přijde fajn odpoutat se od barev. V černobílé je čistota, jednoduchost, linie, atmosféra, nálada, tvar, takže jistě má své kouzlo.

Měl jsi svou vlastní výstavu?

Do konce září jsem se účastnil výstavy s Danem Řeřichou a Tomášem Morkesem v Litoměřicích. Každý jsme tam měli sedm velkoformátových fotek. Samostatnou autorskou výstavu jsem ještě neměl, ale určitě něco přichystám.

Jak prezentuješ své fotografie?

Na webu.

Na svých stránkách nebo používáš sociální sítě?

Většinou na svých webech a pak to sdílím na sociálních sítích, kde je mnohem širší zásah. Na web musí čtenáří cíleně přijít, zatímco na sociálních sítích to

více lidí vidí na svých profilech.

Prodal jsi nějaké fotografie?

Ano, prodal.

Děláš to cíleně?

Na svých stránkách píšu, že mě lidé mohou kontaktovat, pokud mají o nějakou fotografiu zájem. Všechno další dojednáváme individuálně.

Kdo je pro tebe vzorem dnes? Pokud je v Česku někdo takový?

Pořád je jím Václav Sojka.

On je celkem výjimka.
Když nemáš možnost vstoupit do parku, nenaftíš podobné věci jako on. Co další?

Tak další, určitě Ladislav Kamarád...

Ale nejdřív jsi ho nejmenoval...

Martin Rak

Martin Rak

No, protože ho za ikonu české fotografie považují úplně všichni (směje se)... A mnohem víc se mi líbí fotografie, které fotil na film. Líbí se mi víc než snímky, které dělá dnes - panoramata z mnoha fotek.

Kdybys dnes kupoval výbavu, jaká skla bys doporučil zájemcům o krajinářskou fotografií?

Já fotím Canon EOS 5D Mark II, který je na krajinu dostatečný, ale pokud by si někdo kupoval nový fotoaparát, pro krajináře je skvělá volba Nikon D800, protože je tam výrazně lepší dynamický rozsah a větší rozlišení, což je pro krajinu výhodné. Mám teď stabilizovaný zoom EF 70-200 f/4 L IS USM, a je jedno, jestli se stabilizátorem nebo bez, důležitá je pro mě váha a příjemné sklo.

Za standardní považuji EF 17-40 f/4 L USM, který mi postupně přestává vyhovovat, a chtěl bych ho vyměnit za něco nového. Pořád čekám, že Canon s něčím přijde. Třeba u Nikunu mají AF-S 17-35 f/4 G nebo AF-S 14-

24 f/2.8 G a to jsou výborné objektivy, mají výrazně navrch. Já jsem při výběru hodně řešil váhu, proto jsem jako zoom vzal 70-200, sice stabilizovanou, ale o dost lehčí než EF 70-200 f/2.8 L USM.

Neuvažoval jsi o středoformátu?

Uvažoval (směje se...). Člověk s tím pořád koketuje, ale digitál pro mě zůstává pohodlný. Když dávno jsem fotil na kinofilm - tehdy jsem dostal fotoaparát od dědy. Fotil jsem SMENOU a ruským FEDem s páčkou na převíjení a dálkoměrem. Pak jsem měl Canon AE-1 s manuálním ostřením.

Takže do filmu zatím nejdeš?

Zatím spíš ne.

Řešíš předpovědi? Dobré světlo na krajinu potřebuješ přeci nejvíce.

Co se týče počasí, tak tam jsem začínal opravdu důkladnou přípravou a sledoval každou změnu. Jenže časem se ukázalo, že byť je předpověď na den sebehorší, stane

Martin Rak

Martin Rak

se, že na krátkou chvílí, na minutu nebo na dvě, vykoukne slunce a celá krajina se v mžiku prokreslí a změní. Zažil jsem krásné okamžiky, které se naskytly naprosto nečekaně, takže teď už to tolík neřeším.

Prozrad' nám, v čem vyvoláváš fotografie?

Používám Apple Aperture, větší úpravy dělám ve Photoshopu. V posledních době udělám základní vyvolání a vyvážení bílé v Aperture a pak to spojuji ve Photoshopu.

Začínal jsem samozřejmě s přechodovými filtry. Je to pohodlné, člověk má fotku hotovou vlastně přímo ve foťáku. Problém nastane, když nefotíte rovnou krajinu. Když jsou na horizontu přesahy, třeba vrcholy hor, musí se to stejně nakonec zesvětlovat, a to není dobré. Když to naexponujete vícekrát a pak složíte, je to daleko lepší. Já jsem se dlouho učil a zkoušel různé varianty, než se mi výsledek začal líbit.

Byla nějaká fotografie, kterou jsi vyfotil a bez úprav použil?

Hmmm. Asi ne. Fotím pořád do

RAWu, ale RAW vypadá hodně fádně, takže vždy zasahuji do kontrastu.

Plánuješ nějaké fotografické vzdělání? Nebo chceš zůstat u toho „svého“?

Nemyslím si, že by to, čemu se věnuji, vyžadovalo další vzdělání. Mám nastudované knížky a když si potřebuji něco objasnit, podívám se na internet a nastuduji si to.

Líbila se mi tvá fotografie z Golden Gate v San Franciscu. Jak jsi ji pořídil?

Já tam byl na výletu s kamarády...

Takže ses jako turista postavil na svah, stiskl spoušť, a jak říká klasik: „bylo to tam“?

Ne, to ne. Projeli jsme celou Kalifornii až po Seattle. Ve Friscu jsem fotil z druhé strany (*vzdálenější část Golden Gate, pozn. redakce*), byla krásná mlha a asi šest hodin večer. Pak se to úplně zatáhlo, tak jsem popadl výbavu, rychle se přesunul na druhou stranu, slezl pod úroveň mostu a stiskl spoušť. Bylo to jen narychlo, ale ukázalo se, že včas. Světlo se stáhlo a scéna se zatemnila. V Kalifornii se dá fotit tolík věcí!

Martin Rak

Martin Rak

Vypadá to, že nejlepší fotografie udělají ti, kteří v místě nebydlí, co říkáš?

Tak to opravdu je, třeba konkrétně z USA nebo z Evropy vozí skvělé věci právě cizinci.

Jaké je tvé nejoblíbenější místo na focení o víkendu?

Já jezdím nejraději do Českého nebo Saského Švýcarska.

Jaká je tvá typická výbava do přírody?

Beru EF 17-40 f/4 L USM, pak EF 70-200, ND filtr, desítinásobný ND filtr do držáku pro LEE systém. Přemýšlím o širším skle EF 16-35, ale zatím mě odrazuje cena a velký 82mm závit. Do výbavy si beru také EF 100 f/2.8 L IS USM Macro, se kterým jsem hodně spokojený. Ten objektiv je výtečný, zpracování a bokeh jsou parádní, to sklo mám rád. Samozřejmě beru také polarizační filtr, drátěnou spoušť, vodováhu, a dvě náhradní baterie.

Jak si akce plánuješ?

Po Čechách to moc neplánuji a

pokud někam jedu na víkend, řídím se jen aktuálními podmínkami. Když jedeme někam dál, tak plánujeme, ale podle předpovědi na týden se neřídíme, stejně není přesná a místní situace bývá mnohdy úplně jiná.

Takže nejsi takový ten fotograf, který si všechno do detailu naplánuje - v kolik hodin a kde stát, aby slunce zapadalo mezi kopci?

To asi ne. Mám sice dopředu nachystaná místa, ale abych se tak detailně zabýval tím, že mám stát na konkrétním místě v tolik a tolik hodin, to ne. Najdu si lokality a pak si to člověk projede až na místě... Mívám vytípovány nějaké pohledy pro focení na první den. Druhý den přes poledne, když nefotografuji, si pak třeba lokalitu projdu nebo projedu a ujasním si, co chci nafotit a které pohledy by byly nejlepší.

Fotíš něco jiného než krajinu nebo hory?

Občas něco ve městě, spíš ale opravdu krajiny.

Neláká tě město?

Vůbec ne, zatím krajina a makro. Když občas něco fotím ve městě, v Praze, není tam na to ten správný klid. V krajině jsem nejspokojenější.

Formát obrazu zachováváš? 3:2? Viděl jsem některé tvé čtvercové.

Snažím se zachovat 3:2 nebo čtverec, občas potřebuji oříznout, ale nechávám 16:9.

Kdy sis koupil poslední fotografický časopis?

No... to už je nějaký pátek. Asi to byla Československá fotografie, ale je

to rok zpátky. Pocit jsem měl takový, že je tam spousta reklam a techniky, a to si člověk přečte na internetu. Nic nového pro sebe jsem tam nenašel.

Co poradit fotografům s rodinami?

Musí se to nějak skloubit. Já sice rodinu nemám, ale mám přítelkyni,

a když někde jsme a já ráno vstanu na focení, vrátím se v deset už celkem unavený. Druhá část výpravy se cítí odpočatě a má chuť vyrazit objevovat okolí. Tak to je těžké (směje se na celou kavárnu). Nejhorší je to v létě - slunce ráno vychází brzy, takže musím být v pět na místě. Proto mám raději podzim - září a říjen - kdy sluníčko vychází ráno a ne v noci (smích). Pak se i v průběhu dne dá ještě zrealizovat nějaký program.

Paterno fotografování v krajině

1

Pro hory platí stejná pravidla, jako pro fotografování jakékoliv jiné krajiny, jen to má svá specifika, je to mnohem větší dřina a musí se po celou dobu myslet na bezpečnost. Za Vyrážet i za horšího počasí a samozřejmě v čase východu a západu slunce.

2

Nepodceňovat oblečení, pořádné kotníkové boty, platí to i pro rovinu, nepromokavé oblečení, spíše prodyšné.

3

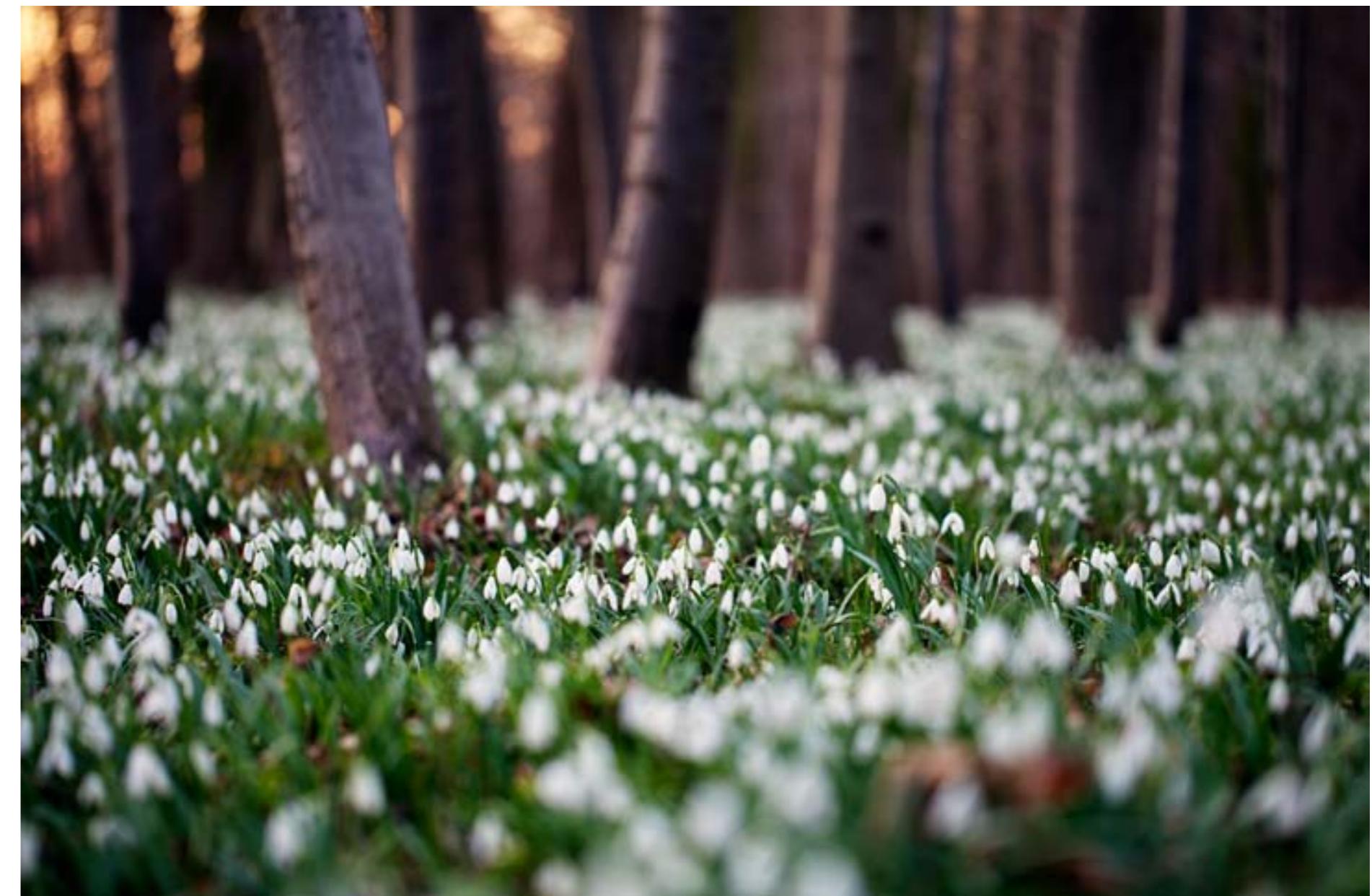
Co se týče výbavy, kvalitní stativ a kvalitní skla, na tom záleží mnohem víc než na foťáku, pro začátek stačí základní zrcadlovka.

4

Setkal jsem se s tím, že spousta lidí hodně bádá, šteluje, nastavuje foťáky. Zásadní je, aby na místě řešili jen kompozici. Techniku si musí prostě zažít. Neměli by se zabývat technickými detaily, ale soustředit se na fotografií. Na sociálních sítích se mi často objevují technické dotazy. Na to nevím, co odpovídat. Nechci, aby utráceli peníze. Měli by si jen uvědomit, že dneska stačí úplně průměrná zrcadlovka, ale vyplatí se investovat do kvalitních objektivů.

5

Vybavit se pílí a trpělivostí, inspirovat se u jiných a nebát se porušit pravidla. Dříve se učilo, že nejlepší je fotit za bočního světla, ale fotit se dá i po světle a v protisvětle. Existují základní kompoziční pravidla, o kterých se říká, že jsou tu proto, aby se porušovala. Jsou scény, kdy je například středová kompozice lepší. Za účelem lepší fotografie je někdy potřeba pravidla porušit.

FOTOEXPEDICE INDONESIE, JAVA, BALI

20.2.-10.3.2014

BÁRA REICHOVÁ

*Jako z knihy pohádkových
příběhů života mi připadál
ten, který mi vyprávěla
Bára Reichová, sportovní
fotoreportérka Deníku sport.
Jen pílí, prací a neutuchajícím
zápalem pro fotku se dostala
až k šanci fotografovat
třeba Christiana Ronaldu.*

Začínala na zelené louce od nuly, brala si dvě práce, sama se učila, jezdila o víkendech fotografovat turisty a zaskakovala za kolegy fotografy, oslovovala vydavatele a výbavu si pořídila na leasing. Na konci pohádky už fotografuje Ronald, Ligu mistrů, Euro i

Když jste začínala jako úplný nováček před osmi lety bylo to ještě na film?

Ano, mé úplné začátky a první focení do novin byly ještě na film. Záhy jsem ale pochopila, že v dnešní době to takhle nepůjde. Celý proces, který znamenal – vyfotit – nechat vyvolat – udělat kontakty – vybrat – nechat zvětšit – naskenovat a pak teprve do tisku, byl tak zdlouhavý, že v tom nešlo dále pokračovat. Proto jsem nechala školy, našla si práci a kupila jsem si digitální zrcadlovku.

Olympiádu. V její profi výbavě najdete Nikon. Báru jsem před rozhovorem pozval na naše krátké fotografování s nejnovějšími superteleobjektivy Nikon, které jsme si v NikonClubu mohli jako jediní u nás vyzkoušet.

Hrála si s nimi jako s dobrými známými a jakmile jsem přední postavil na stativ AF-S NIKKOR 500mm f/4G ED VR osedlaný Nikon D4, první hmátla po změně expoziční automatiky a přenastavila ji na „M“.

BÁRA REICHOVÁ

Pro vás - sportovní
fotografku - je digitální
cesta jasnou úsporou...

*Samozřejmě, pokud srovnám
předchozí proces a ten nynější, di-
gitální doba všechno zjednoduši-
la a urychlila...na druhou stranu,
v době digitální člověk někdy fotí
hlava nehlava a následná editace,
úprava a popis fotografií zabere
mnohem více času, než kdyby na
fotbal odcházel s jedním filmem.*

sport

Jak probíhal váš tehdejší pracovní den s filmem?

Nezažila jsem vyloženě ten redakční denní filmový proces, kdy kolegové z hokeje odjízděli po první třetině do fotolabu nebo komory, aby se fotografie stihly vyvolat a zvětšit ještě před tím, než přišla uzávěrka. Naštěstí jsem fotila akce, které nešly do novin hned druhý den a proto byl ten čas na zpracování delší.

BÁRA REICHOVÁ

Kdo byl vaším rádcem, učitelem?

Vyloženého rádce a učitele jsem neměla. Samozřejmě, že mi hodně pomohl šéffotooddělení a mí kolegové, ale řekla bych, že nejvíce jsem se naučila sama neustálým sledováním ostatních a autorů, především ze zahraničí.

S jakou výbavou a na jakých akcích jste začínala?

Začínala jsem s filmovou zrcadlovkou Canon EOS 300, který mi přinesl asi v 17 letech Ježíšek ☺ Jako první digitální zrcadlovku jsem měla Canon 30D, se kterou jsem fotila do doby, než jsem nastoupila do deníku Sport. Potom jsem pracovala s aparáty Nikon D2x, D3, D3s.

BÁRA REICHOVÁ

Pracovala jste jako brigádnice, přesto jste vydržela u takové práce - a ještě s jedním zaměstnáním ve fotolabu - několik let. V čem vás fotografie tak učarovala?

První fotografie v novinách mi vyšla v září roku 2005 a do Sportu jsem nastoupila v červenci 2008. Během této doby jsem necelý rok pracovala ve fotolabu a dva roky učila na SOU Služeb jako učitelka odborného výcviku v oboru fotografie. Nelze říct co mě na tom lákalo... byl to začátek cesty ke splnění mého snu.

Vzpomenete si na tehdejší nejtěžší chvíle?

Těžké chvíle byly především na začátku, kdy jsem si naivně myslela, že všechny redakce světa dychtí potom, abych u nich pracovala ☺ Druhá těžká chvíle pro mě byl okamžik rozhodnutí ukončit studium, najít si práci a koupit si nějaké vybavení a pár let ho splácet.

**Máte za sebou také
fotografickou školu?**

*Studovala jsem na škole,
kde jsem posléze i učila, tedy
na SOU SLUŽEB Novovyso-
čanská, s „vrchním mistrem“
Mga. Alešem Kunešem.*

Co vám škola nejvíce dala?

*Dala mi především dobré zákla-
dy. Jsem dnes opravdu šťastná,
že oproti mladým a začínajícím
autorům, kteří v životě nefotili
na film, umím založit film, rozmí-
chat vývojku, udělat Sabatierův
efekt... Myslím, že by každý foto-
graf měl znát základ našeho krás-
ného řemesla a z něj vycházet.*

BÁRA REICHOVÁ

BÁRA REICHOVÁ

Která fotografická disciplína vás kromě sportu nejvíce zajímá?

Co se týče fotografie, mě baví všechno 😊. Nedokážu vypíchnut jeden žánr. Myslím, že postupem času se budu víc a víc věnovat portrétní fotografii, a současně mě velmi zajímá i reportáž a dokument.

Když jste dostala svou profesionální trvalou smlouvu a jela na zápas Slavia-Liberec, pocítovala jste nervozitu?

Určitě ano. Při každém útoku na branku mi bušilo srdce a strachovala jsem se o to, abych nic nepropásla. Musím říct, že tuhle nervozitu čas od času zažívám pořád.

Fotograf se musí s ohledem na hmotnost výbavy dost ohánět, jak to řeší žena?

No, musím říct, že tohle je na mé práci to nejtěžší. Deně nosím batoh, který má minimálně 10 kilogramů leckdy i víc. Když k tomu připočítám teleobjektiv, monopod, židličku, pláštěnky... nosím tak 15 kilogramů výbavy.

Vaši první mezinárodní fotografickou prací bylo Florbalové mistrovství světa v roce 2008, bylo to pro vás jako fotografa v něčem jiné než amatérské akce, které jste fotografovala před tím?

V té době pro mě bylo skoro všechno nové a jiné. Člověk nemohl fotit z místa, které se mu líbilo, ale z místa, na které se podle akreditace dostal, všechno mělo řád... atd... Myslím, že to pro mě byla dobrá zkušenost.

BÁRA REICHOVÁ

Teď je ještě konec léta a víceméně příjemné počasí, při našem rozhovoru jste ale zmínila, že fotograujete za každého počasí. Musíte v koridoru stát, i kdyby padaly trakaře?

Přesně tak. I kdyby padaly trakaře a zrovna se hrálo, člověk to musí vydržet. Není to příjemné, navíc když v tom počasí musím zapnout notebook a posílat fotky do redakce kvůli uzávěrce. Na druhou stranu to beru jako určitou výzvu a jistý druh dobrodružství.

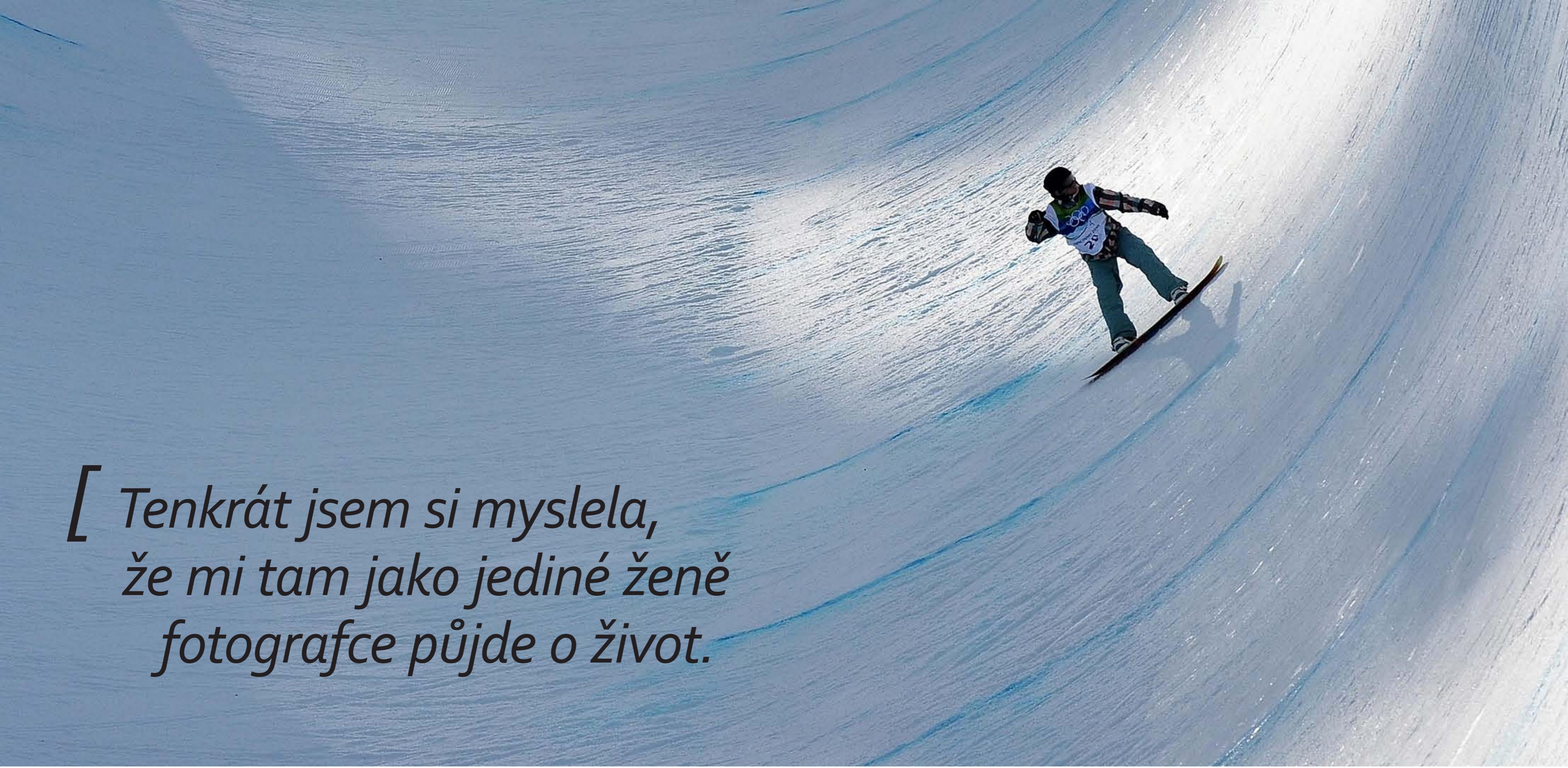
Letní sportovní sezóna se pomalu chýlí, jaké sporty jsou aktuální na podzim?

Na podzim začíná především hokejová sezóna, hraje se fotbal, tenis a halové sporty. Nudit se určitě nebudeme.

Začne asi také fotbalová část, plískanice, podzimní deště. Jak chráníte sebe a techniku v takovém počasí?

sp
ort

*[Tenkrát jsem si myslela,
že mi tam jako jediné ženě
fotografce půjde o život.*

BÁRA REICHOVÁ

sport

Sama sebe nijak speciálně nechráním...stačí mi pláštěnka, kterou se snažím mít pořád v batohu. Občas si přes džíny hodím ne-promokavé kalhoty, ale ty si naopak beru jen ve chvíli kdy vím, že je budu potřebovat. Teleobjektiv a aparát chráním speciální pláštěnkou. Kolikrát se mi už ale stalo, že jsem si pláštěnku zapomněla a vystačila jsem si s obyčejnou igelitkou, u které jsem protrhla dno.

Sportovní stadiony a haly jsou většinou hodně nasvícené, s jakými časy a clonami se tam pohybujete vy?

Záleží jak kdy a jak kde. Na hokeji se hodnoty pohybují okolo ISO 1600-200, čas 640-1000, clona 3,5 – 4,5. Tělocvičny na basket, florbal jsou na tom výrazně hůř. Někdy se stane, že musíte použít ISO 3200, čas 640, clona 3,2.

Váš nejkrásnější fotografický a nefotografický zážitek z focení?

Můj nejkrásnější fotografický zážitek a splnění velkého snu bylo fotografování na olympiádě ve Vancouveru, fóce NBA, zápasů NHL a skutečně neuvěřitelný zážitek byl Winter Classic (zápas NHL, konaný pod širým nebem 1. ledna).

Naopak jeden z horších zážitků bylo fotografování tureckého fotbalové derby, mezi týmy Galatasaray Istanbul a Fenerbachce Istanbul, kdy po skončení na hřišti vtrhli fanoušci. Novináři a fotografové, kteří před fanoušky utekli se v útrobách stadionu schovávali několik hodin po skončení zápasu než fanoušky vykouřila police slzným plynem. Dnes už se na to dívám, jak to na zážitek. Tenkrát jsem si myslela, že mi tam jako jediné ženě fotografce půjde o život.

BÁRA REICHOVÁ

KURZ

Adobe Photoshop Lightroom 4 a 5

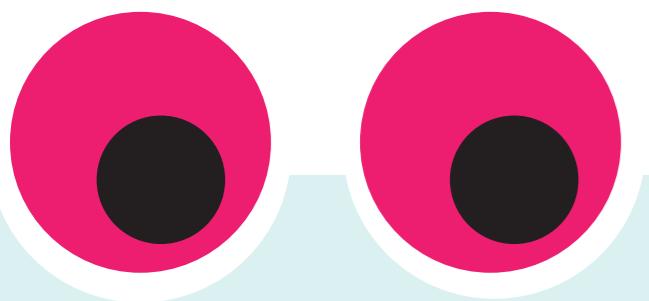

Naučíte se osvědčené postupy vyvolání fotografií
LR budete ovládat s jistotou a rychlostí
Naučíme vás vyvolávat pro tisk a pro internet
Naučíte se upravit typické a vlastní fotografie
LR budete vnímat jako nástroj
Pochopíte, proč je katalog lepší než adresáře

Pro registraci klikněte sem

TERMÍN: 10. 1. 2014, pátek

Kurz je určen mírně a středně pokročilým fotografům. Učebna v Praze, jednodenní kurz

s c h o o l

Česko-Slovenské
fotografické školy
a prezentace
jejich prací

INSTITUT
TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

Marco Ceccaroni, Lorem ipsum, bakalářská práce, 2012

Institut tvůrčí fotografie je téměř čtvrt století existující vysoká škola se zaměřením na fotografii s širokou profesionální pedagogickou základnou. A ta má samozřejmě výrazný vliv na úroveň absolventů. V magisterském a bakalářské studiu se od doby vzniku školy v roce 1990 vystřídaly stovky studentů, dnes je ve všech ročnících bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů 205 studentů.

K rozhovoru přijal pozvání Prof. PhDr. Vladimír Birgus – vedoucí Institutu.

Rozhovor jsme začali v rušné kavárně jednu sobotu, kdy se podařilo najít skulinku v programu pana profesora. Neustálé cestování na festivalech, studijní cesty, práce na výstavách a knihách, setkání se studenty a pochopitelně univerzitní činnost jej zaměstnávají natolik, že je nesnadné jej „urvat“ alespoň na chvíli. Vladimír Birgus má pověst chodící encyklopedie fotografie a skutečně, pokud se jej zeptáte například na nejlepší studenty posledních let na ITF, začne sypat jména fotografů z rukávu včetně jejich festivalových ocenění.

school

Dereck Hard., Little Reality, 2012

Václav Vašků, Zraněný ráj (4. ročník, 2013)

První mě zajímalo, jak probíhá výuka v tak vzdáleném místě jako je Opava, není to trošku (ne)výhoda? Není pro vaše studenty příliš daleko cestovat z různých koutů až do Opavy?

Máme kombinované studium, při kterém se setkáváme nejenom na samotné fakultě v Opavě, ale především pětkrát ročně na třídenních a čtyřdenních konzultacích v rekreačním zařízení v Beskydech a tam pracujeme od devíti od rána do večera, často do noci.

Má to výhodu v tom, že se intenzivní komunikaci se studenty roztáčí spirála růstu jejich dovedností, nic je v místě nerozptyluje, mohou se tedy soustředit na studium. Neméně důležité je, že se velice brzy navážou blízké osobní kontakty, takže mezi pedagogickým sborem a studenty a mezi studenty navzájem se otevřou komunikační bariéry.

Kontakt je pak daleko intenzivnější, než kdyby se vídávali každý týden v pátek na přednáškách. Jejich vztahy se pak přetavují v jejich vzájemnou spolupráci například při organizaci výstav v místě jejich bydliště, při debatách na Facebooku nebo společných výletech na různé festivaly a výstavy. Ty tři nebo čtyři dny jednou za dva měsíce vnímám spíše jako rychlý kreativní okamžik pro komunikaci se studenty a rozvíjení jejich aktivity. Mezitím se potkávají na několikadenních i jednodenních tvůrčích dílnách, na exkurzích, na různých společných projektech atd. Myslím, že ve výsledku, v rozsahu a kvalitě cvičení, klauzurních prací i praktických a teoretických diplomek, je to podobné jakoby chodili na denní studium na FAMU.

school

Dagmar Vyhňálková, Cirkus Bukowsky, 2013

Ale studenti mohou skončit také po třech letech...

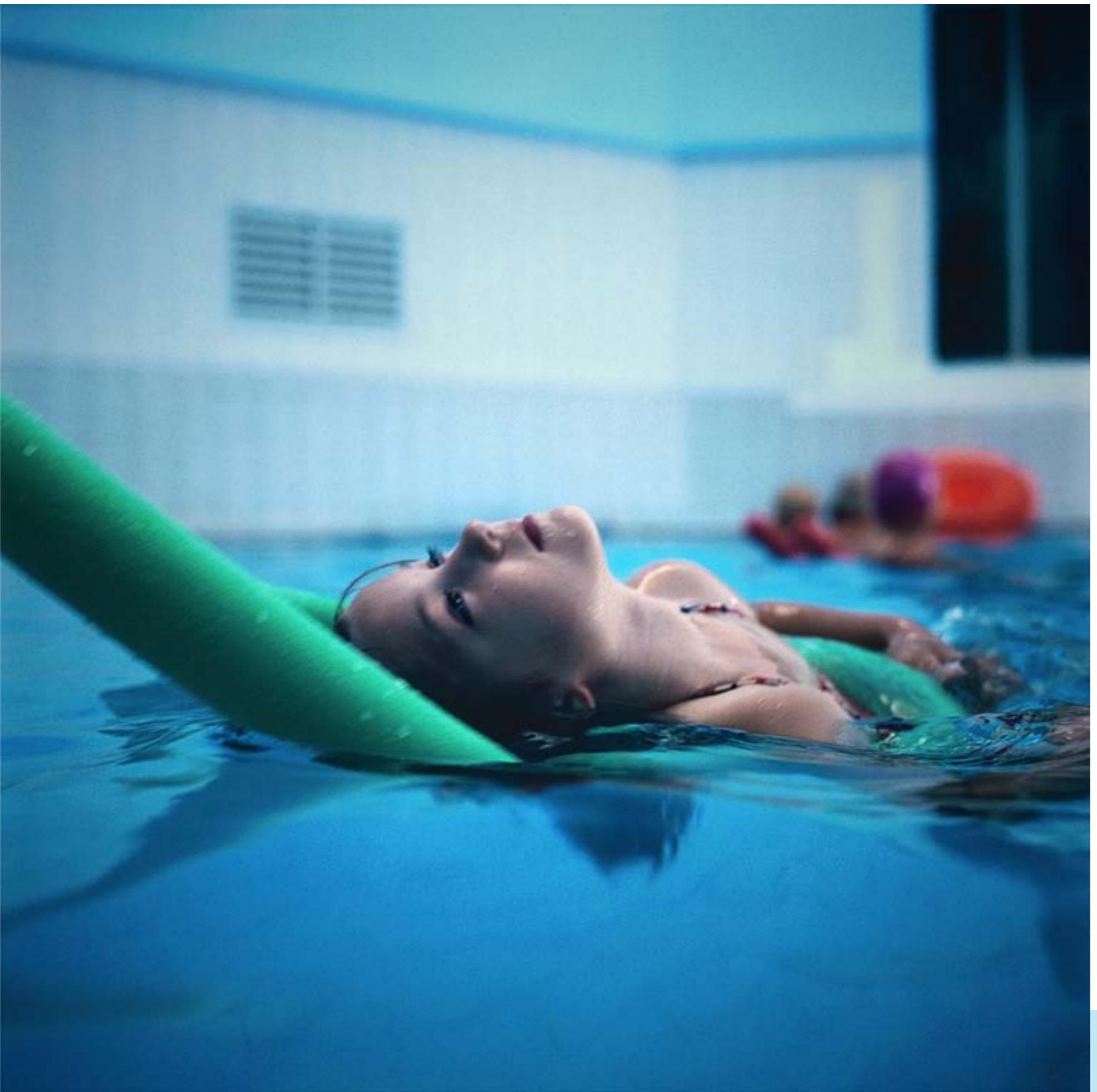
Studenti mohou po třech letech skončit bakalářským studiem nebo pokračovat na navazujícím magisterském dvouletém studiu, kde už je menší počet studentů.

Jak náročné jsou vstupní zkoušky do bakalářského studia?

Knám se hlásí osmkrát až desetkrát více studentů než bereme do prvního ročníku, takže z 300 zájemců vezmeme zhruba 30. Máme dvoukolové přijímací zkoušky, hodnotí se fotografie, dělají se písemné testy, potom následují ústní zkoušky. V rámci těchto postupných kroků si vybíráme studenty do prvního ročníku. Do navazujícího magisterského pak pokračuje jen asi 12 - 15 lidí, do doktorského studia 1 - 3. V prvním kole uchazeči pošlou svých patnáct fotografií jako portfolio, ilustrace k libovolné knížce a stylizovaný autoportrét. Práce jsou beze jmen, členové komise vidí pouze čísla, takže nevíme, kdo je autorem a pedagogové hodnotí anonymně, dávají body od 1 do 10 a prvních zhruba šedesát lidí se pozve do druhého kola. Ve druhé kole jsou testy z dějin fotografie, dějin umění, techniky fotografie a všeobecných znalostí. Třeba z literatury, filmu, hudby, historie či politiky.

Jak byste zhodnotil obecnou kvalitu zájemců?

Kvalita velmi kolísá, ale těch skutečně kvalitních sazečů je vždy více než, můžeme přijmout. Samozřejmě se objevují případy kýčovitých

Kristýna Erbenová, Somewhere Inside, 2011

fotografií, různé západy slunce nad mořem či jezerem. Je zajímavé, že jejich autory někdy bývají ti, u nichž bychom apriorně předpokládali dobrý vkus – totiž studenti dějin umění, kteří se k nám hlásí z různých filozofických fakult. Ale není to pravidlem, i mnozí budoucí kunsthistorici předložili u přijímacích zkoušek výborné fotografie a byli přijati. To, že někdo současně vystuduje dějiny umění a fotografii, považuji za velmi důležité, vždyť na našich uměnovědných katedrách se dosud fotografii věnuje jenom zcela minimální pozornost. Pro zájemce o studium vždy o jedné lednové sobotě pořádáme celodenní konzultaci v Opavě, kde mohou své práce ukázat většině pedagogů a uslyšet jejich názory.

Zájemců je tedy hodně, jsou mezi nimi fotografové z praxe?

Tím, že poskytujeme kombinované studium, máme i hodně studentů, kteří se už fotografií živí ve vydavatelstvích, denících, časopisech nebo reklamních a počítačových agenturách, vedou galerie nebo fotografii vyučují. Díky tomu je pak jejich uplatnění velice dobré.

Rekvalifikace jsou u vás možné, například z podnětu úřadu práce?

Je to možné, ale každý musí projít vstupním přijímacím sítěm. Rekvalifikaci dělají spíše střední školy.

school

Která téma studenti zpracovali k přijímacím zkouškám v poslední době nejčastěji?

Hodně se objevuje subjektivní dokument, často s autoreflexivní a intimní tématikou. Významnou pozici stále mají různé formy portrétu, inscenované a intermediální fotografie, objevují se také kvalitní reportáže nebo sociální dokumenty, moderní krajinářské snímky, diptychy a triptychy, komparující různé motivy, konceptuálně orientované práce. Témata a styly podléhají různým módním vlnám, ale skutečně kvalitní fotografie se vždy dobře uplatní.

Školou prošly stovky studentů. Kteří vám nejvíce utkvěli v paměti?

Z českých absolventů je to třeba Dita Pepe (<http://www.ditapepe.cz>), autorka už proslulých autoportrétů, která u nás už několik let učí:

Ke špičkám české reklamní a módní fotografie dnes patří Bára Prášilová (www.baraprasilova.com) a Bet Orten (<http://betorten.tumblr.com>), obě získaly cenu Czech Grand Design.

Radou mezinárodních úspěchů se může pochlubit Tereza Vlčková (www.terezavlickova.com), která získala například Grand Prix BMW na fotografickém festivalu v Lyonu a dnes ji zastupuje newyorská galerie Danziger, manželé Žůrkovi (www.zurkovi.com), jejichž práce byly spolu s fotografiemi Terezy Vlčkové a Anny Orlowské vybrány do putovní výstavy Elysejského muzea v Lausanne reGenerationz, či současný student

Dagmar Vyhánková, Cirkus Bukowsky (4. ročník, 2013)

Kamila Rokicka, První osoba jednotného čísla, bakalářská práce, 2013

5. ročníku Roman Vondrouš <http://www.romanvondrous.cz>), jenž letos vyhrál 1. cenu v soutěži World Press Photo a jako první fotograf obdržel Cenu rektora Slezské univerzity.

Výborně se uplatňují i někteří fotoreportéři, třeba Jan Langer (www.janlanger.net), Jan Schejbal (www.janschejbal.com), Libor Fojtík (www.liborfojtik.com), Jan Zátorský (www.zatorsky.com), Milan Bureš (www.milanbures.com) nebo Matěj Stránský.

Tomáš Pospěch (www.pospetch.com) dnes patří k předním českým kurátorům a fotografickým publicistům. Tomáš Hliva je šéfredaktorem časopisu Foto a Petr Vilgus, který dnes externě vyučuje na ITF, jeho zástupcem.

Ze slovenských absolventů skutečně mimořádných úspěchů dosáhli třeba Lucia Nimcová (www.luco.sk), která získala Cenu Oskara Čepana, slovenskou obdobu Chalupeckého ceny, a Oskar Barnack Prize, Andrej Balco (www.andrejbalco.com), jehož práce byly oceněny na Mezinárodním festivalu fotografie v Lodži, v soutěži FRAME i na Czech Press Photo, či Pavel Maria Smejkal (www.pavelmaria.com), který s velkým ohlasem vystavoval na festivalu v Arles či publikoval v New York Times.

Z Poláků je asi nejúspěšnější Rafał Milach (<http://rafalmilach.com>), jenž získal 1. cenu v soutěži World Press Photo, měl samostatné výstavy v Národní galerii umění Zacheta ve Varšavě či v berlínské galerii C/O a jeho knihy byly oceněny v řadě mezinárodních soutěží.

Výrazné místo v polské fotografii však zaujímají i další bývalí i současní studenti, Jan Brykczyński (www.janbrykczynski.com), který nedávno obdržel Syngenta Photography Award ve výši 40 tisíc dolarů a vyhrál soutěž portfolií na Měsíci fotografie v Bratislavě, Mariusz Forecki (www.forecki.pl), vydávající několik internetových časopisů, Andrzej Kramarz (www.andrzej.kramarz.com), Tomasz Wiech (www.tomaszwiech.com), který se probojoval mezi finalisty Ceny Oskara Barnacka, Kuba Dabrowski (www.kubadabrowski.com), jehož fotografický blog ovlivnil mnoho mladých polských fotografů, Arkadiusz Gola (www.arekgola.com) či Anna Orłowska (<http://annaorłowska.com>), která loni vyhrála fotografický festival v Bruselu.

Jsou to určitě významné úspěchy, ale jsou to ty nejvíce viditelné. Co úspěchy ostatní, neoceněné žádnými „medailemi“?

Takových máme desítky. Studenti nemusí nutně produkovat přímo fotografie, ale připravují výstavy, takže se na fotografii podílí z „jiné strany“. Například k festivalu Měsíc fotografie v Bratislavě před čtyřmi lety přibyl OFF_festival, jehož ředitelem je náš doktorand Dušan Kochol, další festivaly organizují naši studenti v Plzni, Hodoníně, Blatně, Vratislavě i jinde. Jsou to festivaly s velkým významem pro region a jsou to tedy také významné úspěchy.

school

**Studenti pochopitelně
potřebují také zázemí ve škole.
Co jim můžete nabídnout?**

Na ITF je dobře vybavený ateliér a počítačová učebna, fototechniku si mohou studenti půjčovat domů. Máme dobrou knihovnu, odebíráme desítky fotografických a uměleckých časopisů. Ale samozřejmě se předpokládá, že studenti pracují a studují hlavně doma.

Může se stát, že váš absolvent najde práci ihned po absolvování studia?

Jistěže. Třeba v novinách a časopisech jich pracují desítky, i když dnešní situace tištěných médií vůbec není jednoduchá, protože vydavatelé redukují počet stálých fotografů hlavně z pohledu nákladů. Je totiž pro ně levnější pořídit fotografie od renomovaných agentur než od stálého fotografa. A to je celosvětový problém, momentálně je na tom fotožurnalistika špatně.

Velké uplatnění je také ve školství, naši absolventi učí na vysokých školách v Brně, Zlíně, Košicích nebo Katovicích a na mnoha středních školách, například na Střední umělecké škole v Ostravě dokonce tvoří většinu pedagogů tamního fotografického oddělení.

Další absolventi pracují v oblasti reklamy, někteří se zabývají fotografickou postprodukcí a tiskem fotografií, několik našlo zaměstnání v galeriích. Samozřejmě mnozí také pracují ve fotografickém oboru jenom částečně a někteří, hlavně mimo

Artur Alan Willmann, Mongolsko (1. ročník), 2011

velká města, vůbec ne. Nebo fotografují svatby.

Jak vypadá u vás studijní program?

Našich osm kmenových a devět externích pedagogů vyučuje široké spektrum praktických i teoretických předmětů od fotografického zátiší až po psychologii umění. Hlavní důraz je kláden na vlnou tvorbu v rámci klauzurních prací. Konkrétní informace si každý můžete najít na našem webu www.itf.cz.

Bakalářské studium je ukončeno obhajobou praktické a teoretické části bakalářské práce a závěrečnou zkouškou z dějin a teorie fotografie. Absolventi tříletého, tzv. bakalářského stupně studia, by měli získat základní vysokoškolskou kvalifikaci ve všech hlavních oblastech výtvarné, dokumentární a užité fotografie i historie, teorie a kritiky fotografie.

Pro nejlepší absolventy je určeno navazující dvouleté magisterské studium, které umožňuje studentům větší výběr předmětů.

Kdyby někdo chtěl pokračovat dále, nabízíte také doktorandské studium?

Ano, ale tam bereme jen jednotlivé studenty. Získají pak titul Ph.D. v oboru fotografie. Zatím máme jediného absolventa, jeho jméno je Tomáš Pospěch, (<http://www.pospach.com/>), absolvoval v červnu 2013 svou závěrečnou studii o české fotografické historiografii a kritice a výstavním souborem. V současnosti máme třináct doktorandů, někteří jsou i z Varšavy, Katovic, Krakova, Bratislavы nebo Košic, mnoho z nich se chce orientovat na kurátorskou, pedagogickou či

school

teoretickou práci. Tři z nich, Rafał Milach, Jan Mahr a Marek Malůšek, u nás externě vyučují. Studenti mají napsat teoretickou disertační práci a také realizovat praktickou část – soubor fotografií. A samozřejmě řadu zkoušek a seminárních prací.

Vaše škola organizuje mnoho výstav. Jak to probíhá, je to povinná část studia?

Většinu výstav stále organizují pedagogové, ovšem studentům dáváme šanci, aby si v rámci kurátorského semináře vyzkoušeli uspořádat vlastní výstavy. Připraví si katalog, scénář, tiskové zprávy. V galerii Opera v Ostravě už mnoho let kombinujeme práci našich studentů a fotografů z jiných škol nebo klasiků fotografie.

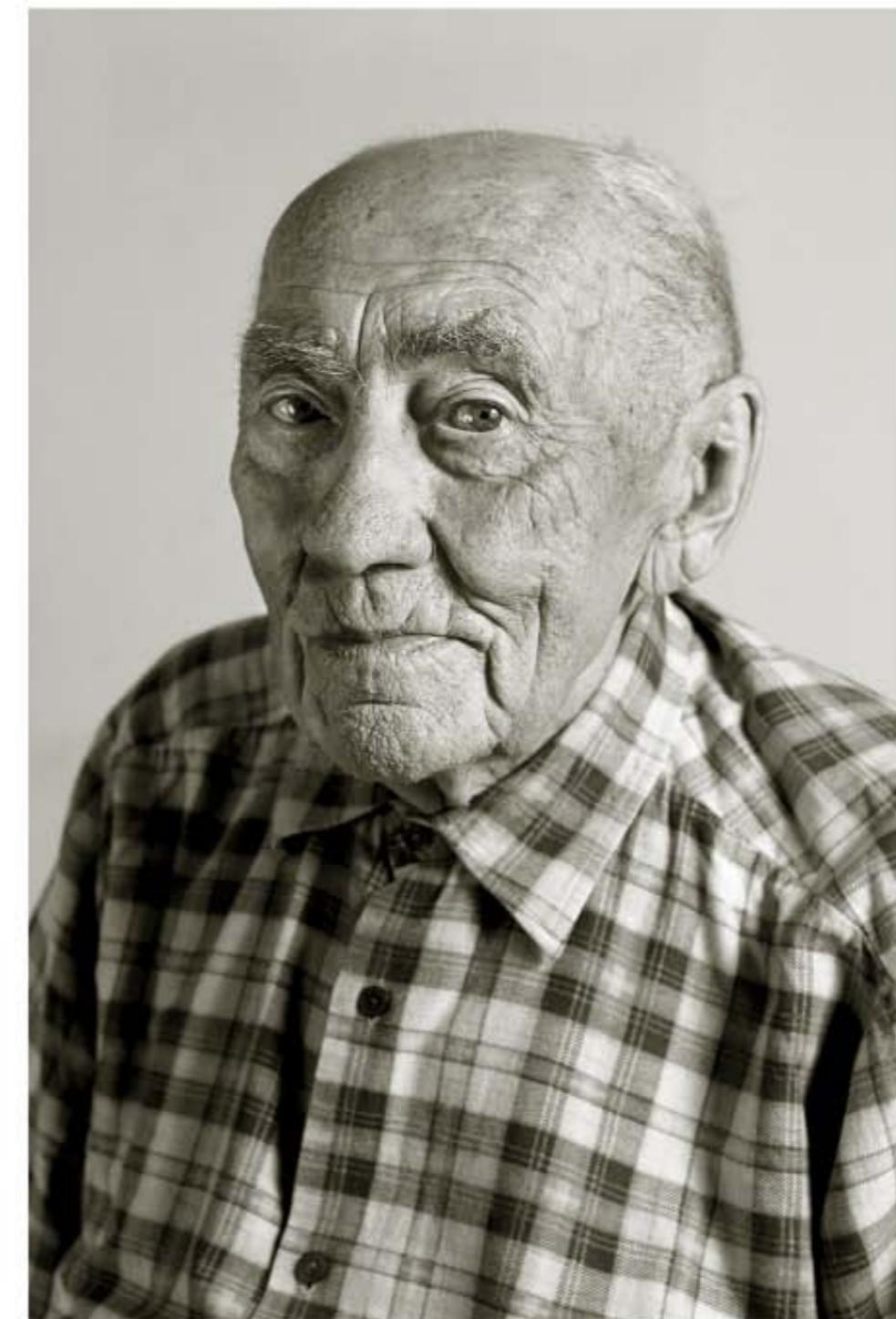
Měli jsme tam i výstavy Josefa Koudelky, Martina Parra, René Burriho, Václava Chocholy a dalších proslulých autorů, ovšem hlavní prostor mají mladí tvůrci. Také máme k dispozici celé patro v Domě umění v Opavě a Jindřich Štreit v pravidelných intervalech pořádá ve spolupráci s kurátorkou Štěpánkou Bielesovou expozice našich studentů v Café Amadeus v Muzeu umění v Olomouci.

Vedle toho pořádáme studentské výstavy i jinde, třeba na festivalech v Bratislavě, Vídni, Varšavě, Lodži, Lille nebo Kolíně nad Rýnem, na veletrhu Prague Photo, nedávno jsme vystavovali na Oxfordské univerzitě nebo na Akademii výtvarných umění v Nimes. Už jsem se zmiňoval, že studenti dnes sami organizují nejenom jednotlivé výstavy, ale i celé festivaly.

Když jste jmenoval přednášky? Neuvažovali jste, že byste otevřeli některé přednášky pro

Jan Langer, z cyklu Století Češi, 2012

veřejnost? Třeba jen pár křesel?

Často takto organizujeme jednotlivé přednášky pro veřejnost nebo univerzitu třetího věku. Chodí tam třeba bývalí lékaři nebo učitelé, studují půl roku fyziku, pak k tomu historii nebo fotografii. To probíhá jednou za několik let. Ale nevyučujeme speciálně pro širokou veřejnost.

Spousta fotografů a amatérů chodí na kurzy – různé kvality... proč neorganizujete pro platící veřejnost například přednášku o dokumentu ve fotografii?

Na to jsme příliš vytížení a navíc nejsme soukromá univerzita, takže u nás se neplatí.

Máte mezi vašimi studijními obory marketing?

Máme různé semináře, v nichž se otázky marketingu probírají, ale studenti se o to sami zajímají a my jejich zájmu musíme vyjít vstříč.

Zkusím svou otázku upřesnit. Co s fotografií hotovou, jak ji prodat a odprezentovat na veřejnosti, to také učíte?

Snažíme se ukázat, jak navázat kontakt s galeristy, jak napsat grant, jak se dostat na výstavy. Naši studenti jsou velice schopní a zejména v Polsku se jim daří získat spousta grantů. Ale určitě se těmto otázkám musíme věnovat více.

Anna Grzelewska, z cyklu Julia Wannabe, 2012

I za pomocí různých hostů, kteří přijedou třeba jenom na jednu přednášku nebo jeden seminář.

Existuje u vás nějaká multimedialní část marketingu?

Máme obor intermediální tvorba pro kombinaci videa a fotografie. V rámci předmětů je učíme, jak prezentovat práci, měli jsme předmět jak připravovat webové stránky, ale zjistili jsme, že většina studentů už to zvládá sama. To je stejně jako s digitální fotografií. Kdyži studenti nevěděli moc o postprodukci a tisku fotografií a přednášky či dílny Karla Poneše doslova hltali, dnes už mnozí tyto oblasti zvládají hravě. Velkým hitem je dnes vlastní vydávání nízkonákladových knih, které u nás učí Rafal Milach, který v tom má ohromné zkušenosti.

Neuvažovali jste o filmařině?

Ne, je tady dost filmových škol. Ale výuce kombinace fotografie s videem a filmem se nevyhýbáme.

Co podle vás schází českým fotografickým školám?

Jak jsem říkal, počet škol je dostatečný či spíše nadbytečný, je nás dnes deset a půl miliónů obyvatel a máme už sedm vysokých škol s fotografickým studijním oborem, podobně jako v téměř čtyřikrát větším Polsku. Myslím, že na některých těchto školách, zvláště na těch, kde se fotografie začala učit v posledních letech, mají

problém s technickým vybavením a především s nedostatkem kvalifikovaných pedagogů. My máme velkou výhodu v tom, že díky kombinovanému studiu u nás mohou učit tak vytížení tvůrci jako Jindřich Štreit, Pavel Mára, Václav Podestát, Dita Pepe, Štěpánka Stein či Rafał Milach, kteří by asi na každodenní výuku neměli čas.

Kdyby existovala ideální škola, s ideálními kantory, umístěním, jak by vypadala?

Já se přiznám, že vycházím z katedry fotografie na FAMU Jána Šmoka, to je taková česká „ikona“ toho, jak škola může dobře fungovat, vždyť u Šmoka vyrostlo několik generací současných fotografů i v nelehkých podmínkách komunistické totality. Mohu to srovnávat se situací jinde, jezdím po zahraničních školách, znám spoustu univerzit a akademíí, a myslím, že ty dobré školy mají především kvalitní a široké pedagogické zázemí, například Akademie Gerrita Rietvelda v Amsterodamu, Královská kolej umění v Londýně, Univerzita umění v Poznani nebo Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě.

Pak najdete samozřejmě světlé výjimky, kdy ateliérově koncipovaná škola je postavena na jedné osobnosti, například na proslulé Akademii umění v Düsseldorfu učí fotografii jeden hlavní pedagog. Já osobně mám ale raději, když studenti mají k dispozici více pedagogů a mohou si sami vybírat z více názorů a volit si podle svého zaměření vedoucího klauzurní, bakalářské i diplomové práce.

Není handicapem kombinovaná forma studia?

U fotografie není nutné každý den konzultovat, je to hlavně samostatná práce. Na ITF kromě osobních konzultací můžete konzultovat i přes internet nebo individuálně mimo školu. Náš systém kombinovaného studia převzala Univerzita umění v Poznani, jiná forma tohoto studia existuje třeba na zlínské univerzitě. Určitě je to handicap pro teoretické předměty, třeba dějiny umění a fotografie se snadněji vyučují pravidelně celý rok než jen na několika přednáškách. Tady je velmi důležité samostudium.

Pracujete na škole také s černobílým materiélem?

Ano, máme to povinně už v první ročníku v předmětu Technika černobílé fotografie. Jinak si hlavně ve volné tvorbě každý může svobodně volit mezi analogovou a digitální stejně jako mezi černobílou a barevnou fotografií.

Cítíte také, že se trošku vrací černobílá fotografie na školy?

Mnozí studenti si s tím hrají, velký zájem je třeba o workshopy velkoformátové černobílé fotografie. Většina lidí ale nemá černou komoru, k dispozici je však komora ve škole.

Kamila Rokicka, První osoba jednotného čísla, 2013

Sedmokliknutí

a další focusmagazine se vám ohlásí do mailu

Zachytit
svět
kolem

Eugen
Kukla

REPO

reportáž

Eugen Kukla

Eugen se nepovažuje za fotografa. Celý život se ale snažil nějakým způsobem umělecky vyjadřovat, tvořit, zpravovat o dění kolem sebe. Hudba nebo malování mu ale vůbec nešly, ikdyž by velice rád. A tak skončil u fotografie, jejíž tajemné dveře mu sice pootevřel jeho otec, ale vstoupit musel už sám.

Zaměřuje se na dokument, řekněme moderně: sociální dokument. Ale nepředstavujte si pod tím fotografování cikánských ghett. Spiše se dívá kolem sebe, pozoruje, vnímá a fotí hezké věci. Někdy jej sice zavane vítr až na dlažbu pražských ulic, kde fotí psí lejno nebo vyfotí sám sebe se síťovkou (to je taková socialistická nákupní taška ze silikonového vlákna). Najdete jej také na tiskové konferenci vlády České republiky, mezi cirkusáky, na svatbách... Nepovažuje se za fotografa, dělal průvodce po vlastech českých a stiskne spoušt' jen, když si je jistý, že k tomu má dobrý důvod.

REPO

reportáž

Eugen Kukla

Eugene, ty osobně představuješ nejbohatší fotografickou dokumentární sociální síť - podle toho, co všechno fotíš. Kde jsme tě vlastně nikdy nemohli vidět fotografovat? Existuje takové místo?

Zatím třebas na ligovém fotbale, nebo na chirurgickém sále. Vlastně na sále jsem byl - ale s famáckou videokamerou - to když rodila má žena. Válečné konflikty jsem také nefotil, a ani po takové zkušenosti netoužím.

■ Proč sis vybral právě dokument?

Mně odjakživa připadala skutečnost zpravidla zajímavější než fikce. A měl jsem pocit, že zaznamenávání této skutečnosti je Popelkou, že

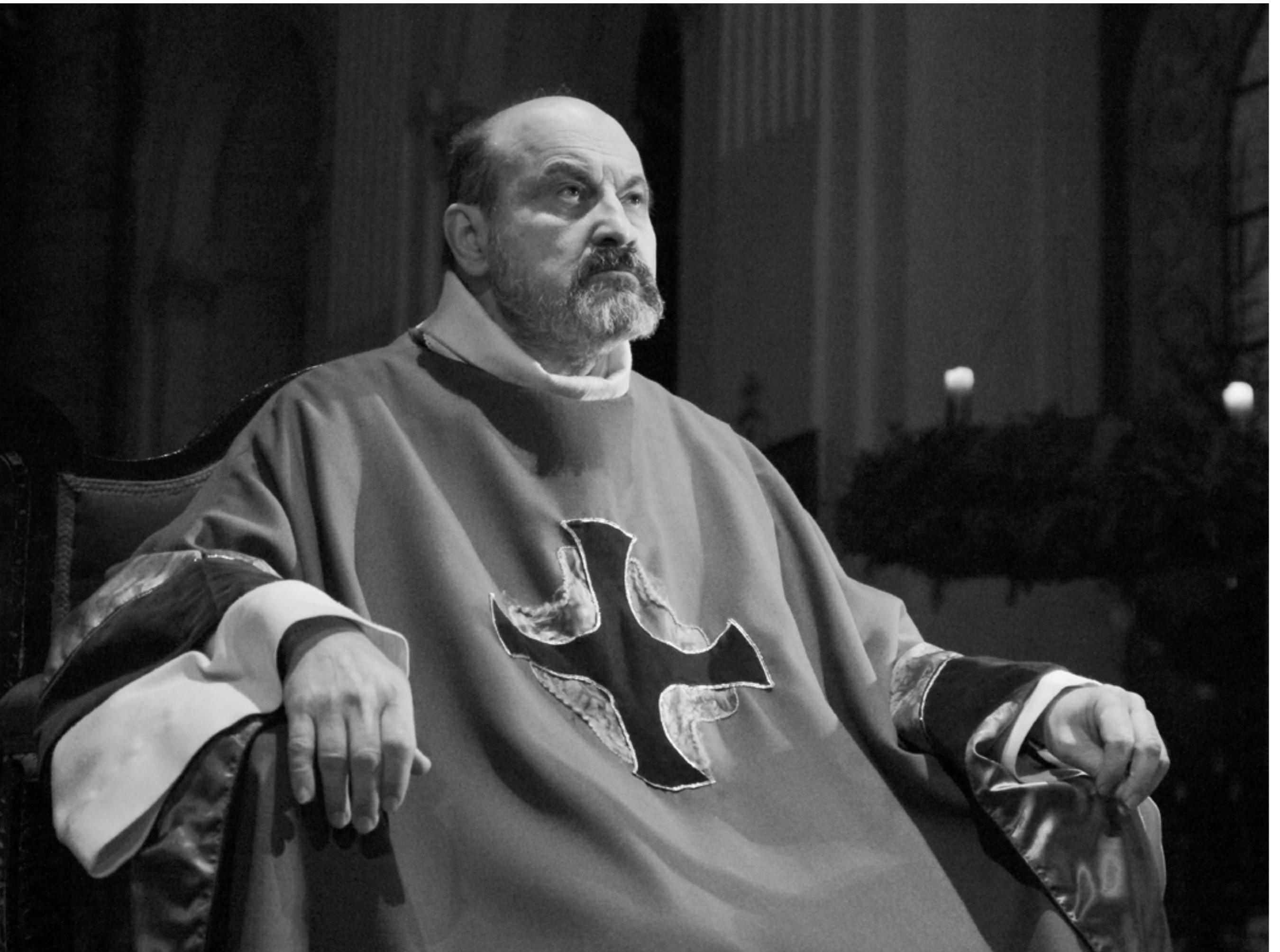

∞ po focení konfliktů netoužím...

REPO

reportáž

Eugen Kukla

se spousta báječných věcí beznadějně ztrácí v minulosti a když tu je příležitost něco z toho zachytit, tak je třeba se jí chropit. To byl (a je) pocit, který byl ve mně vždy přítomný, dokonce dávno před tím, než bych jej byl schopen jakkoliv formulovat.

Co má podle tvého názoru taková dobrá dokumentární fotografie nést za sdělení?

Názor na to mám, ale myslím, že kolik je tvůrců, tolik může být i legitimních "správných" přístupů, z nichž každý si jistě najde své čitatele. Takže pro mě, z pozice diváka, je důležité, abych měl pocit, že fotografie není aranžovaná a falešná. Tím nemyslím, že fotograf nesmí třebas Karla Schwarzenberga požádat, aby si dýmku zapálil ještě jednou, protože nastavil špatnou

REPO

reportáž

Eugen Kukla

clonu, nebo že by se mi příčil autorský stylizovaný dokument, ale záleží mi spíše na celkové autentičnosti zobrazovaného prostředí i lidí v něm.

A ted' k obsahu, či sdělení: fotografie funguje, když při pohledu na ni zažiji ten vnitřní hluboký, bez ohledu na chmurnost či nechmurnost tématu, radostný pocit, který by se dal vyjádřit zvoláním: "Jo! Je to tam!!!" Nebo "Tak to bylo!" V tom okamžiku dochází k blaženému mentálnímu spojení s autorem, který vám vlastně poskytne padnoucí dioptrické brýle, s nimiž své vlastní zážitky vidíte ještě ostřejí, pravdivěji, třebas i ve více dimenzích... Dojde-li k takovému souznění, lze čekat, že příště, až vám autor přinese fotografie z dění pro vás zatím zcela neznámého, podaří se vám přiblížit k podstatě onoho dění mnohem lépe a rychleji. Sice zkratkou, ale bez šizení.

*∞ pořídit lepší fotku než
kdokoliv z nich...*

REPO

reportáž

Eugen Kukla

Jsi dokumentarista, který vyfotí i zdrogovaného na hlavním nádraží nebo se těmto tématům vyhýbáš?

Ano, vyfotím, ale za dvou předpokladů:

- > Musím cítit, že fotka může mít nějaký význam. Snažím se ctít lidskou důstojnost, a proto by takováto chouloustivá fotografie neměla ponižovat, degradovat, ale vždy nějakým způsobem s sebou nést něco pozitivního. Třebas i jen varování. Pokud není fotografovaný proti, tak snímek udělám tak jako tak, a úvahy zda jej zveřejním nebo ne a v jakém kontextu, přijdou na řadu až později.
- > Musí to být rozumně bezpečné. Nejsem žádný hrdina, rváč, ranař, ani sprinter a opravdu nechci být někde lynčován.

REPO

reportáž

Eugen Kukla

Asi jako většinu chlapců, přivedl i tebe k focení otec. Nemáš někdy pocit, že jsme fotografický národ? Vždyť celá generace 70. a 80. let držela v ruce fotoaparáty PRAKTIKA a fotila na kinofilm FOMAPAN z Hradce Králové. Někdy mám dojem, že právě otcovské zaučování synů do tajů fotografie se nejvíce podepsalo na tom, že teď fotíme všichni.

Ano, také se mi to zdá. Ale nevím zda to je více národní, nebo spíše generační rys. Dost možná, že se to dělo v NDR i NSR, Polsku...

Ale s mladší generací to tak už není...

Nelze se divit. Vždy jsme determinováni dobovými možnostmi i omezeními. Kdybych měl v mládí k dispozici digitální technologie, tak bych si temnou komoru určitě nepořizoval.

REPO

reportáž

Eugen Kukla

A ani teď netrpím žádnou nostalgií. Mám k ruce techniku, o které se mi ani nezdálo, rád ji využívám a také jsem rád, že jsem zažil i ty staré doby. Základní princip fotografie je stále stejný, a to co se člověk nadřel v mládí, je pořád skvěle použitelné.

V poslední době tě můžeme vidět v ulicích místo fotáku s mobilem. Děláš to záměrně nebo jen nechceš propásnout zajímavý snímek?

Bez fotáku sice vylézám jen málokdy, ale je pravda, že mobil používám často a rád. Určitě ne nějak záměrně, programově. U mobilu je nutné velmi dobře znát, co zvládne a co už ne. A pak, v situacích, kde na to má, může fungovat jako úplně normální foták. S tou výhodou,

REPO

reportáž

Eugen Kukla

že mobil máte vždy po ruce, jste nenápadní a výsledek můžete třebas okamžitě poslat na internet. Baví mě chodit na akce, kde sice fotografuji dvěma, někdy i třemi aparáty, ale mobilem udělám okamžitou upoutávku na reportáž, která pak k divákům dorazí později.

A jak z tvého pohledu má vypadat zajímavý dokument?

Optimálně tak, jak jsem se již zmínil výše. Má tam být ono "Je to tam!" Osobně mě vždy bere, když je ve fotografii přítomen humor, třebas i černý, mnohoznačnost, absurdnost a nezlovolná ironie. Vždy by mělo být jasné (ne nutně hned), proč autor snímek stvořil a hlavně předložil dalším očím.

Když vidíš fotografii, hodnotíš kompozici? Nápad? Pohotovost.

REPO

reportáž

Eugen Kukla

■ Nebo se na snímek díváš celkově, prostě líbí/nelíbí, a následně "dekóduješ" snímek?

Jsem fotkami poněkud postižený, takže už v okamžiku onoho "líbí" "nelíbí" vnímám konkrétní kompozici a další technické aspekty... Obrázky si rád rozebírám a kladu si otázky, co, proč a jak funguje, nebo také nefunguje.

■ Komu je tvá fotografie určena?

Možná to bude znít jako klišé, ale je to tak - všem lidem dobré vůle. Fotografie je svou podstatou báječně demokratický tvůrčí obor a domnívám se, že nemá smysl fotografické diváky jakkoliv kastovat.

■ A ted' z praxe. Jdeš po ulici, pozoruješ dění kolem. Jak poznáš, jestli stojí za

REPO

reportáž

Eugen Kukla

to vytahovat aparát, jak hledáš motiv, jak u toho předpovídáš, co se stane, aby to bylo zajímavé na fotografii?

Veškeré dění kolem má svůj rytmus. A spoustu dění lze předvídat. Je to jako v hudbě. I ve skladbě, kterou slyšíte poprvé, lze vytušit, co asi přijde. Samozřejmě, může také přijít synkopa, změní se tónina... Ani to nesmí příliš překvapit. Jsem na ulici a dívám se. Automaticky vyhledávám nečekaná setkání, živá i neživá, absurdity, paradoxy, humor, kontrasty, nechávám naskakovat asociace. Je to skvělé, protože ač jsem z podstaty dosti lenivý člověk, nudou nikdy netrpím. A pak to přijde. Spatřím zajímavou situaci, která ještě není za svým zenitem. Pak musím reagovat bleskurychle a intuitivně. Cvak, cvak, v synchronu s děním.

∞ *Občas se to i povede.*

Občas se to i povede.

No, aby to bylo zajímavé na fotografi? To je důležitá úvaha. Zajímavých věcí zažívám požehnaně. Ale většina z nich na fotce nevyjde. Nebo já to aspoň neumím. Fotografie by měla být do značné míry samonosná, sdělná a pouťavá i bez vysvětlení. Jistá fotogeničnost / fotografovateľnost fotografované situace je nutností. Když tam není, nemá smysl fotit. Povídka či básnička pak mohou stejně zvládnout mnohem lépe.

■ Říkal jsi mi, že se nepovažuješ za fotografa, čím tedy jsi?

Bylo by pokrytecké tvrdit, že se nepovažuji, protože při každé akreditaci (*ke vstupu na novinářům určené setkání, pozn. redakce*) se jako

REPO

reportáž

Eugen Kukla

fotograf zapisuji. Velice dobře si uvědomuji, že mám to štěstí že se mohu před relativně početným publikem kreativně projevovat v oblasti, která je nahuštěna opravdovými mistry oboru, skutečnými Fotografy a Fotografkami. Ale mně připadá příliš troufalé se do jejich ranku řadit. Takže jsem spíše takový fotografický „zaznamenávatel“. To však neznamená, že bych si myslel, že má práce je marná a beze smyslu. Tak skromný zase nejsem.

Jaké je tvé fotografické krédo?

Neškodit, zaznamenávat tak, aby to bylo zajímavé a koukatelné i pro jiné a být - v rámci možností - pozitivní.

∞ *Být - v rámci možnosti - pozitivní*

Porad' fotografům tvé desatero dobré dokumentární fotografie

Na to si moc netroufám. Tak snad jen pár praktických banalit.

1. Zvládněte technicky svůj foták. Režim AUTO většinou nestačí.

2. Uvědomte si CO a PROČ chcete fotit.

3. Je to fotitelné? Bude to na snímcích vypadat zajímavě? Pokud ne, znáte recept jak to zajímavým učinit? Pokud ne, nefoťte.

4. Neublížíte svým focením někomu?

5. Pokud jste introvert, tak na to zapomeňte. Komunikujte s lidmi, **bud'te přirození, splyňte s prostředím.** Odbourání vnitřních i vnějších bariér chce trochu čas.

6. Vnímejte atmosféru a rytmus dění. Předvídejte situace, do nichž se koncentruje podstata toho, co chcete vyfotit. Tiskněte spoušť těsně před tím, než okamžik nastane. Rytmus vás navede.

7. Myslete podvědomě a automaticky na kompozici, diagonály, obrazovou jednoduchost a srozumitelnost, neuseknuté hlavy a nohy. Nespoléhejte na pozdější ořez. Snažte se komponovat na místě.

8. Nestyd'te se jít zblízka a do detailu. Pevný širokouhlý objektiv je ideální.

9. Mějte na paměti, že váš divák nebude mít k dispozici celý váš zážitek, ale jen fotografie. Ony nebudou sloužit jako ilustrace k vašemu vyprávění, ale budou žít samostatně.

10. Před zveřejněním každého jednotlivého snímku si položte otázku: "Jsem schopen svému divákovi přesvědčivě vysvětlit, proč jsem tento obrázek vyfotil?" Pokud máte pocit, že ne, nezveřejňujte jej. Obrazového balastu je ve světě už tak víc než dost.

www.fotoskoda.cz

EOS 6D

- + EF 24–105 L USM IS
- + Adobe Lightroom 5

ZÍSKEJTE AŽ 5000 Kč ZPĚT!

65.990 Kč

5000 Kč
ZPĚT

20.2 Mpx
Full Frame

Wi-Fi

Full HD video

Canon

ABS TRACT

*Tomáš
Gadelka*

ABSTRACT

Tomáš fotografuje nejčastěji svatby a reportáž; o to více mě zaujaly jeho abstraktní fotografie, které - jakoby - vytváří protipól k tomu, že obě "komerční" téma se musí stůj co s stůj podařit.

Když jsem se s ním spojil, vyprávěl mi o fotografii a jeho vztahu k ní: "Fotografie je pro mne koníčkem, vášní, cestou hledání, prostředkem poznávat nová místa, příležitostí poznávat nové lidi, nahlédnutím do sebe a do ostatních, možností pracovat na volné noze, výzvou pořád se učit a realizovat své nápady."

ABSTRACT

Nastalý stav duše se odráží v tom, co jej „popadne“ a přiměje vyfotografovat:

„Abstraktní fotografie je pro mne velice spontánní záležitost, náměty nehledám. Je to o momentální náladě, či prožitku, který se promítá do barev a kompozice.“

Popište nám postup, jak jste vyfotil tento snímek, byla příprava záměr a pak realizace?

Většina snímků vzniká díky dlouhému expozičnímu času. Během expozice (obvykle 5 – 15 vteřin) s fotoaparátem různě kejkluju, zoomuju, třesu atd. Experimentuji a koriguji pohyby a celkovou kompozici k obrazu svému. Pravdou je, že u některých fotografií po čase již nevím, co bylo reálnou předlohou. Na této fotografii je osvětlovací těleso akvária, pozadí je hnědá stěna, pohyb fotoaparátu při dlouhé expozici si lze odvodit.

ABSTRACT

Když se nezávislý pozorovatel podívá na vaše portfolio, převládají spíše teplejší barvy...

Při focení abstrakcí nejsme omezení korektní expozicí ani korektní barevnou teplotou. Obvykle při fotografování posouvám kelviny trochu nahoru (asi je mi teplá barva bližší), výjimečně pak ke studenějším tónům.

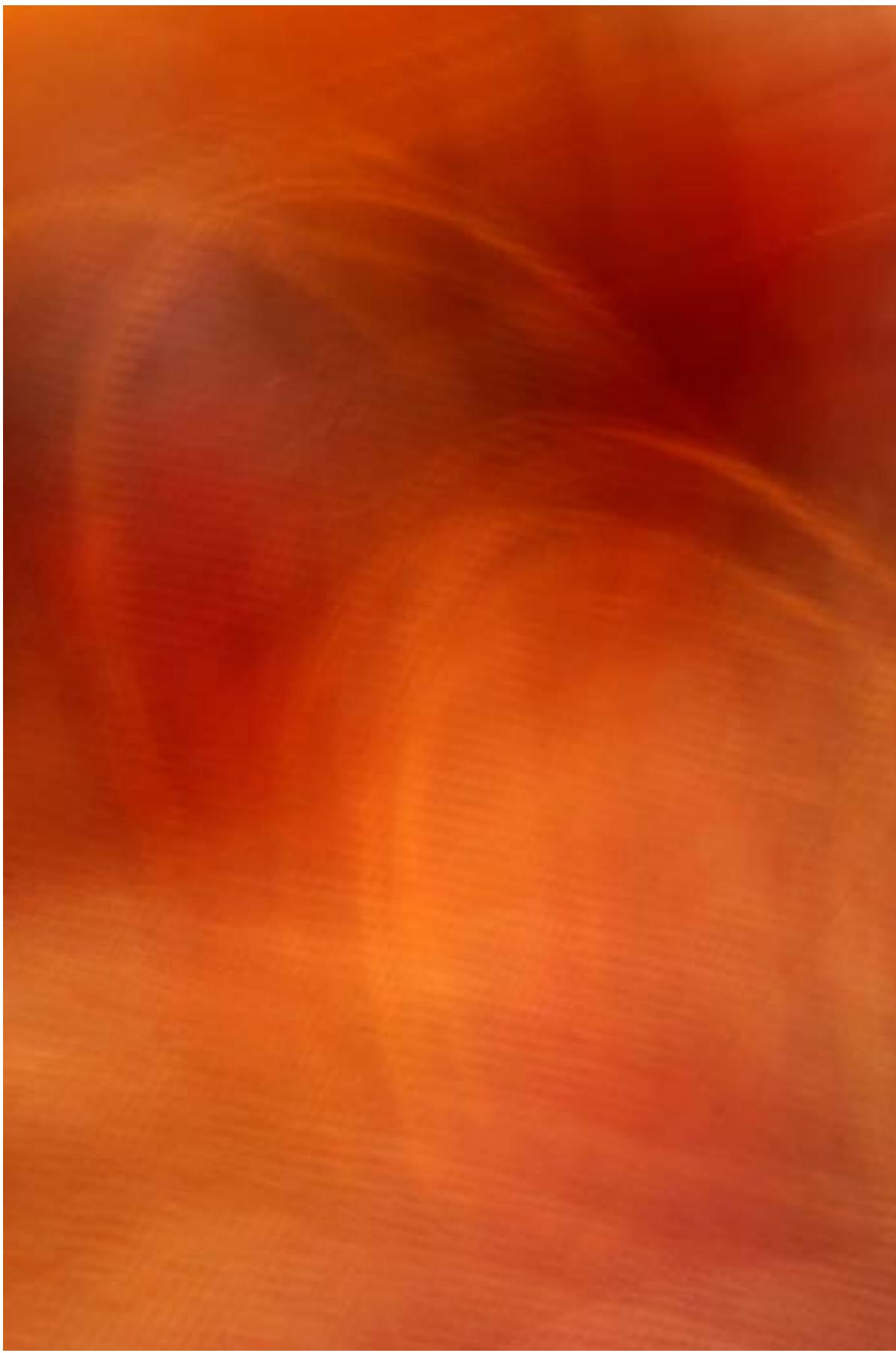
ABSTRACT

Kromě abstraktní fotografie také fotíte svatby, reportáže, proč jste se pustil do abstrakce?

Možná pro tu nenáročnost na technice, žádné rádiové odpalovače, žádná studiová světla a hromada příslušenství. K takovému fotografování postačí jakýkoliv fotoaparát s možností manuálního nastavení. Ve výhodě mohou být majitelé fotoaparátů s průhledovým hledáčkem. Během expozice máte nad pohybem kontrolu narození od zrcadlovky, kde po sklopení zrcadla nevidíte nic.

ABSTRACT

Zkuste zformulovat 3 rady těm, kteří by chtěli s abstrakcí ve fotografii začít.

1. Začněte
2. Hrajte si
3. Experimentujte, a bavte se

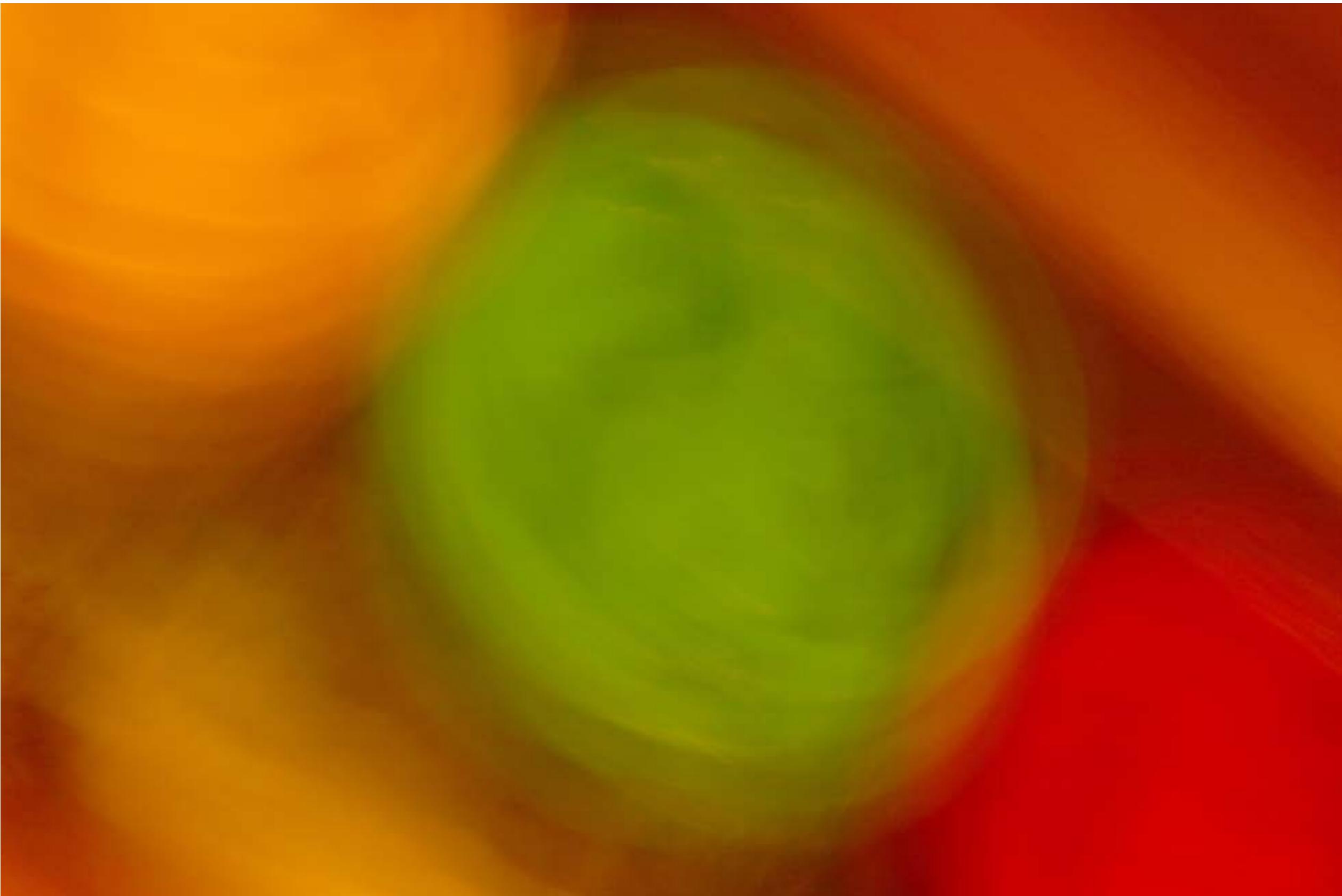
ABSTRACT

*Na co si ale musíte dávat pozor? Je
nějaké zákoutí, kam se nepouštět?*

Jediné zákoutí je, když se do něčeho nepustíte,
protože někdo tvrdí, že se do toho nemáte pouštět.

ABSTRACT

*Čí tvorba vás zaujala v poslední
době nejvíce? (nějaké vzory?)*

V poslední době mě nejvíce zaujala tvorba mé čtyřleté dcery Elišky, z toho co má po ruce tvoří neskutečné věci. Nepotřebuje žádnou techniku, nezajímá ji, co na to řeknou ostatní. Tvoří jen z čisté radosti a zvědavosti. Mám se od ní co učit.

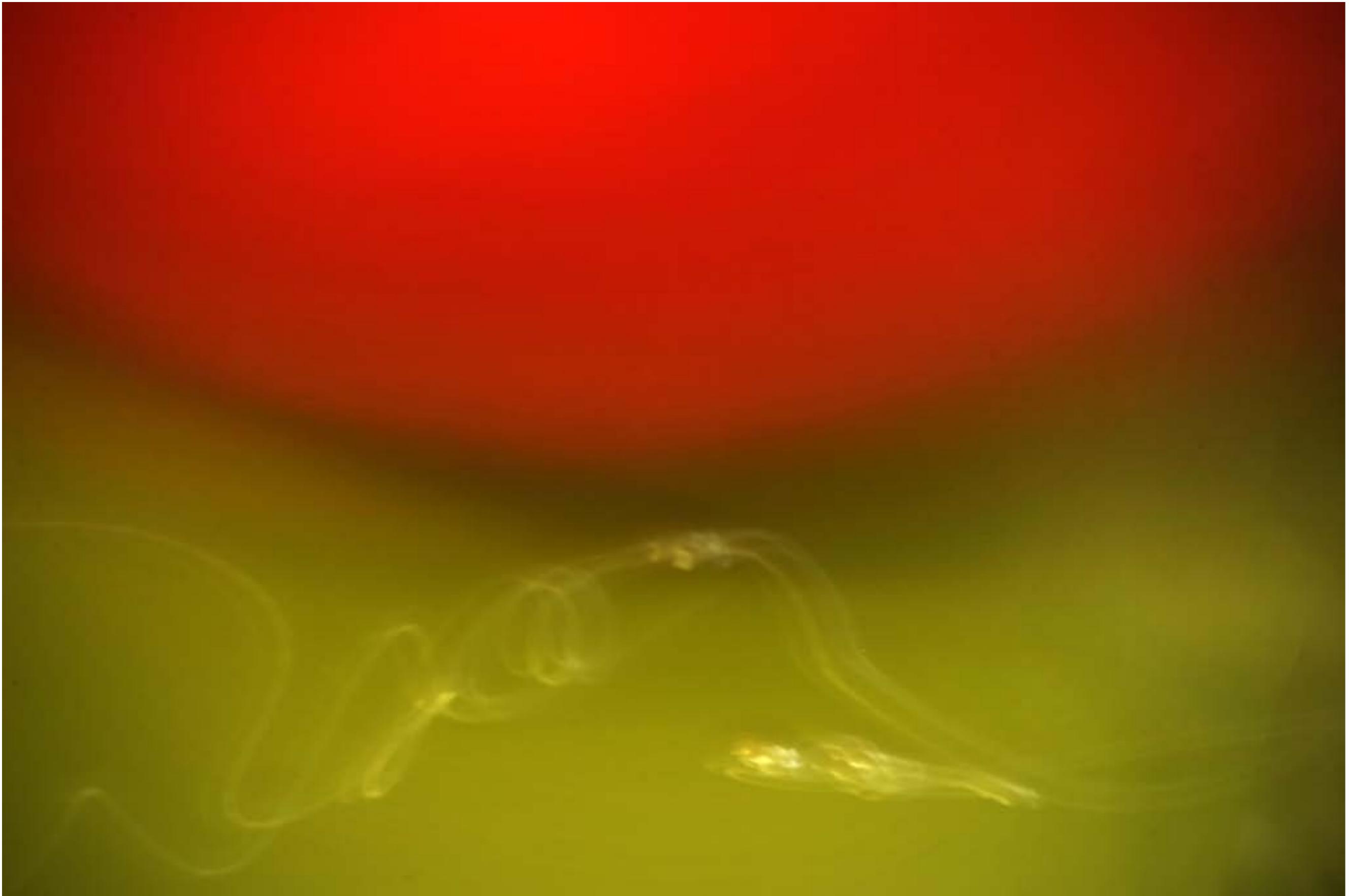
ABSTRACT

Jak hodně se necháte ovlivnit reálným světem - hledáte právě tam podněty?

Pokud mohu „svůj svět“ považovat za reálný, pak hledám podněty právě v něm.

ABSTRACT

Jaké prostředí je pro vaši tvorbu nejpřínosnější?

Prostředí, ve kterém se něco děje, které mne
nenechá klidným. Ale také klid a boží pohoda, to
podle toho, který z Blíženců je zrovna vzhůru.

Představení fotografických klubů

Kolik má klub stálých členů?	9
Kolik má klub aktivních členů?	8
Jak často se schází?	Scházíme se 1x za 14 dní a to vždy ve čtvrtek, dle potřeby i častěji
Kdy byl založen?	Fotoklub Porta byl založen dnem 18.12.2009 jako občanské sdružení s registrací u Ministerstva vnitra ČR – název Fotoklub Porta
Internetová stránka	porta-fotoklub.wz.cz
Společné výstavy? Kde a data	1/ cyklus „fotky na dlažbě“ v termínech jaro, podzim kalendářního roku Na Mírovém náměstí v Litoměřicích s reprízami Dům kultury, Gotický Hrad Litoměřice, 2/ členské výstavy vždy na konci kalendářního roku ve Foto Galerii Na Baště s reprízami v galerii Městské nemocnice a „galerii na zdi“ Domu kultury v Litoměřicích. Kupř. šlo o výstavu „Máhovské inspirace“ listopad 2010 až leden 2011, III.členská květen až červen 2011, poslední - listopad 2012 až leden 2013 IV.členská výstava
Kolik výstav měli členové za posledních 12 měsíců?	III.členská květen až červen 2011, poslední - listopad 2012 až leden 2013 IV.členská výstava
Hlavní místo působení klubu?	Litoměřice
Kde se schází členové klubu? Prostory?	členové se schází v prostorách středověké bašty Litoměřice, kde je i stálá Foto Galerie Na Baště – Litoměřice ul., Mezibrani 59/5

Jindřich Trojan

Představení fotografických klubů

Jádro fotoklubu tvoří většinou bývalí členové Fotoklubu SČF Kalich, který jsme založili v Litoměřicích v lednu 1978. Pod tímto názvem byl fotoklub činný do konce roku 1990.

Změnou společenských poměrů s následným nástupem digitalizace řada členů skončila s touto činností.

Činnost fotoklubu je tedy obnovena v r. 2009 pod novým názvem Fotoklub Porta.

Jindřich Trojan

Tomáš Král

Jednotící prvek činnosti: Většinu členů tvoří bývalí členové Fotoklubu Kalich Litoměřice, který členové založili před 35 lety v tomto královském městě. Spojuje nás tedy tato historie, věk a v podstatě možnost si společně popovídат nejen o fotkách, ale i rodinných či společenských tematech.

Tomáš Král

Představení fotografických klubů

Fanda F.Diviš

Členové fotoklubu většinou fotograficky ztvárnějí nádhernou architekturu samotných historických Litoměřic a půvabnou okolní krajinu Polabí.

Nové členy sami nijak aktivně nevyhledáváme, ale objeví-li se zájemce není odmítnut. Je to dano důchodovým věkem členů.

Nikdo z členů se fotografií nevěnuje profesionálně.

Fanda F.Diviš

Představení fotografických klubů

Jindřich Trojan

Eduard Čech

Tomáš Král

Petr Klingr

Představení fotografických klubů

V minulosti jsme byli účastníky Mapového okruhu Český ráj, nyní jsme vstoupili do 2. ročníku elektronického Mapového okruhu.

V prostorách zmíněné středověké bašty (nyní Steakhouse) otevřel fotoklub svou Foto Galerií - Na Baště, kde se ve dvouměsíčních termínech střídají fotografické výstavy: například P. Roberts, J. Růžka, K. Cudlína, J. Bartoše.

Další výstavy zajišťujeme v námi zorganizované „galerii na zdi“ ve zdejším Domě kultury a v „mini galerii“, kavárny Divadla K. H. Mácha.

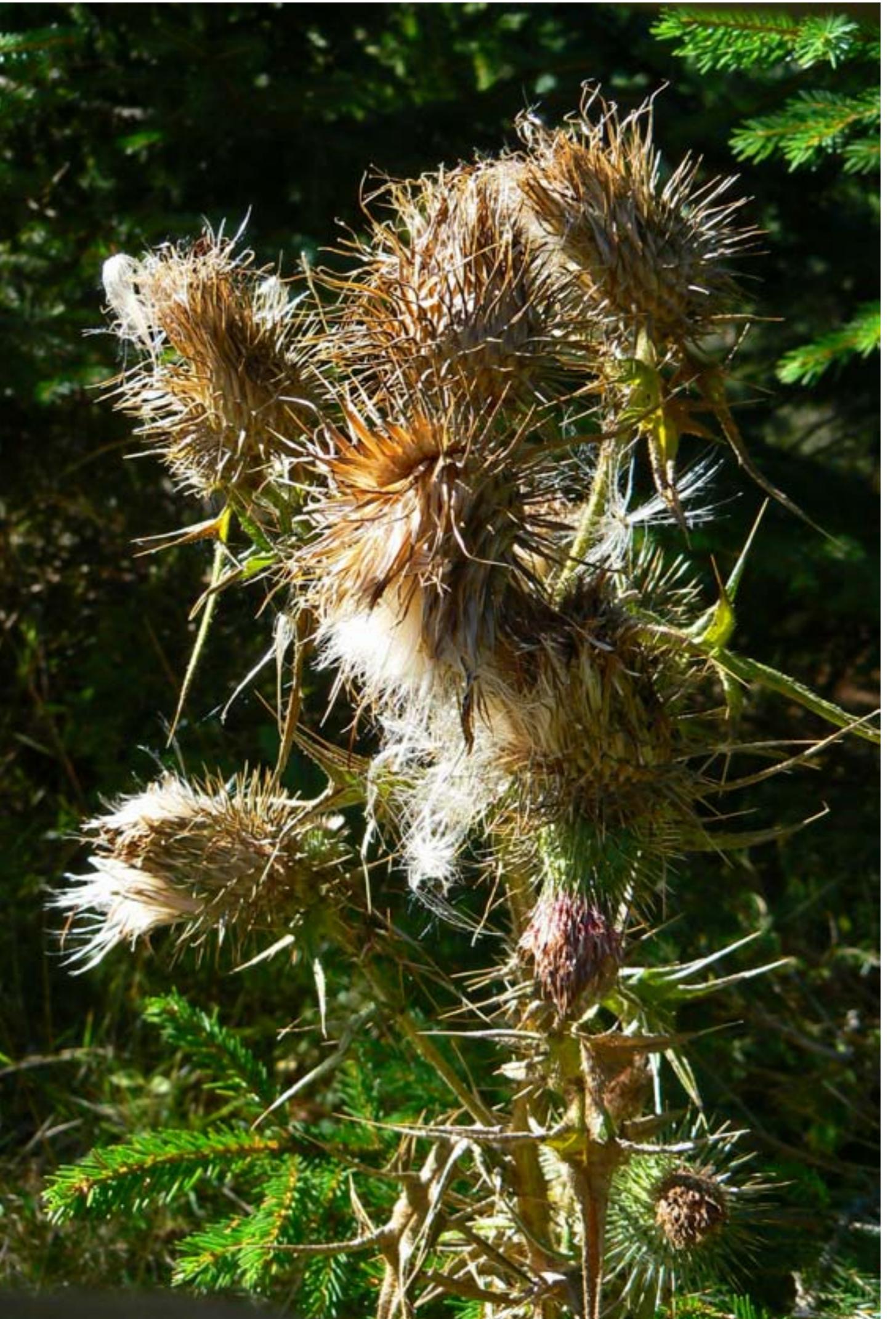
Fanda F. Diviš

Fanda F.Diviš

Společnými akcemi jsou výstavy „fotky na dlažbě“, kdy tematicky tvoríme na dané téma (jaro, historie, život města za 24 hodin) s následnou výstavou přímo v centru města. Jde o veřejností velmi sledované akce.

Nyní členové fotoklubu sestavili ze svých a nikdy nevystavovaných snímků, dříve nasnímaných černobílých fotografií publikaci pod názvem „Litoměřice, jak jsme je znali“ a vydali ji za finanční podpory města. Kniha vzbudila velký zájem veřejnosti a zajišťujeme její opakované dotisky.

Eduard Čech

Představení fotografických klubů

Petr Klingr

Představení fotografických klubů

Tomáš Král

SEZNAM INZERENTŮ

CANON

FOTOEXPEDICE

KURZ VYVOLÁVÁNÍ FOTOGRAFIÍ LIGHTROOM

FOTO ŠKODA

KURZ FOCENÍ S BLESKY

ÖEHLING

FOCUS magazine

[Google+](#)

[Facebook](#)

Podpořte nás na sociálních sítích

FOCUSmagazine

6. číslo vyšlo: 24. 11. 2013

počet stran: 223

cena: zdarma

vydavatel:

ZULU Group, spol. s.r.o.

Teletín 1, Krňany

šéfredaktor:

Martin Kamín

martin.kamin@focusmagazine.cz

redakce:

redakce@focusmagazine.cz

grafika:

Petra Jadlovská

Martin Kamín

design a idea:

Martin Kamín

www.focusmagazine.cz

© 2013, ZULU Group, spol. s.r.o.

© 2013, autoři fotografií

F
O
C
U
S

M
A
G
A
Z
I
N
E

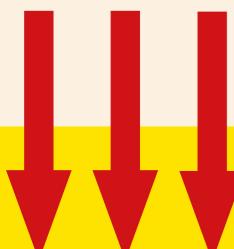
S

Příprava tohoto vydání zabrala více jak 81 hodin času odborné a precizní práce mnoha lidí - autorů, grafiků, DTP, korektorů.

Děkujeme inzerentům za jejich podporu, protože bez ní by toto vydání vznikalo ještě složitěji.

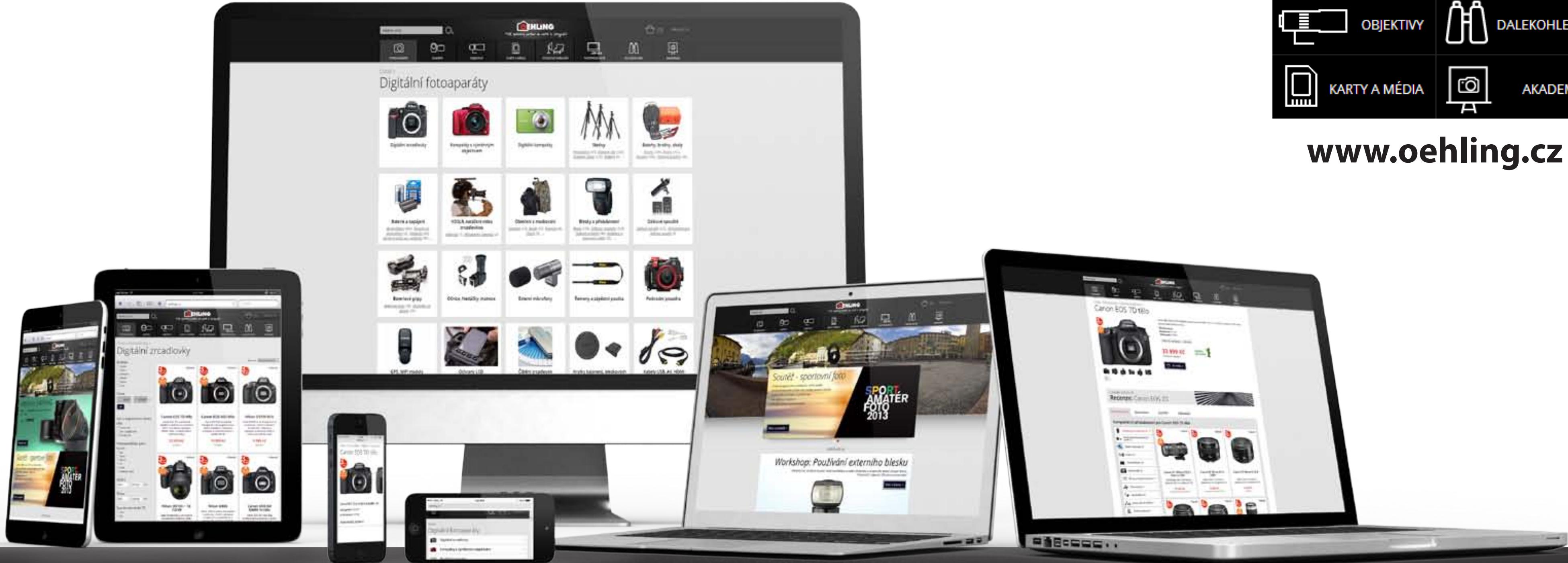
Jelikož máte toto číslo opět zdarma, nejlépe nás podpoříte tím, že nám jej pomůžete šířit mezi svými přáteli a kamarády, aby inzerenti byli spokojení a my jsme měli možnosti pro vás i ndále připravovat lepší obsah.

Vaše připomínky a náměty nám můžete zasílat na adresu: redakce@focusmagazine.cz

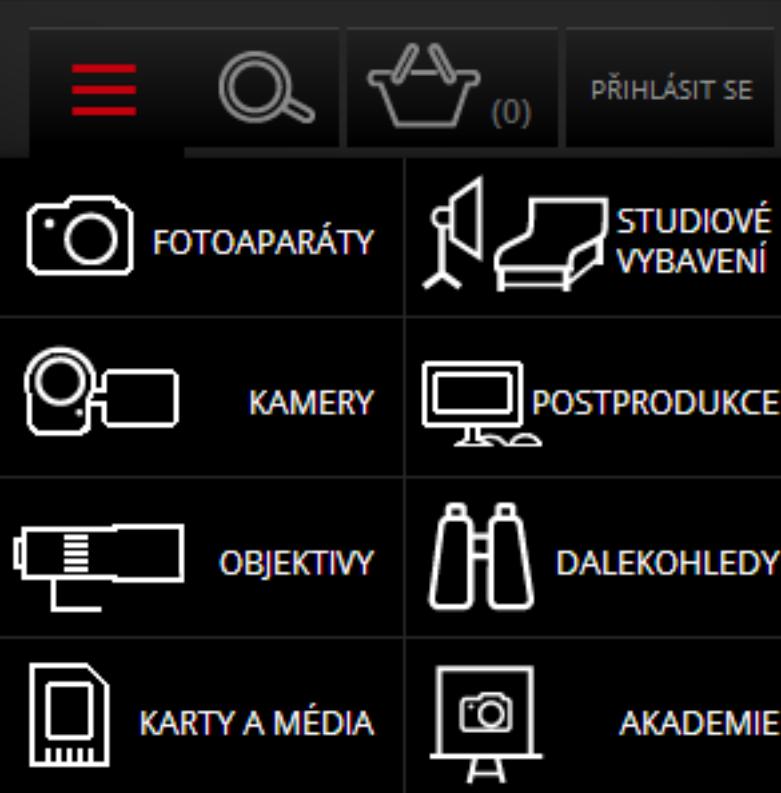

DÁLE POKRAČUJE VÝBĚR FOTOGRAFIÍ INSTITUTU TVŮRČÍ FOTOGRAFIE V OPAVĚ

vše **NE**možné pro fotografii!
Nakupyte odkudkoliv

*Váš spolehlivý partner na cestě k fotografii!

www.oehling.cz

HELIOS PROFESIONÁLNÍ STANDARD PRO FOTOSTUDIO

 Kliknutím na obrázek získáte on-line informace!

BESTSELLER

HELIOS P-SÉRIE

Výkonná jednotka studiového blesku poskytující krátký čas záblesku 1/800-1/1200 sec s pouhým 2-3 sekundovým časem znova nabité. Připravenost blesku je indikována světelnou diodou nebo zvukovým signálem. Přehledný displej poskytuje rychlý náhled na nastavené hodnoty. 150 watt resp. 250 watt silné modelační světlo u modelů 300 a 600 pomáhá před vlastním zábleskem správně nastavit světla. Žárovky modelačního osvětlení se nastavují podle předvoleného výkonu blesku proporcionálně v rozsahu 5 clon, odstupňovaného z plné intenzity záblesku až do 1/32 výkonu.

Ovládání blesků je možno pomocí dodávaného kabelu nebo vestavěného infračerveného spínače. Pro použití kompaktních fotoaparátů s nastavenou redukcí červených očí je potřeba tento předblesk vypnout aby nedošlo k předčasnemu spuštění blesku. Pro pohodlnější práci je vhodné využít Helios radiové odpalovač. S vestavěným tichým ventilátorem zajišťujícím trvalé chlazení blesk není problém ani delší nepřetržitý provoz. Velkou výhodou blesku je možnost výměny zábleskové trubice přímo uživatelem, bez potřeby servisního zásahu.

ROLLER STUDIO - SET PROFESIONÁLNÍ TŘÍDY

každý set se skládá z

- 2 studiové blesky, kompletní se zábleskovou trubicí, pilotní žárovka, napájecí kably a synchronizační kably (studiové blesky dle setu 300 P nebo 600 P)
- 1 Softbox 80x100 cm, 1 studiový odrazný deštník, 1 průsvitný studiový deštník
- 2 světelné stativy se vzduchovou pružinou, typ LS 12
- 1 transportní taška / Trolley 75

252467 300 P - Set **17 999,-**

252468 600 P - Set **22 999,-**

Blesky samostatně

252469 300 P hlava samostatně vč. reflektoru, 300Ws, SČ 56 **6 199,-**

252470 600 P hlava samostatně vč. reflektoru, 600Ws, SČ 78 **8 699,-**

NOVINKA

HELIOS C-SÉRIE

Výkonné jednotky studiových blesků HELIOS C-Series poskytují komfort dálkového ovládání bleskových jednotek. Volitelné dálkové ovládání pomáhá při nastavení blesků zvláště na hře dostupných místech na stropních konstrukcích apod. S dálkovým ovládáním lze řídit až 9 studiových blesků samostatně nebo společně ve skupinách .

Samozřejmostí je nastavení každé hlavy blesku přímo na zadní straně displeje. Rovněž i vyměnitelné zábleskové trubice, tichý chladicí ventilátor pro nepřetržitý provoz bez přehřívání, stejně tak i Helios bajonet pro příslušenství, kompatibilní s většinou příslušenství v bajonetem Bowens.

253320	300 C samostatná hlava vč. reflektoru	6 299,-
253321	600 C samostatná hlava vč. reflektoru	8 799,-
253322	1000 C samostatná hlava vč. reflektoru	12 499,-

Technická specifikace

Série

Výkon blesku

300Ws

600Ws

300Ws

600Ws

1000Ws

Směrné číslo blesku

56

78

56

78

92

Regulační výkon blesku

v krocích po 1/10 od min. 1,0 do max. 6,0 hodnoty

v krocích po 1/10 od min. 1,0 do max. 6,0 hodnoty

Doba záblesku

1/800-1/1200

1/800-1/1200

1/800-1/1200

1/800-1/1200

Dálkové ovládání

-

-

ano

ano

ano

Halogenové model světla

150W

250W

150W

250W

250W

Regulace model světla

paralelně dle výkonu záblesku, vypnutá, max. výkon

paralelně dle výkonu záblesku, vypnutá, max. výkon

Délka nabíjecího cyklu

0,8-1,2s

1-2s

0,8-1,2s

1-2s

Testovací záblesk

ano

ano

ano

ano

Kliknutím na obrázek získáte on-line informace!

Příklad použití
Doprava bez deštníku a studiových statívů

STUDIOVÁ SVĚTLA JEDNODUŠE A CENOVĚ VÝHODNĚ! KOMPLETNÍ SADY HELIOS!

252467 300 P Profi Studio set, 2 bl. + přísl. 17 999,-
252468 600 P Profi Studio set, 2 bl. + přísl. 22 999,-

253569 300 P Profi Studio set, 3 bl. + přísl. 25 999,-
253570 600 P Profi Studio set, 3 bl. + přísl. 33 999,-

253571 300 C Profi Studio set, 2 bl. + přísl. 19 799,-
253572 600 C Profi Studio set, 2 bl. + přísl. 24 999,-
253573 1000 C Profi Studio set, 2 bl. + přísl. 32 999,-

253574 300 C Profi Studio set, 3 bl. + přísl. 27 699,-
253575 600 C Profi Studio set, 3 bl. + přísl. 35 499,-
253576 1000 C Profi Studio set, 3 bl. + přísl. 46 999,-

HELIOS P-SÉRIE

Již dlouhá léta, a to dokonce i v profesionálních studiích, potvrzuji svoji kvalitu a oblíbenost profesionální studia série P. 300 a 600 Ws výkoné blesky s chladicím ventilátorem pro nepřetržitou práci a velké zatížení mají snadno vyměnitelné trubice se silnými žárovkami 150W/250W pro pohodlnou modelaci světel. Bajonet světel, který je kompatibilní se světově známými světly Bowens dává mnoho prostoru pro vzájemnou kombinaci příslušenství a stává se tak otevřeným systémem. Ať již softbox 60x60cm, Octagon Softbox 213 cm nebo jiné předčadky, to vše nabízí Helios ve svém rozsáhlém systému za velmi příznivé ceny.

Helios „P“- séria, set 2 blesků se skládá:

2 x studiová světla
2 x studiový statív LS12
1 x softbox 80x100 cm
1 x studiový deštník bílý 100 cm
1 x Trolley 75 cm

Helios „P“- séria, set 3 blesků se skládá:

3 x studiová světla
3 x studiový statív LS12
1 x softbox 80x100 cm
1 x studiový deštník bílý 100 cm
1 x světelné klapky vč. 4 barevných fólií a voština
1 x Trolley 96 cm

HELIOS 250S STUDIOVÉ ZÁBLESKOVÉ SVĚTOV

NOVINKA

Ideální pro zapálené amatéry a profesionální začátečníky s omezeným rozpočtem. Tento blesk vám pomáhá otevřenou možnost pozdější kompatibility s profesionální sérií blesků série P a C a kompatibilitu se systémem Bowens. Kompaktní studiový blesk s výkonem výbojk 250 Ws a 150 W žárovky pro modelační osvětlení. Výhoda světla je možnost uživatelské výměny výbojk, není ale vybaven vestavěným ventilátorem jako profesionální sérii P a C. S digitálním displejem a nastavitelným výkonem v krocích po 1/10 výkonu.

253577 250S Studiový blesk

4 599,-

HELIOS C-SÉRIE

Profesionální studio s dálkovým ovládáním. Studia série C disponují výkony 300, 600 a nyní dokonce i s 1000 Ws. Kromě všech obvyklých funkcí a kompatibility sérii světel U umožňuje ovládání až 9 jednotek samostatně nebo v 9 skupinách. To vše je možné bez toho aniž byste z místa pozice museli chodit k jednotlivým světlům a samostatně je nastavovat. Toto řešení je ideální v případě, že jsou světla zavěšena u stropu a nebo na jiných hřídech dostupných místech.

Helios „P“- séria, set 2 blesků se skládá:

2 x studiová světla
1 x dálkové ovládání
2 x studiový statív LS12
1 x softbox 80x100 cm
1 x studiový deštník bílý 100 cm
1 x Trolley 75 cm

Helios „P“- séria, set 3 blesků se skládá:

3 x studiová světla
1 x dálkové ovládání
3 x studiový statív LS12
1 x softbox 80x100 cm
1 x studiový deštník bílý 100 cm
1 x světelné klapky vč. 4 barevných fólií a voština
1 x Trolley 96 cm

HELIOS STANDARDNÍ REFLEKTOR pro C- a S-SÉRII

NOVINKA

253578 Standardní reflektor

699,-

HELIOS DIFFUSOR BALL

NOVINKA

253354 Diffusor ball

2 499,-

HELIOS TROLLEY

Praktická brašna s kolečky pro přepravu vašeho studiového vybavení. Ideální pro menší fotostudio. Brašna umožňuje variabilní nastavování měkkých přepážek. Do kapsy ve víku umístěte studiové stativy a do kapsy na víku brašny kabely a drobné příslušenství jako odpalovače blesků, redukce a pod. Součástí brašny je teleskopická rukojeť zajišťující pohodlnou přepravu.

Trolley

252407	Trolley 75 (75x24x26 cm)	2 699,-
253579	Trolley 96 (96x26x28 cm) NOVINKA	3 199,-
252408	Trolley 112 (112x26x30 cm)	3 599,-

Podzimní akce

Do přírody
s Benro stativem!

 Batohy a brašny

 Stativy

*Váš spolehlivý partner na cestě k fotografií!

SLEVA 30%
na vybrané produkty

BENRO

KATALOG FOTOGRAFICKÝCH PROJEKTŮ STUDENTŮ ITF OPAVA

INSTITUT
TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

OPAVSKÁ ŠKOLA FOTOGRAFIE OPAVA SCHOOL OF PHOTOGRAPHY

**OPAVSKÁ ŠKOLA
FOTOGRAFIE**

Dvacet let
Institutu tvůrčí fotografie
FPF Slezské univerzity
v Opavě

**OPAVA SCHOOL
OF PHOTOGRAPHY**

Twenty Years
of the Institute
of Creative Photography,
Silesian University in Opava

Jaroslav Kocián Rodinný portrét (magisterská diplomová práce), 2009 / Family Portrait (master's diploma portfolio), 2009

Jaroslav Kocián Rodinný portrét (magisterská diplomová práce), 2009 / Family Portrait (master's diploma portfolio), 2009

Tereza Koutecká Pozdrav z Prahy (bakalářská praktická práce), 2011 / Greetings from Prague (bachelor's degree final project), 2011

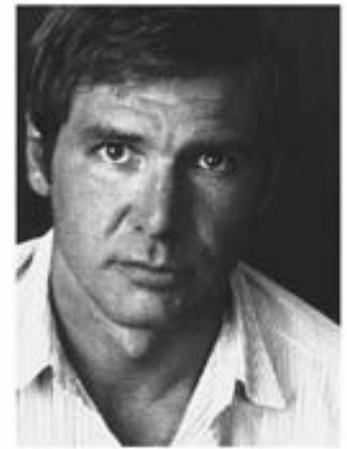
JOAN COLLINS

PELÉ

BJÖRK

HARRISON FORD

Petr Omelka Sny (klauzura za 2. ročník), 2010 / Dreams (end of year project, second year), 2010

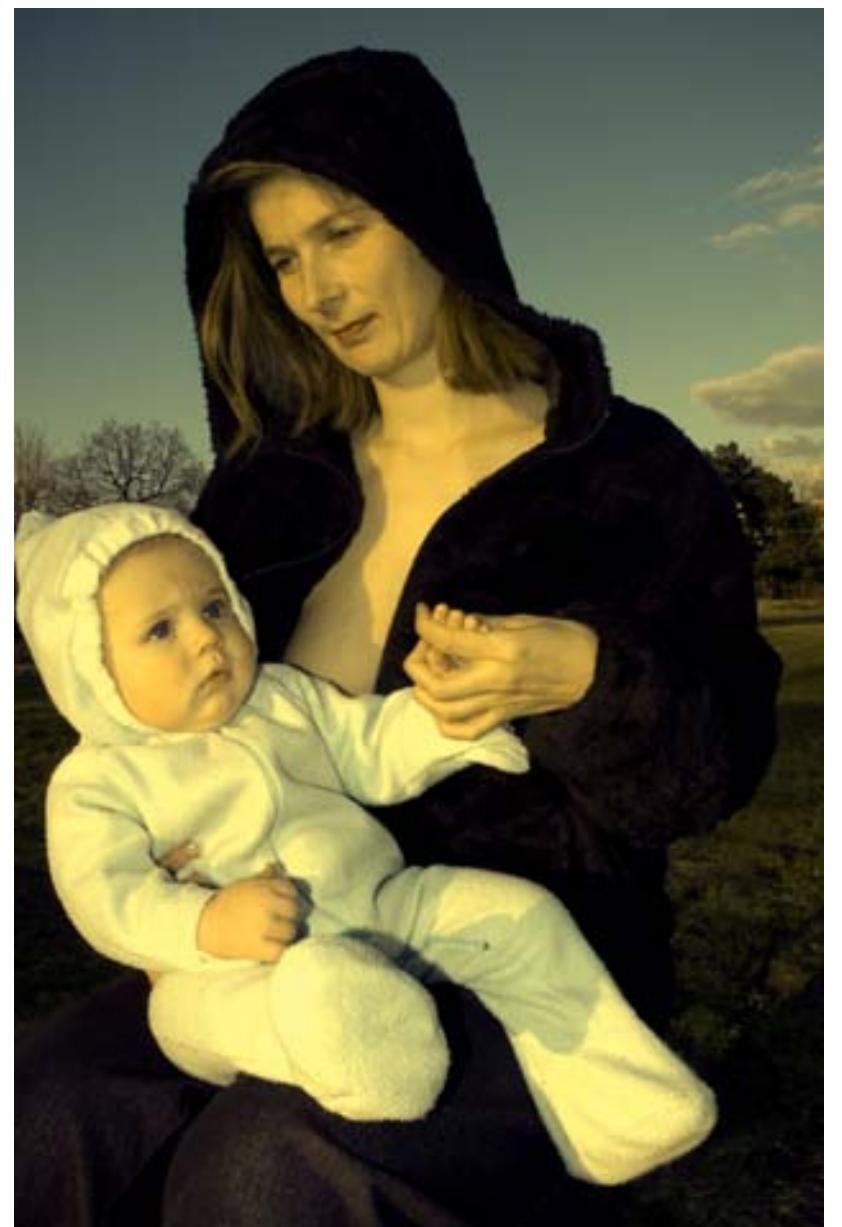
Tereza Vlčková Two (bakalářská praktická práce), 2008 / Two (bachelor's degree final project), 2008

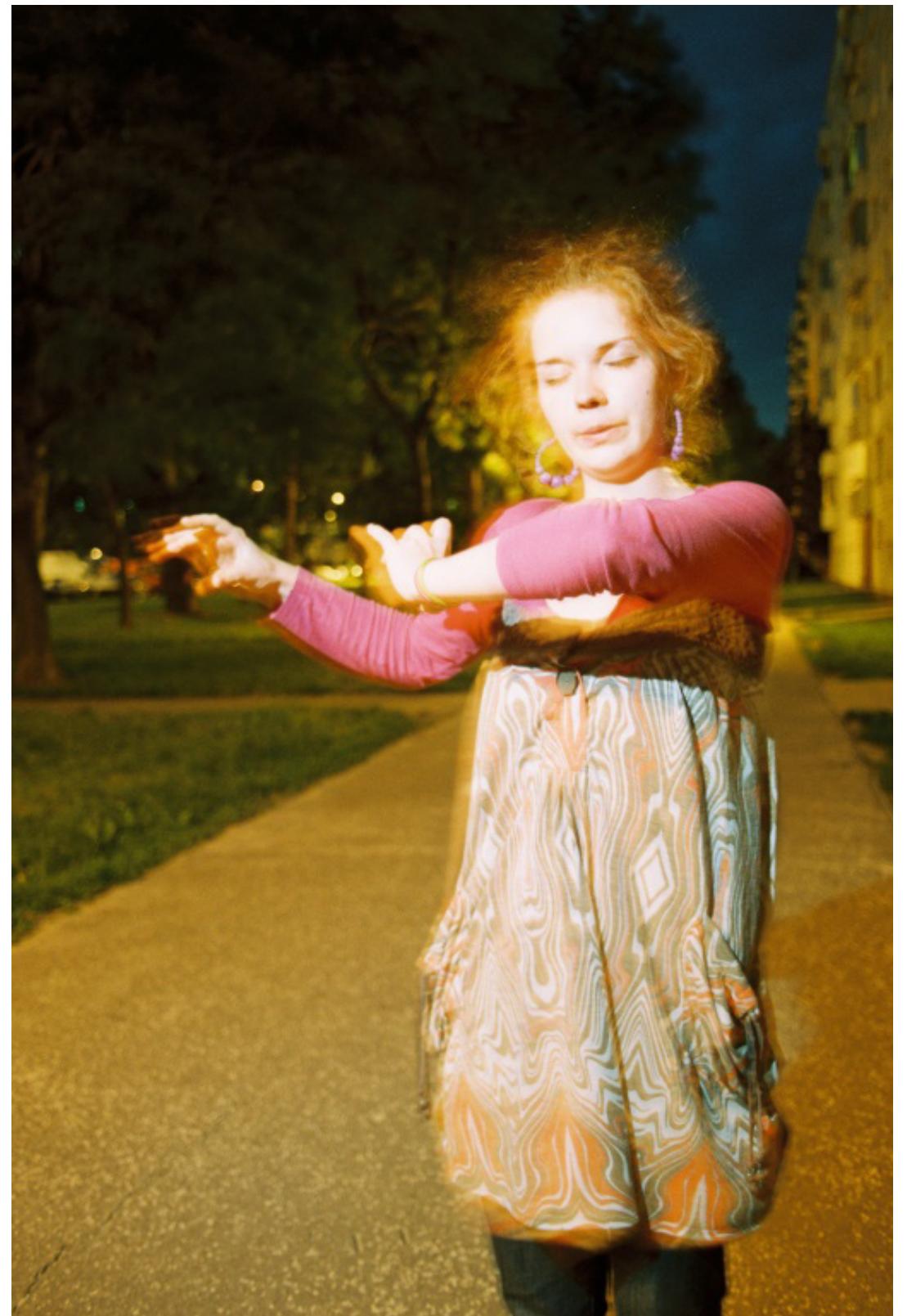
Tereza Vlčková Two (bakalářská praktická práce), 2008 / Two (bachelor's degree final project), 2008

Bartłomiej Lurka Masky (1. ročník), 2010 / Masks (first year), 2010

Jitka Teubalová Ona (bakalářská praktická práce), 2008 / She (bachelor's degree final project), 2008

Lea Lovišková Hudebníci (klauzura za 2. ročník), 2010 / Musicians (end of year project, second year), 2010

Marek Pavala Najdi pět rozdílů (klauzura za 2. ročník), 2010 / Find Five Differences (end of year project, second year), 2010

Gita Skaličková Dvě tváře (magisterská diplomová práce), 2010 / Two Faces (master's diploma portfolio), 2010

Dušan Kochol Eye of Providence (magisterská diplomová práce), 2009 / Eye of Providence (master's diploma portfolio), 2009

Bára Prášilová Bez názvu (bakalářská praktická práce), 2008 / Untitled (bachelor's degree final project), 2008

Bára Prášilová Bez názvu (5. ročník), 2010 / Untitled (fifth year), 2010

Kamila Musilová Černý šum (bakalářská praktická práce), 2009 / Black Noise (bachelor's degree final project), 2009

Markéta Dlouhá-Márová Rooms (klauzura za 2. ročník), 2009 / Rooms (end of year project, second year), 2009

Renata Štěpařová Carnival Revival (bakalářská praktická práce), 2010 / Carnival Revival (bachelor's degree final project), 2010

Vesna Kranjec Tak skutečný, tak falešný (bakalářská praktická práce), 2010 / So Real, So Fake (bachelor's degree final project), 2010

Magdalena Cónová Máma (bakalářská praktická práce), 2008 / Mum (bachelor's degree final project), 2008

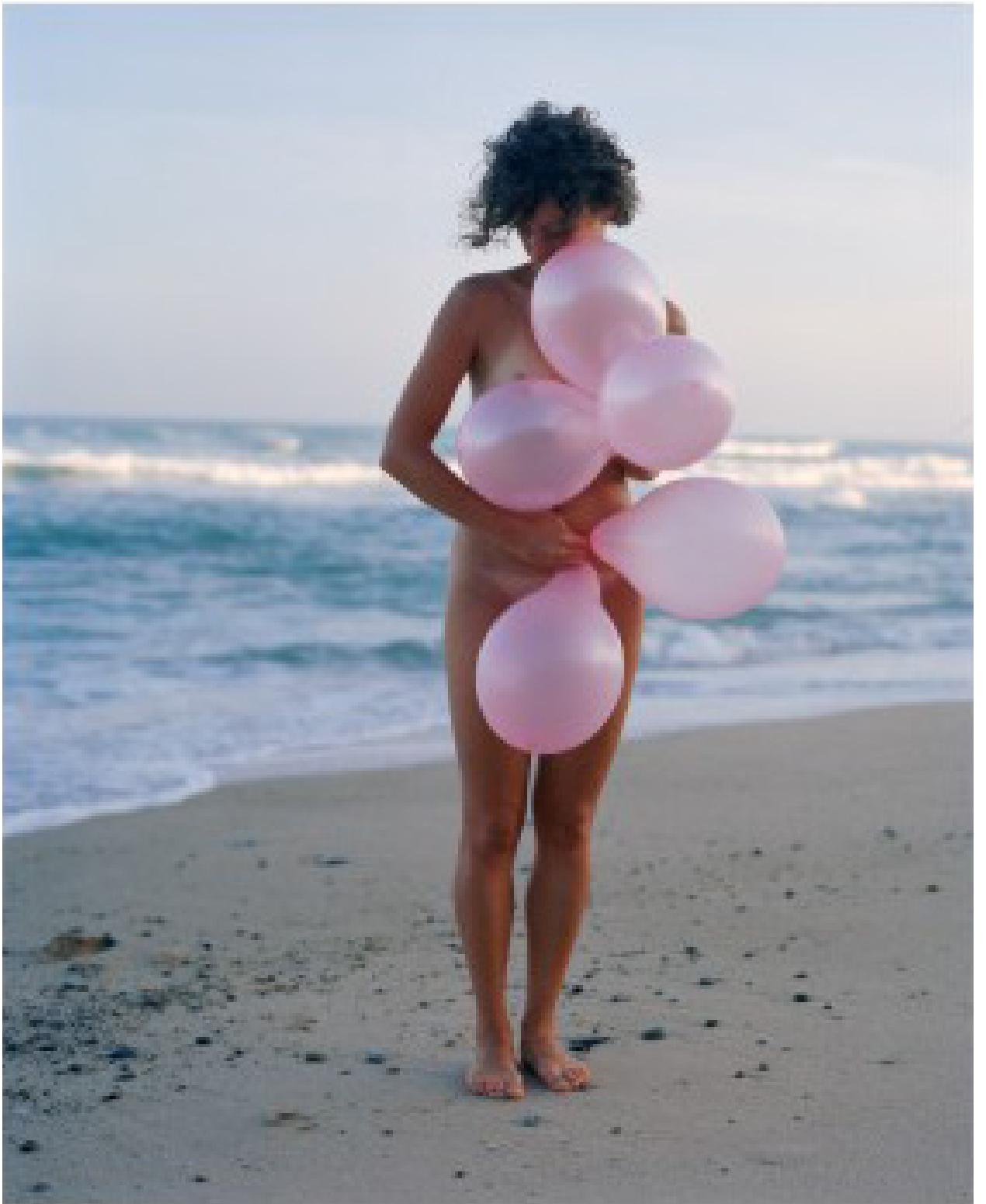

Marco Ceccaroni Zátiší (klauzura za 1. ročník), 2009 / Still Life (end of year project, first year), 2009

Martin Hlavica Mimojdoucí (klauzura za 2. ročník), 2010 / Passers-by (end of year project, second year), 2010

David Maixner Vztahy (klauzura za 1. ročník), 2010 / Relations (end of year project, first year), 2010

Magdalena Sokalska Mariela (bakalářská praktická práce), 2007 / Mariela (bachelor's degree final project), 2007

Lukáš Cetera Naruby (bakalářská praktická práce), 2008 / Inside Out (bachelor's degree final project), 2008

Michał Lichański Sledovači televizních seriálů (klauzura za 2. ročník), 2010 / Serial Wasters (end of year project, second year), 2010

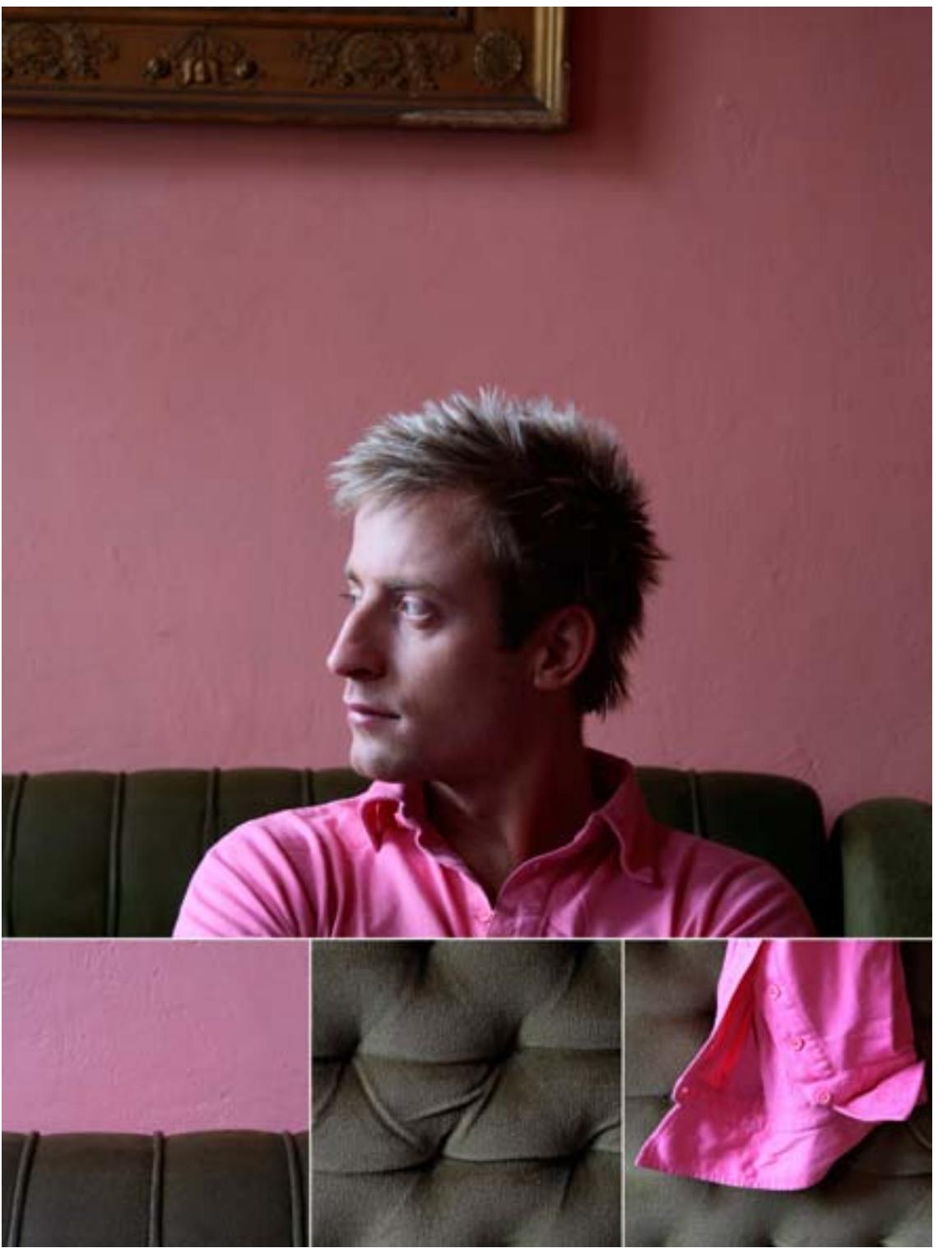
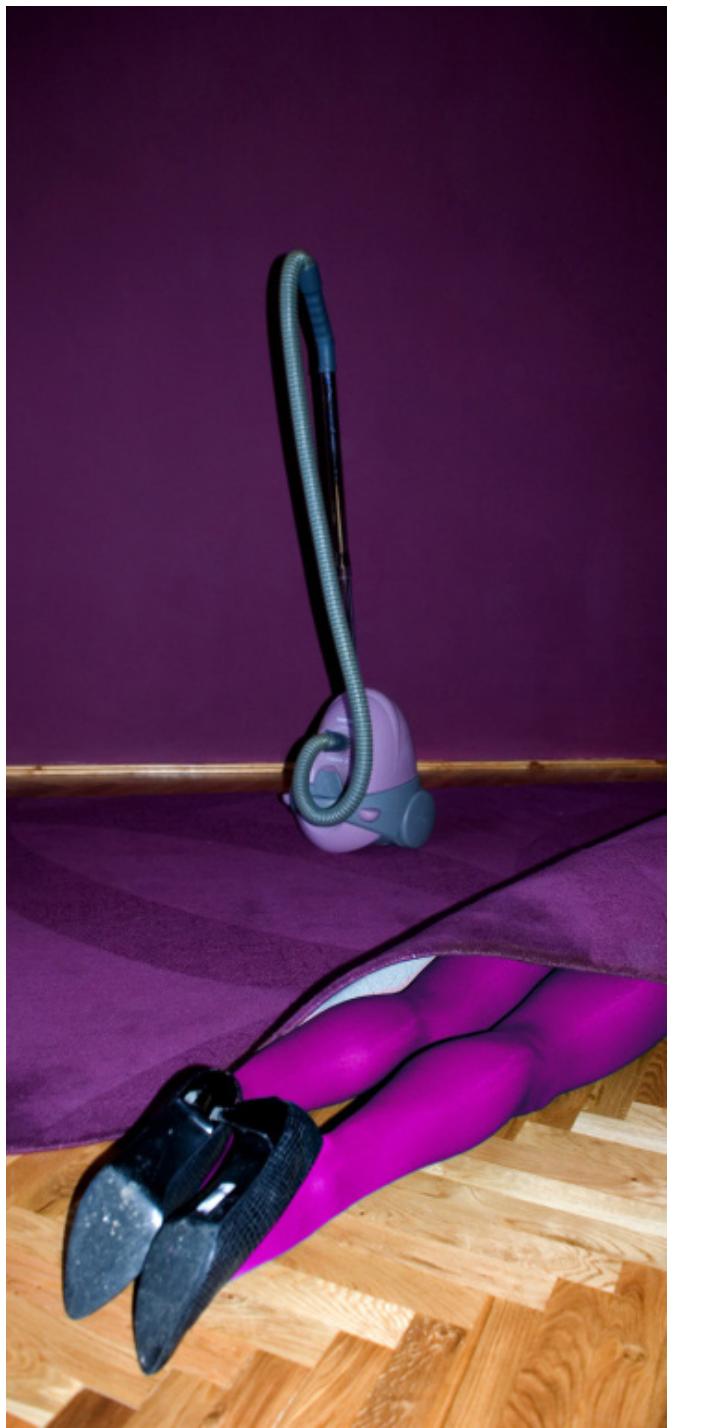
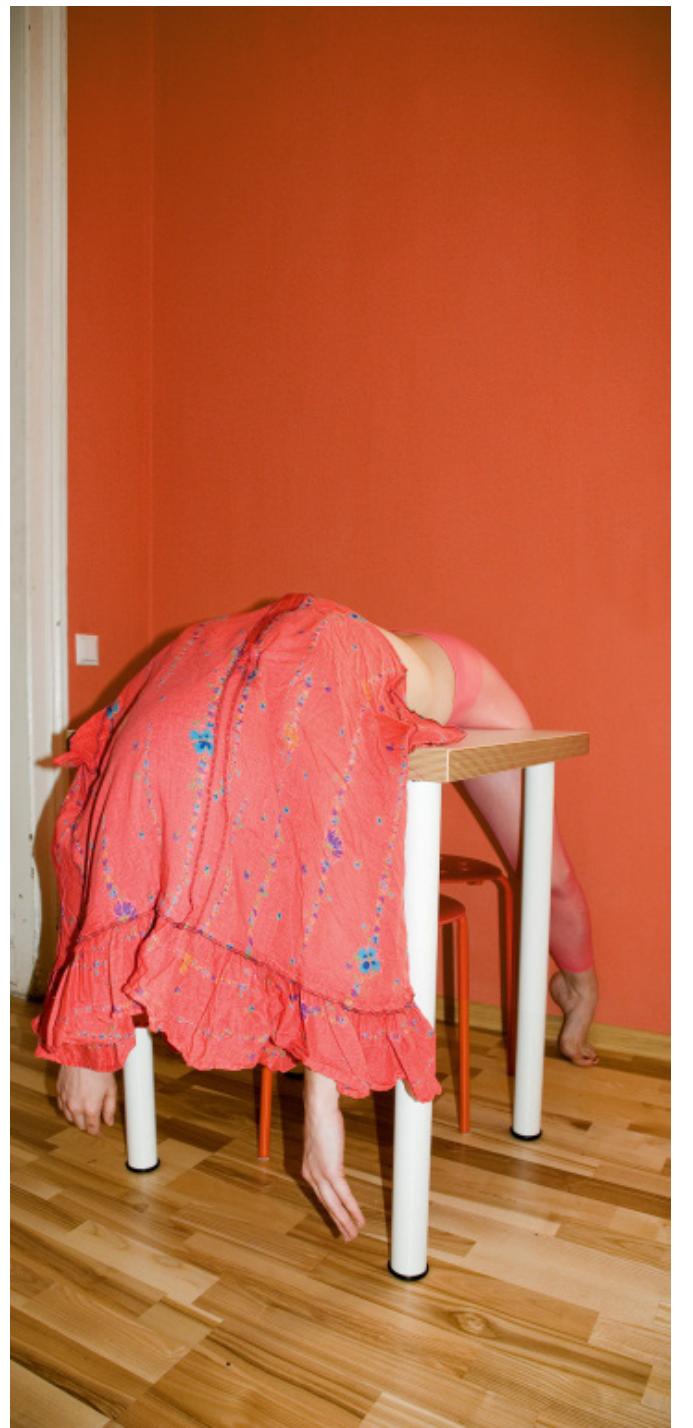

Szymon Szcześniak Polsko (klauzura za 4. ročník), 2009 / Poland (end of year project, fourth year), 2009

Pavla Rečková Kravina v krajině (klauzura za 2. ročník), 2009 / Nonsense With No Sense (end of year project, second year), 2009

Filip Jandourek Nemohu si vzpomenout (bakalářská praktická práce), 2009 / I Don't Recall (bachelor's degree final project), 2009

Joanna Rzepka-Dziedzic Bez názvu (klauzurní práce za 2. ročník), 2009 / Untitled (end of year project, second year), 2009

Hana Pokorná Portréty (bakalářská praktická práce), 2008 / Portraits (bachelor's degree final project), 2008

Gyöngyi podle Kytaristy od Jeana-Baptisty Greuzeho
Gyöngyi After Giutarist by Jean-Baptist Greuze

Zuzana podle Prince Charlese od Bryana Organa
Zuzana After Prince Charles by Bryan Organ

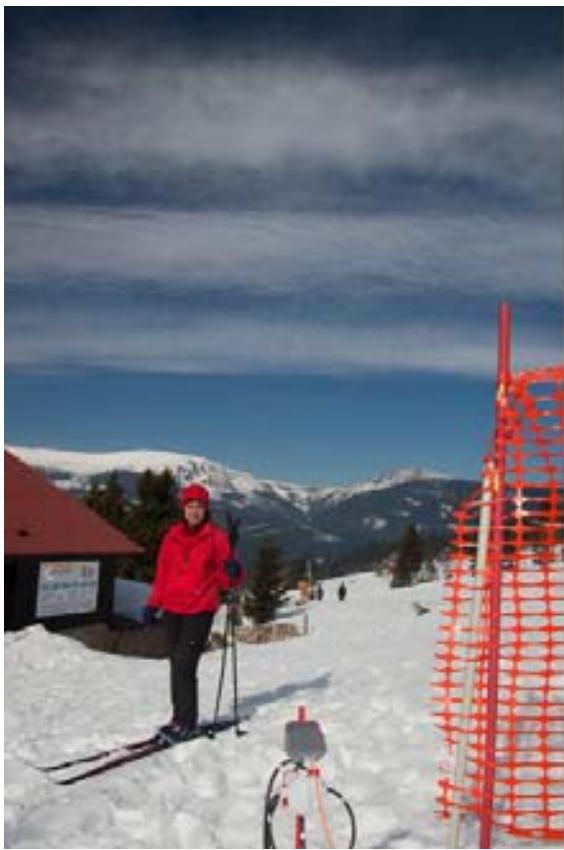
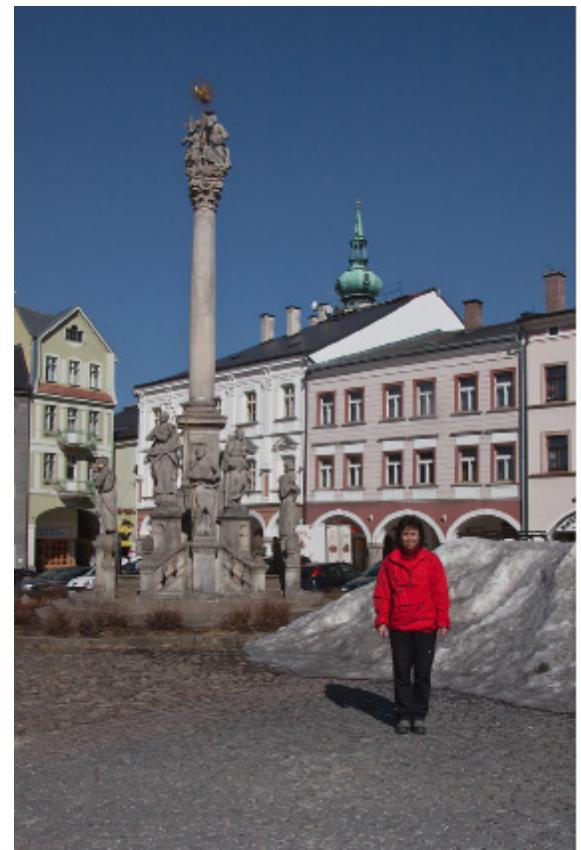

Karolina Karwan Levitace (klauzura za 1. ročník), 2010 / Levitation (end of year project, first year), 2010

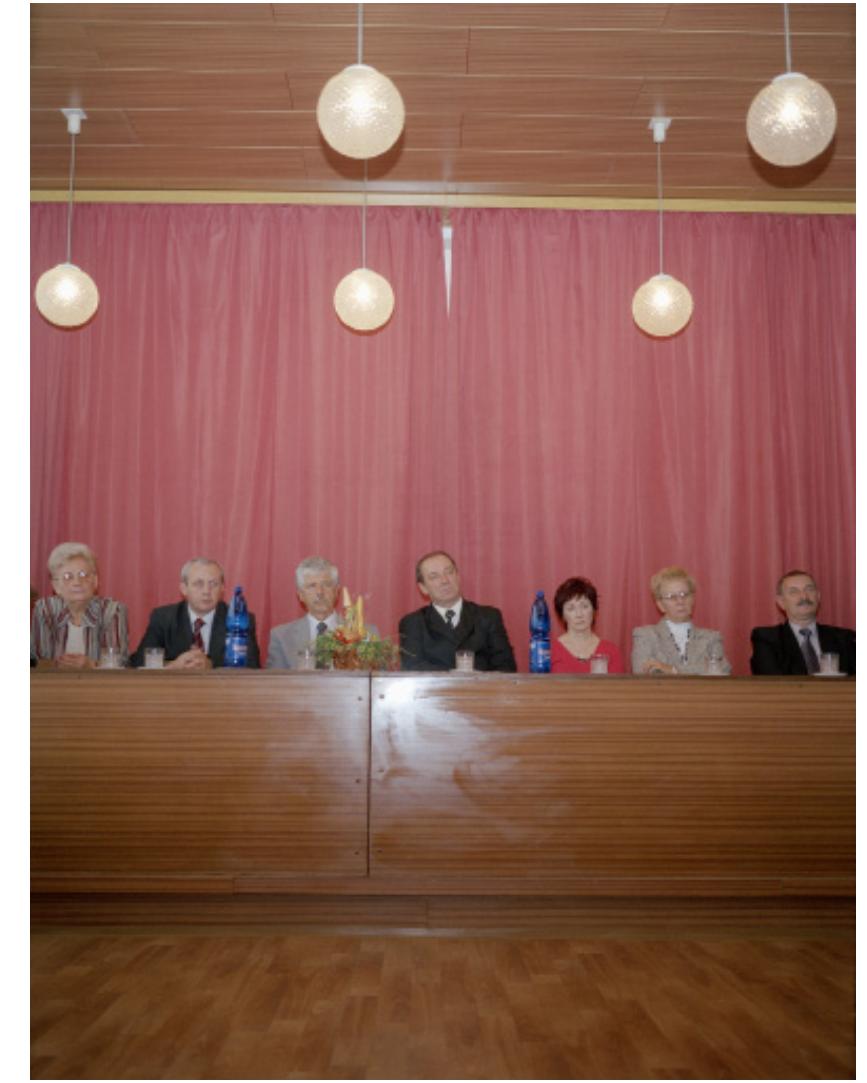
Markéta Hritzová Individualita (bakalářská praktická práce), 2008 / Individuality (bachelor's degree final project), 2008

Jan Vacá Stalking (magisterská diplomová práce), 2007 / Stalking (master's diploma portfolio), 2007

Jana Bauerová Big Brother (3. ročník), 2011 / Big Brother (third year), 2011

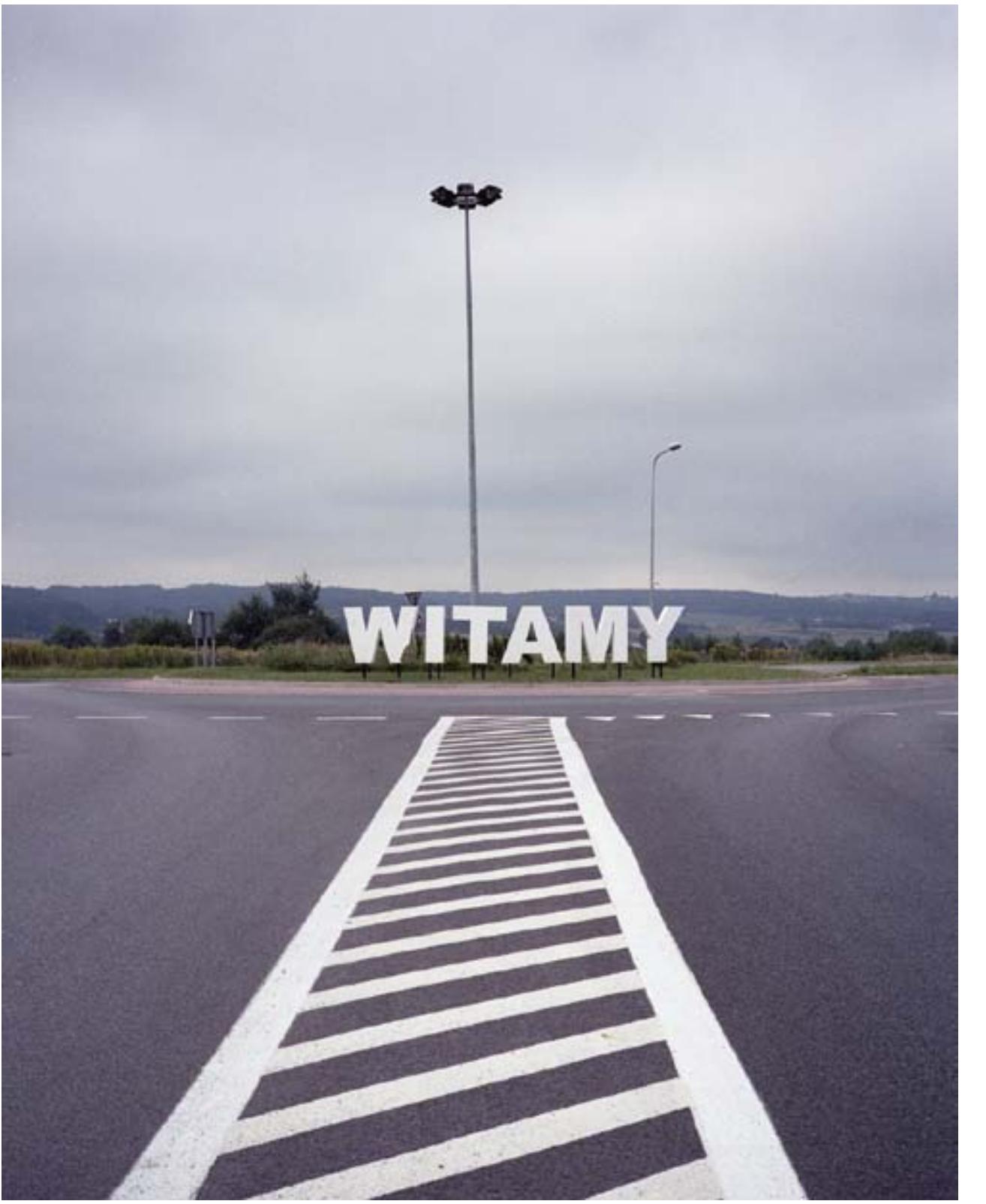
Lucia Nimcová Unofficial (doktorské studium), 2007-2008 / Unofficial (doctoral studies), 2007-2008

Lucia Nimcová Unofficial (doktorské studium), 2007-2008 / Unofficial (doctoral studies), 2007-2008

Milan Bureš Cestování v čase (4. ročník), 2010 / Time Travel (fourth year), 2010

Martin Gorczakowski V malém městě (klauzura za 2. ročník), 2010 / In a Small Town (end of year project, second year), 2010

Marek Malůšek Tiché město Opava (bakalářská praktická práce), 2008 / Silent Town Opava (bachelor's degree final project), 2008

Krzysztof Szewczyk Cesty nekonečnosti (magisterská diplomová práce), 2010 / Journeys of Afinity (master's diploma portfolio), 2010

Martin Zeman Prague Urbanity (klauzura za 2. ročník), 2009 / Prague Urbanity (end of year project, second year), 2009

Maroš Krivý Entropie (bakalářská praktická práce), 2010 / Entropy (bachelor's degree final project), 2010

Andrew Jan Hauner Kdo je kdo na periférii (3. ročník), 2011 / Who Is Who On the Outskirts (third year), 2011

Lukáš Tofan Noční proud (1. ročník), 2010 / Night Current (first year), 2010

Marek Detko Missions (1. ročník), 2009 / Missions (first year), 2009

Jitka Horázná Nedělní odpoledne (magisterská diplomová práce), 2008 / Sunday Afternoon (master's diploma portfolio), 2008

Šimon Pikous Slimáci nejsou čím se zdají být (klauzura za 2. ročník), 2010 / Slugs Are Not What They Seem to Be (end of year project, second year), 2010

Anna Gutová Ztracená místa (bakalářská praktická práce), 2008 / Lost Places (bachelor's degree final project), 2008

Jan Dyntera Kon Tiki (magisterská diplomová práce), 2010 / Kon Tiki (master's diploma portfolio), 2010

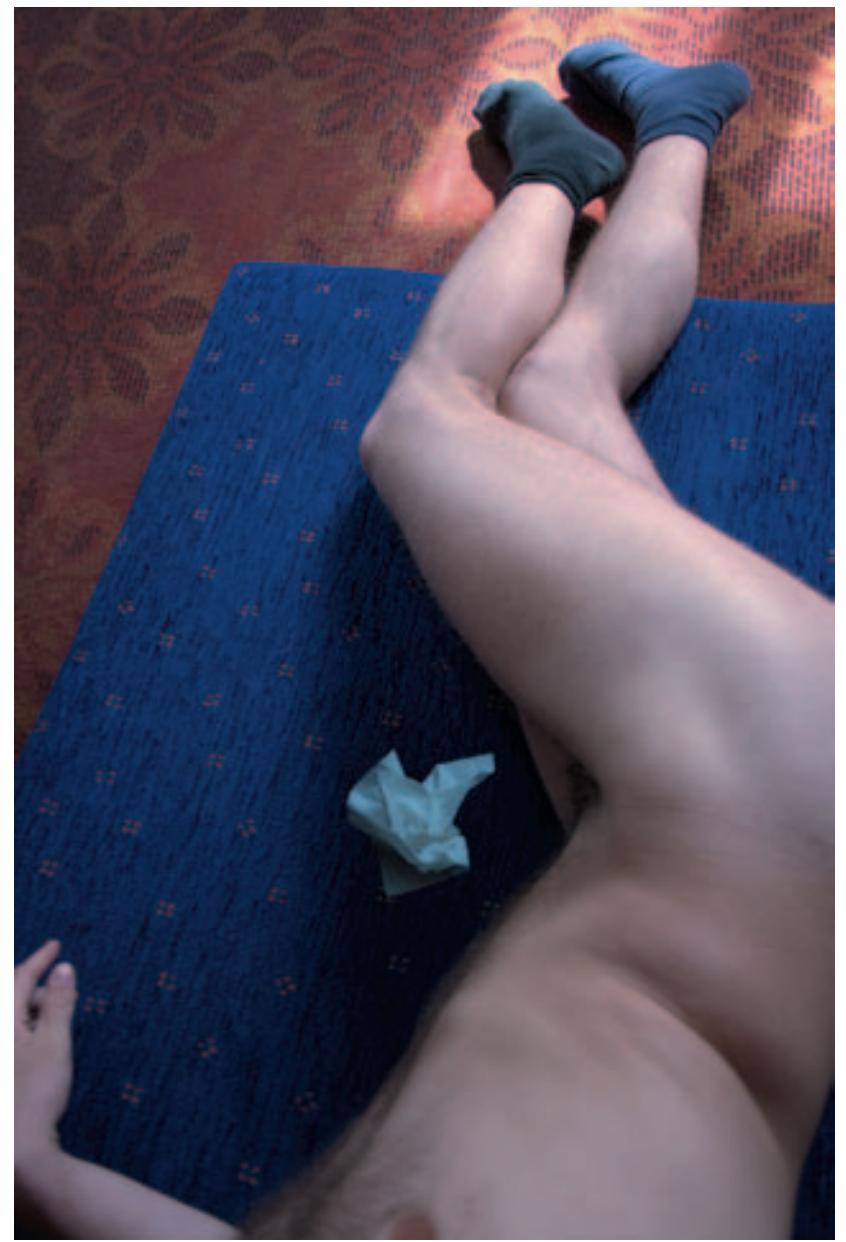
Jana Hunterová Cesta (bakalářská praktická práce), 2010 / Journey (bachelor's degree final project), 2010

David Mužík Utopie (klauzura za 2. ročník), 2010 / Utopia (end of year project, second year), 2010

Dagmar Vyhánková Call in the Darkness (klauzura za 2. ročník), 2009 / Call in the Darkness (end of year project, second year), 2009

Martin Cáb Love is Art, Life is Porn (klauzura za 2. ročník), 2009 / Love is Art, Life is Porn (end of year project, second year), 2009

Fílip Zawada Dřevěná svatba (klauzura za 2. ročník), 2009 / Wooden Wedding Anniversary (end of year project, second year), 2009

Karel Grygoruk Rodina především (klauzura za 2. ročník), 2010 / Family Comes First (end of year project, second year), 2010

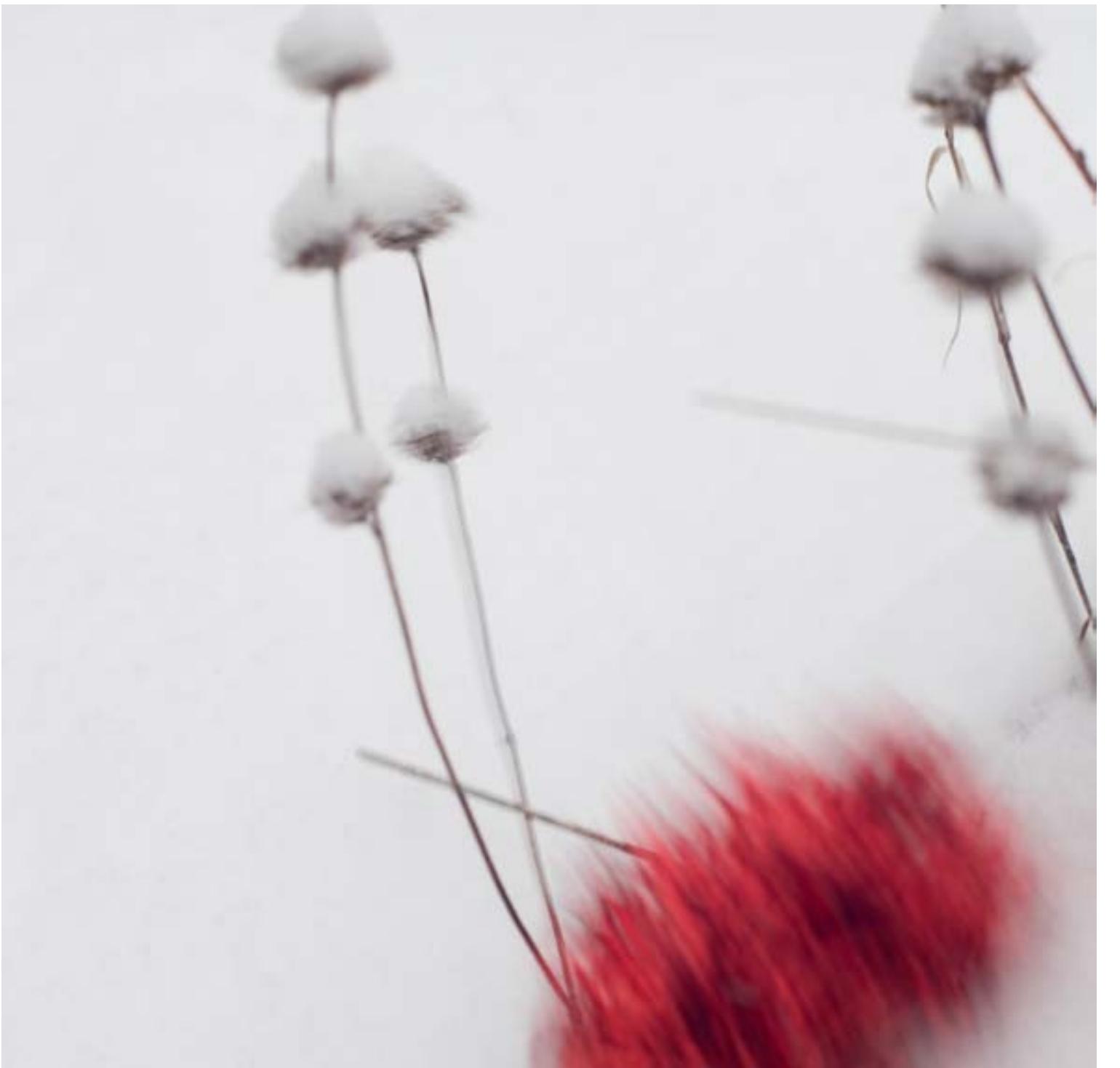
Ewa Dyslewicz Horror vacui (1. ročník), 2010 / Horror vacui (first year), 2010

Monika Obermajerová Bez názvu (klauzura za 2. ročník), 2008 / Bez názvu (end of year project, second year), 2008

Kristýna Erbenová Křehké okamžiky (klauzura za 2. ročník), 2010 / Fragile Moments (end of year project, second year), 2010

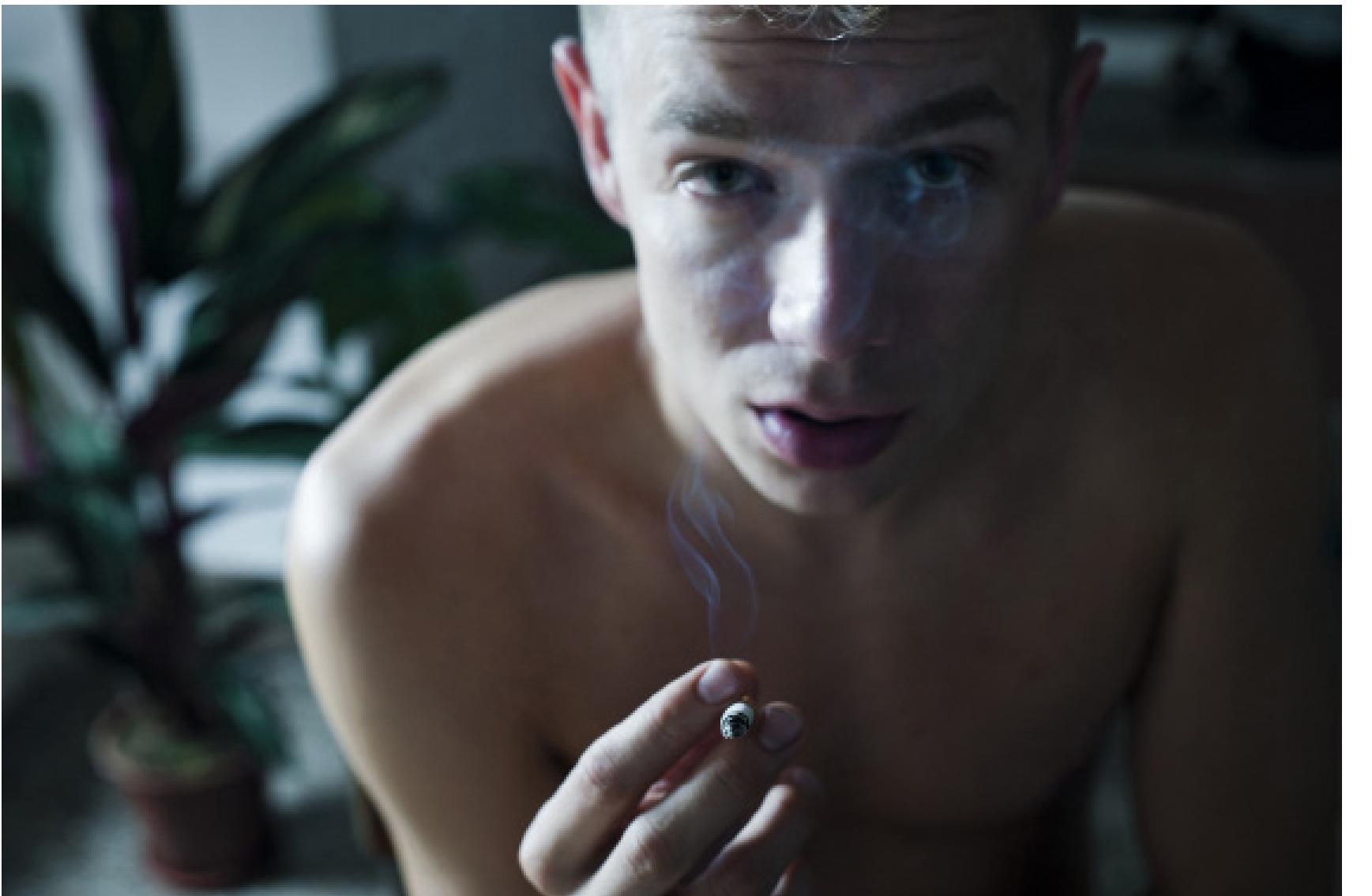
Lenka Leonidová - Spáčilová Bez názvu (klauzura za 2. ročník), 2010 / Untitled (end of year project, second year), 2010

Eva Malúšová Sestra (klauzura za 1. ročník) / Sister (end of year project, first year), 2008

Alžběta Rubešová Druhá paměť (bakalářská praktická práce), 2008 / Second Memory (bachelor's degree final project), 2008

Vladimír Novotný Everyday Life (bakalářská praktická práce), 2010 / Everyday Life (bachelor's degree final project), 2010

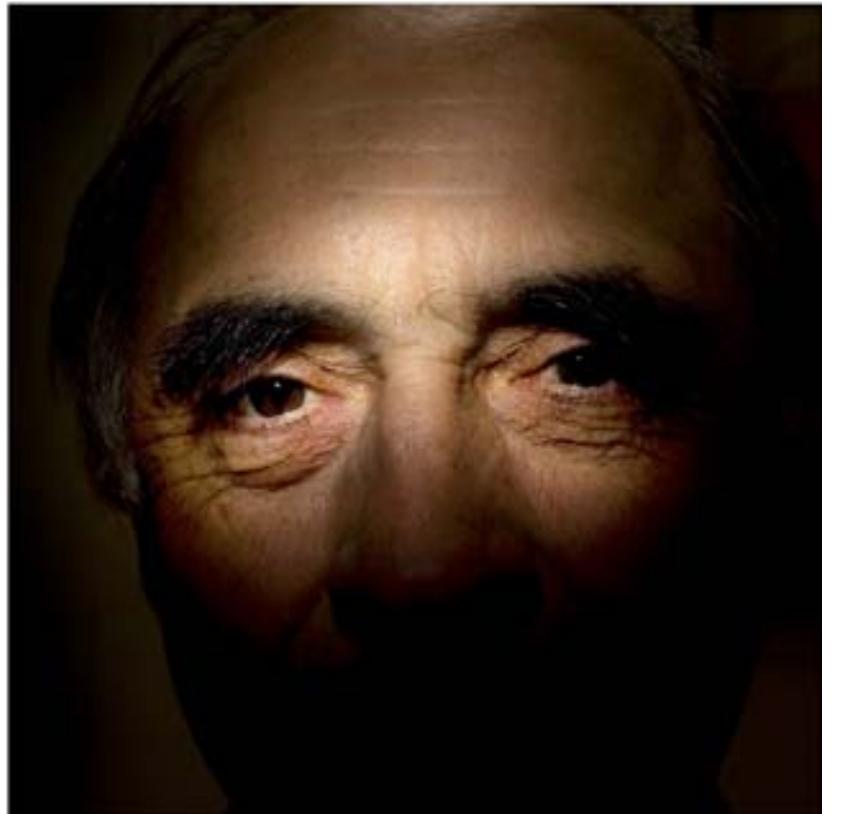
Anna Orłowska Bez názvu (klauzura za 2. ročník), 2010 / Untitled (end of year project, second year), 2010

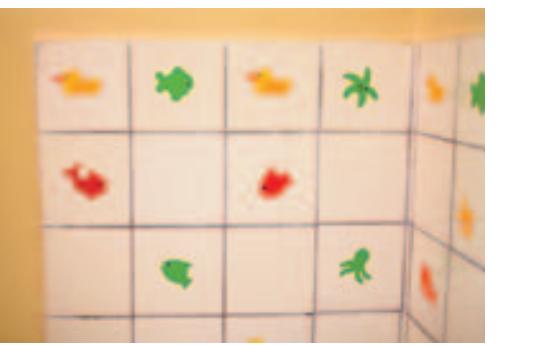
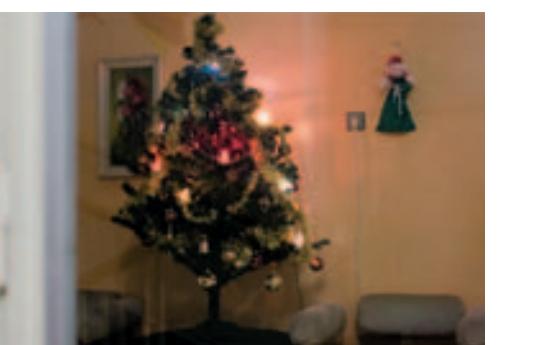
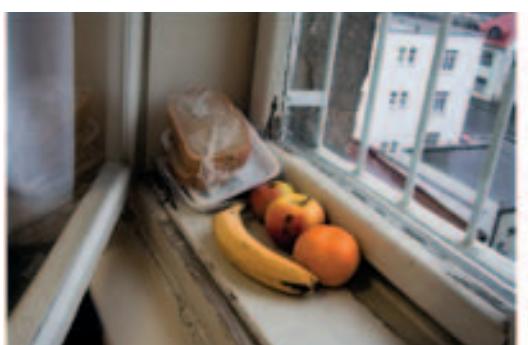

Anna Bajorek Stav mysli (klauzura za 1. ročník), 2010 / State of Mind (end of year project, first year), 2010

Gabriel Fragner Wink (bakalářská praktická práce), 2008 / Wink (bachelor's degree final project), 2008

Lenka Bláhová Hospital Art Therapy (klauzura za 1. ročník), 2010 / Hospital Art Therapy (end of year project, first year), 2009

Anna Grzelewska Julia Wanabe (1. ročník), 2010 / Julia Wanabe (first year), 2010

Barbora Kuklíková In-ty-my-ta (magisterská diplomová práce), 2007 / In-ty-my-ta (master's diploma portfolio), 2007

Roman Franc Brácha (bakalářská praktická práce), 2010 / Buddy (bachelor's degree final project), 2010

Roman Dobeš Generation Next (3. ročník), 2011 / Generation Next (third year), 2011

Zuzana Zbořilová Máma (klauzura za 4. ročník), 2009 / The Mum (end of year project, fourth year), 2009

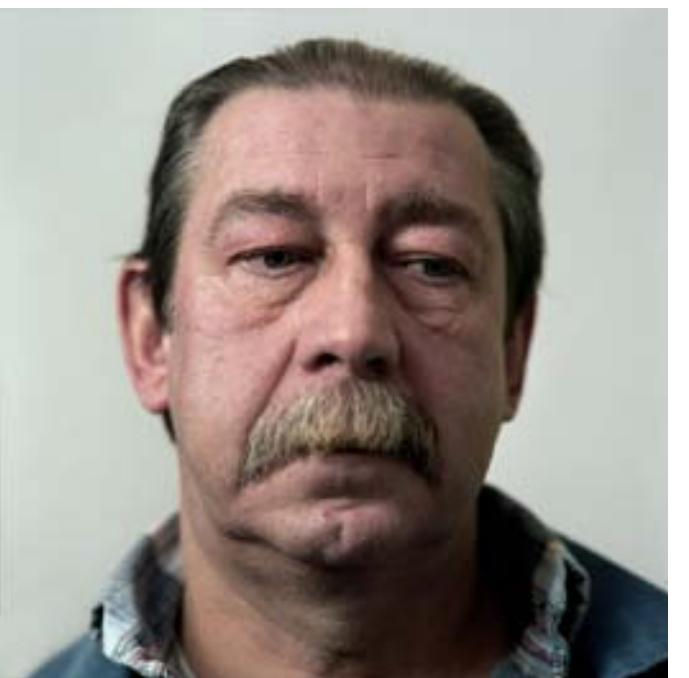
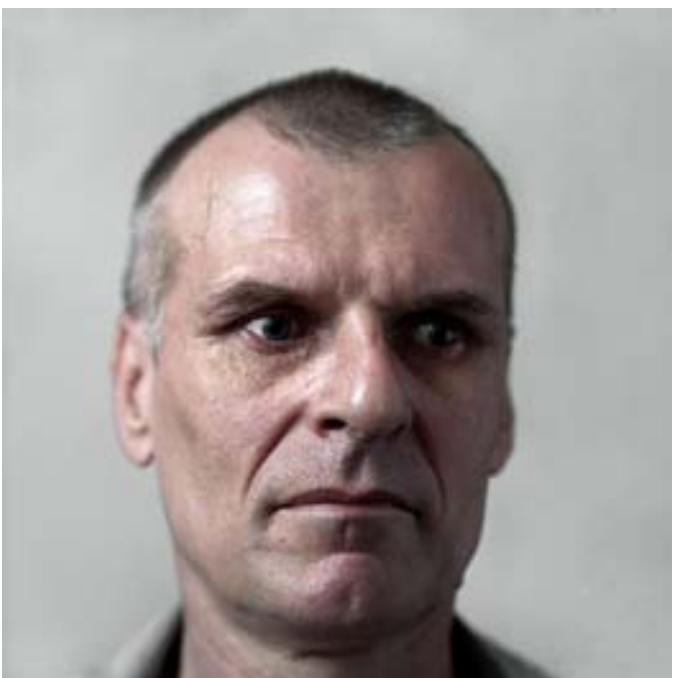
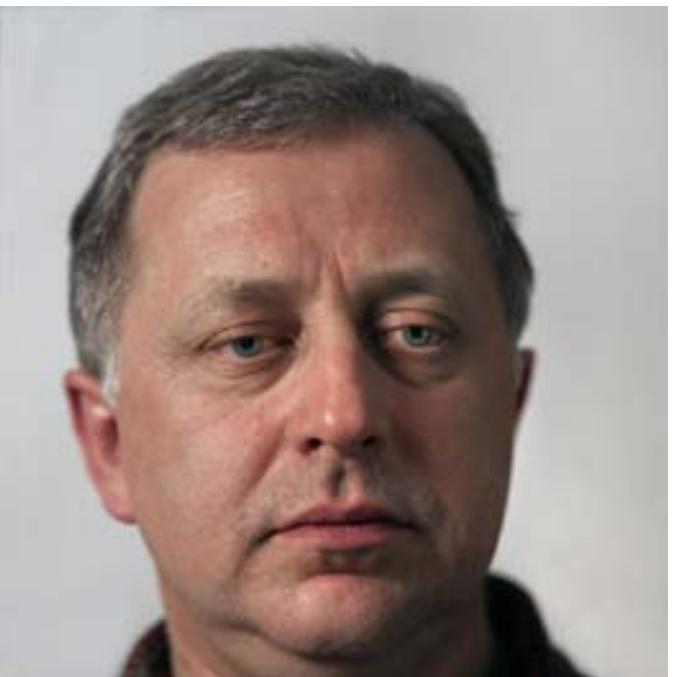
Magda Veselá Babička (klauzura za 2. ročník), 2008 / Grandmother (end of year project, second year), 2008

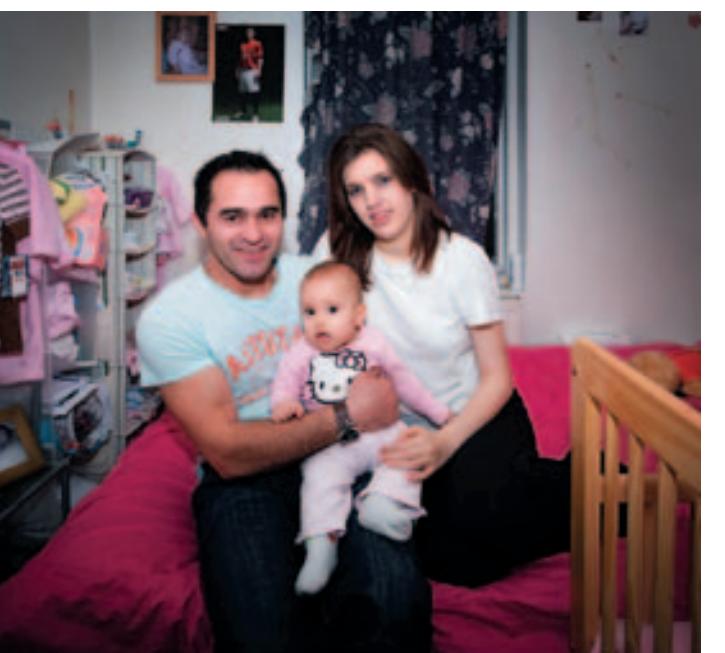
Andrej Balco Domésticas (magisterská diplomová práce), 2010 / Domésticas (master's diploma portfolio), 2010

Jiří Doležel Stopy paměti. Oběti nacistické a komunistické perzekuce na Olomoucku (klauzura za 2. ročník), 2010 /
Traces of Memory: Victims of Nazi and Communist Persecution in the Olomouc Region (end of year project, second year), 2010

Agnieszka Wrześniak Tichá místa (klauzura za 1. ročník), 201 / Silent Places (end of year project, first year), 2010

Natálie Benešová Lidé Londýna (klauzura za 2. ročník), 2009 / People of London (end of year project, second year), 2009

Richard Navara Portréty atletů (magisterská diplomová práce, 2008 / Portraits of Athletes (master's diploma portfolio), 2008

Petr Mentberger, Yan Renelt PTP - Pomocný technický prapor (3. ročník), 2011 / ATB - Auxiliary Technical Battalions (third year), 2011

Jan Branc Podoby - 9 měsíců (magisterská diplomová práce), 2009 / Appearances - Nine Months (master's diploma portfolio), 2009

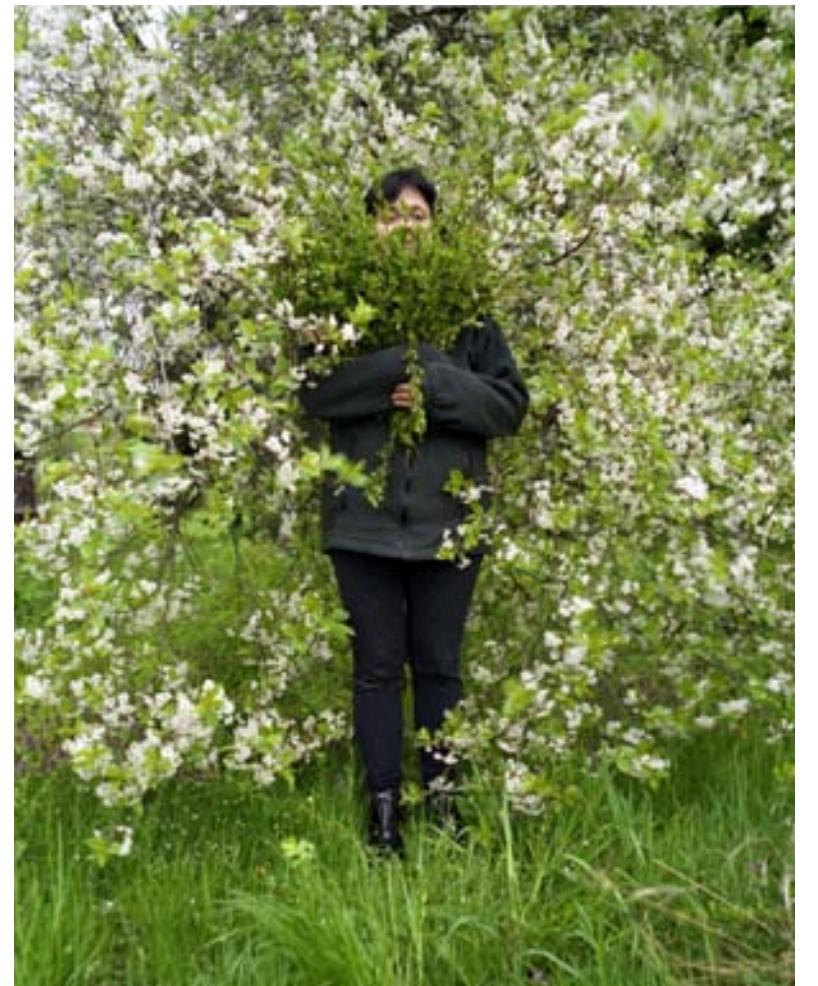
Ester Erdélyiová Moje láska (bakalářská praktická práce), 2010 / My Love (bachelor's degree final project), 2010

Lenka Sedláčková Národní galerie v Praze - prof. Tomáš Vlček (klauzura za 2. ročník), 2010 / National Gallery in Prague - Tomáš Vlček
(end of year project, second year), 2010

Jan Rasch Radiohost (magisterská diplomová práce), 2010 / Radio Guests (master's diploma portfolio), 2010

Tomek Ratter Suzy (klauzura za 1. ročník), 2009 / Suzy (end of year project, second year), 2009

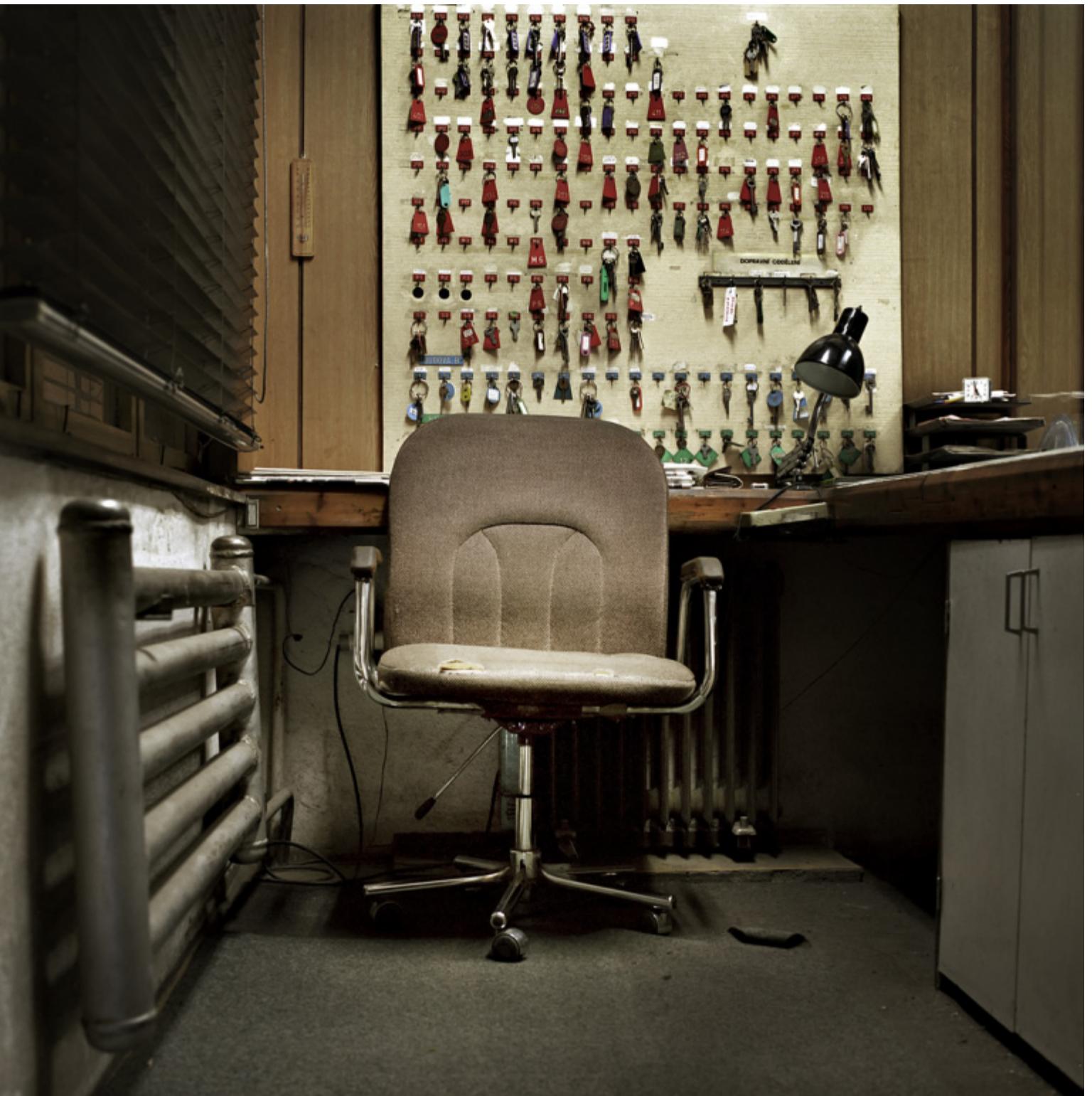
Vojtěch Sláma Indie (klauzura za 4. ročník), 2007 / India (end of year project, fourth year), 2007

Julie Štýbnarová Autoportrét (klauzura za 2. ročník), 2009 / Selfportrait (end of year project, second year), 2009

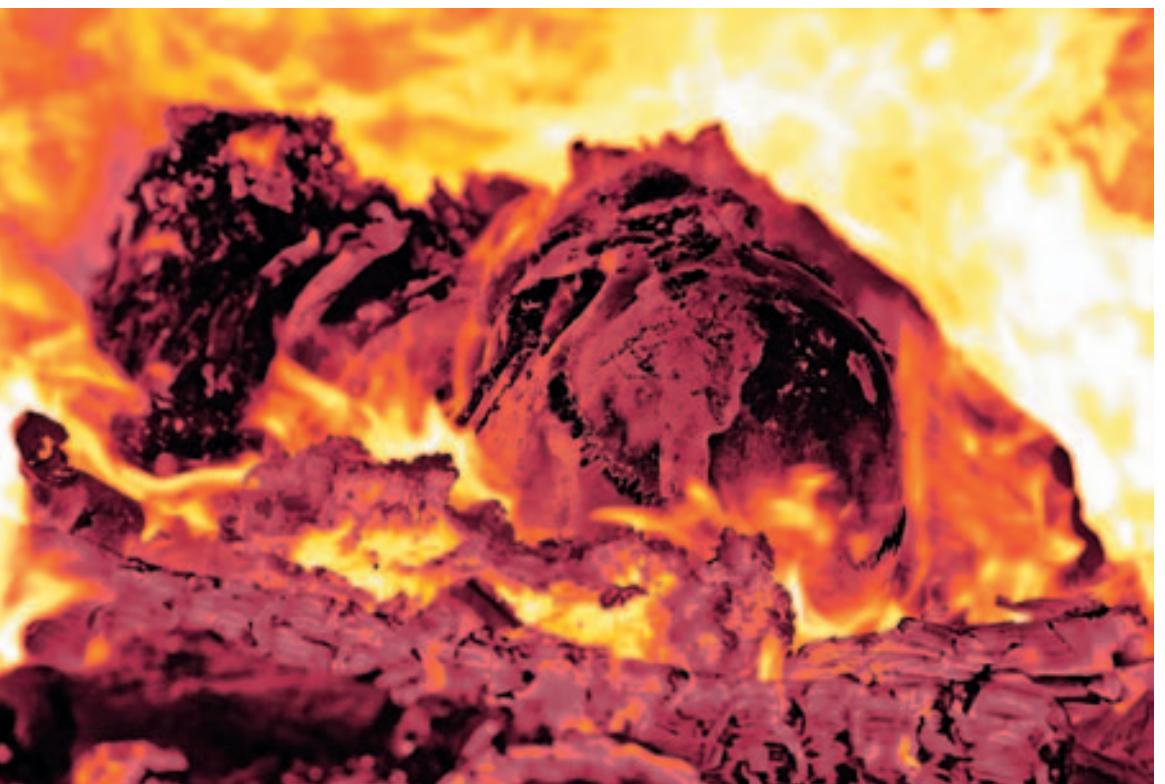

Ondřej Žížka Dům číslo 13 / 5 (klauzura za 2. ročník), 2009 / House No. 13 / 5 (end of year project, second year), 2009

Robert Kiss 702° Celsia (1. ročník a VOŠG Praha), 2010 / 702° C (first year + VŠOG Prague), 2010

Lukasz Pieńkowski Hermitage (klauzura za 2. ročník), 2010 / Hermitage (end of year project, second year), 2009

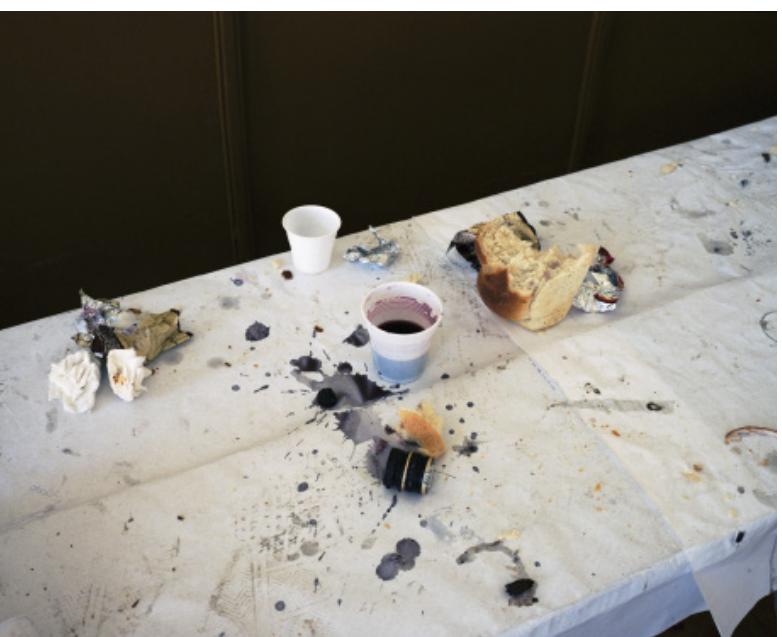

Mateusz Torbus Apokope (klauzura za 1. ročník), 2010 / Apokope (end of year project, first year), 2010

Andrzej Kramarz Cely (bakalářská praktická práce), 2007 / Cells (bachelor's degree final project), 2007

David Macháč Portréty – Mikolajice (magisterská diplomová práce), 2009 / Portraits, Mikolajice (master's diploma portfolio), 2009

Marcin Grabowiecki Polská Bukovina (bakalářská praktická práce), 2008 / Polish Bukowina (bachelor's degree final project), 2008

Jakub Kožál Sousedé a chalupáři z Biskupic (bakalářská praktická práce), 2010 / Neighbours and Cottagers of Biskupice (bachelor's degree final project), 2010

Tomasz Liboska Slezané v Texasu (bakalářská praktická práce), 2011 / Silesians in Texas (bachelor's degree final project), 2011

Krzysztof Kowalczyk Odboj. Portréty členů Armii Krajowej v Polsku (bakalářská praktická práce), 2010 /
Resistance: Members of the Polish Home Army (bachelor's degree final project), 2010

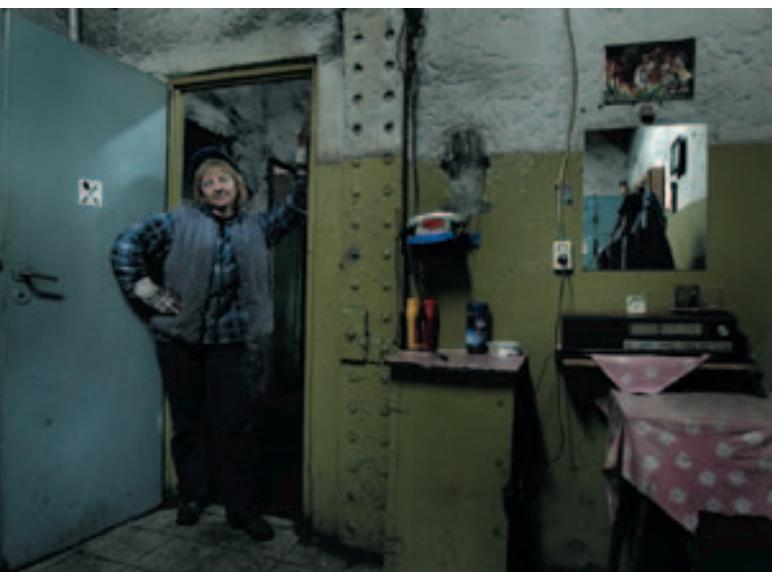

Michał Luczak Bílý dům (magisterská diplomová práce), 2010 / White House (master's diploma portfolio), 2010

Paweł Grześ Extremum Europe (bakalářská praktická práce), 2008 / Extremum Europe (bachelor's degree final project), 2008

Jana Nováková Pocity (klauzura za 4. ročník), 2010 / Feelings (end of year project, fourth year), 2010

Arkadiusz Gola Ženy z dolů (bakalářská praktická práce), 2008 / Women from the Mines (bachelor's degree final project), 2008

Martin Wágner Rusové - Sibiř (bakalářská praktická práce), 2010 / Russians – Siberia (bachelor's degree final project), 2010

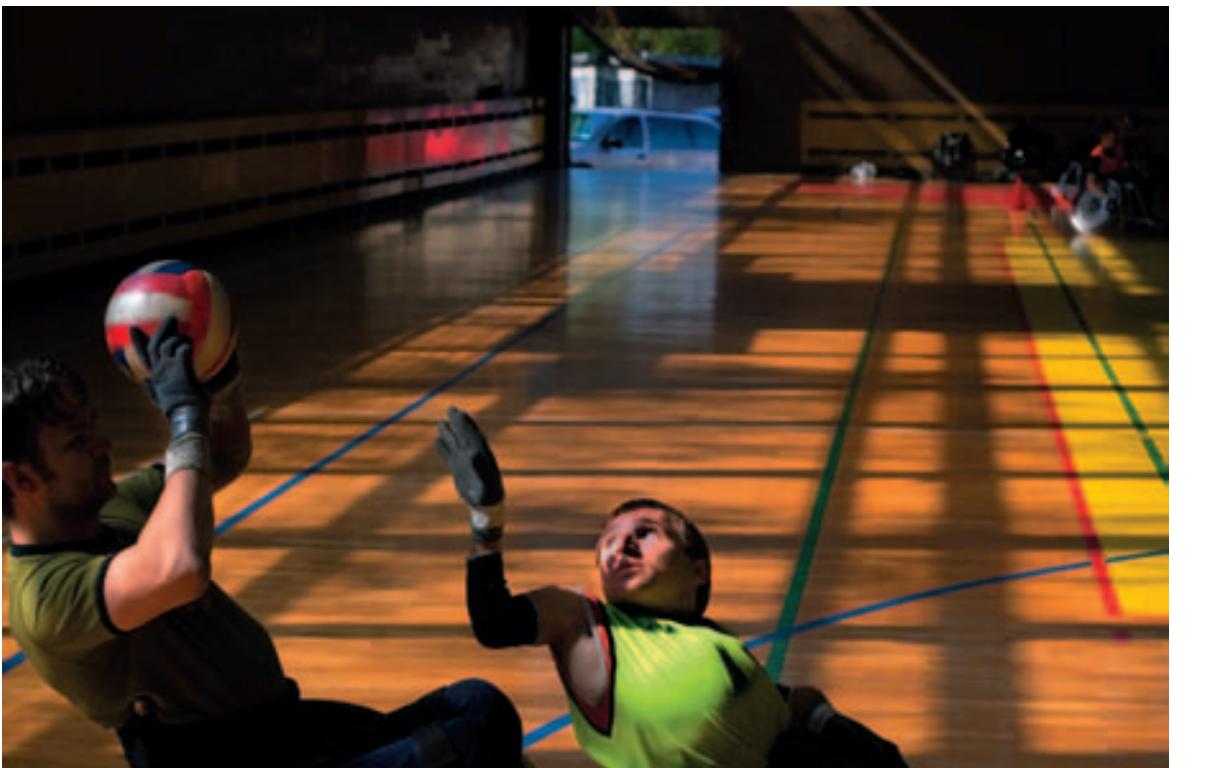
Jiří Žížka Psychiatrická léčebna Opava (magisterská diplomová práce), 2009 / Opava Psychiatric Hospital (master's diploma portfolio), 2009

Lukáš Horký Denisa (klauzura za 2. ročník), 2009 / Denisa (end of the year project, second year), 2009

Imrich Veber Transformace (klauzura za 2. ročník), 2010 / Tranformaton (end of year project, second year), 2010

Krzysztof Gołuch Ragbišté (klauzura za 4. ročník), 2009 / Rugby Players (end of year project, fourth year), 2009

Lena Jakubčáková V odloučení (bakalářská praktická práce), 2010 / In Seclusion (bachelor's degree final project), 2010

Radovan Kodera Neonacisté v Přerově (klauzura za 1. ročník, 2009 / Neo-Nazis in Přerov (end of the year project, first year), 2009

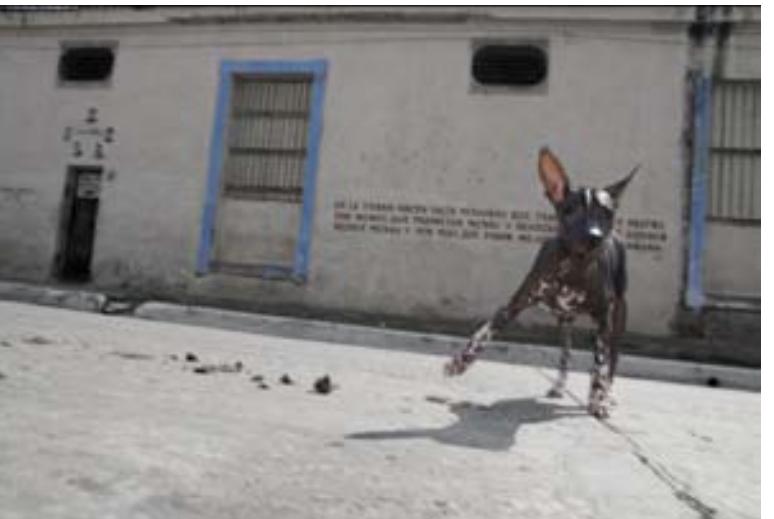
Paweł Supernak Protesty ekologů (klauzura za 4. ročník), 2008 / Environmentalists' Protests (end of year project, fourth year), 2008

Adam Tuchliński Ukrajina (klauzura za 4. ročník), 2007 / Ukraine (end of year project, fourth year), 2007

Milan Illík Číňané v Bratislavě (klauzura za 4. ročník), 2009 / Chinese in Bratislava (end of the year project, fourth year), 2009

Jan Langer Kuba. Každý den nic (klauzura za 4. ročník), 2009 / Cuba. Nothing Every Day (end of year project, fourth year), 2009

Jacek Hajduga Děti ze sídliště (klauzura za 2. ročník), 2010 / Children of the Quarter (end of year project, second year), 2010

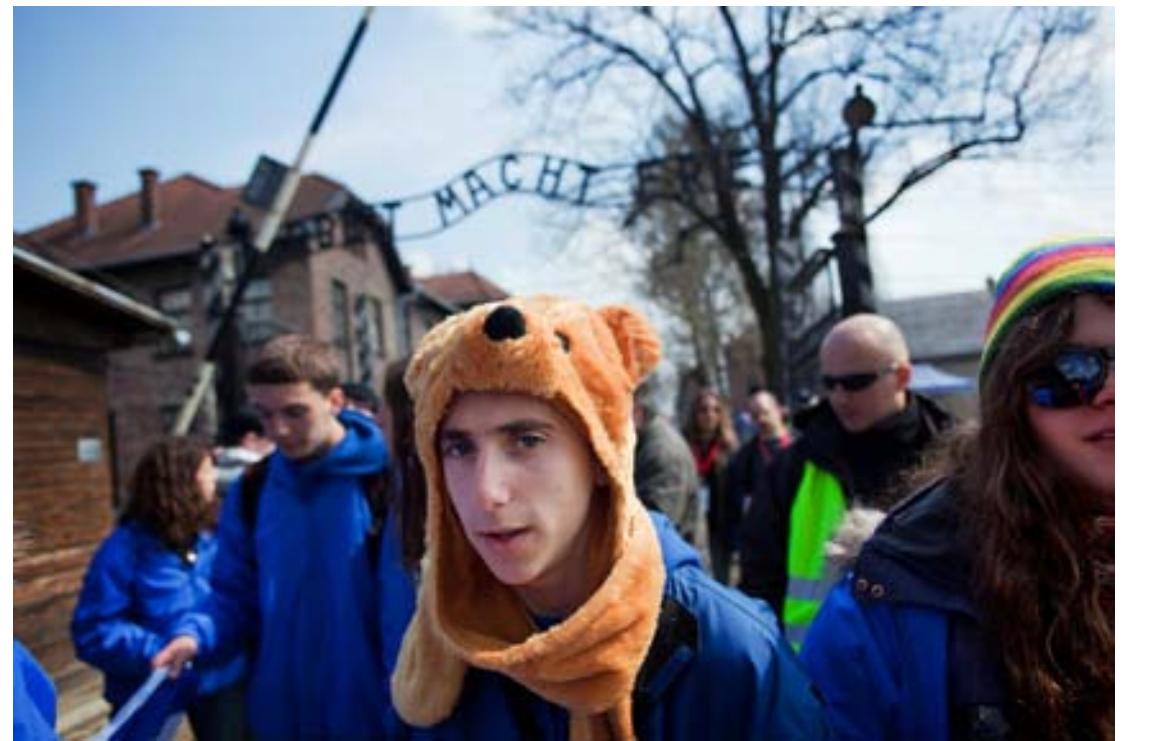
Pawel Olejniczak Olejniczakové v Anglii (bakalářská praktická práce), 2010 / The Olejniczaks in England (bachelor's degree final project), 2010

Tomáš Pospěch Bezúčelná procházka (doktorské studium), 2008 / An Aimless Walk (doctoral studies), 2008

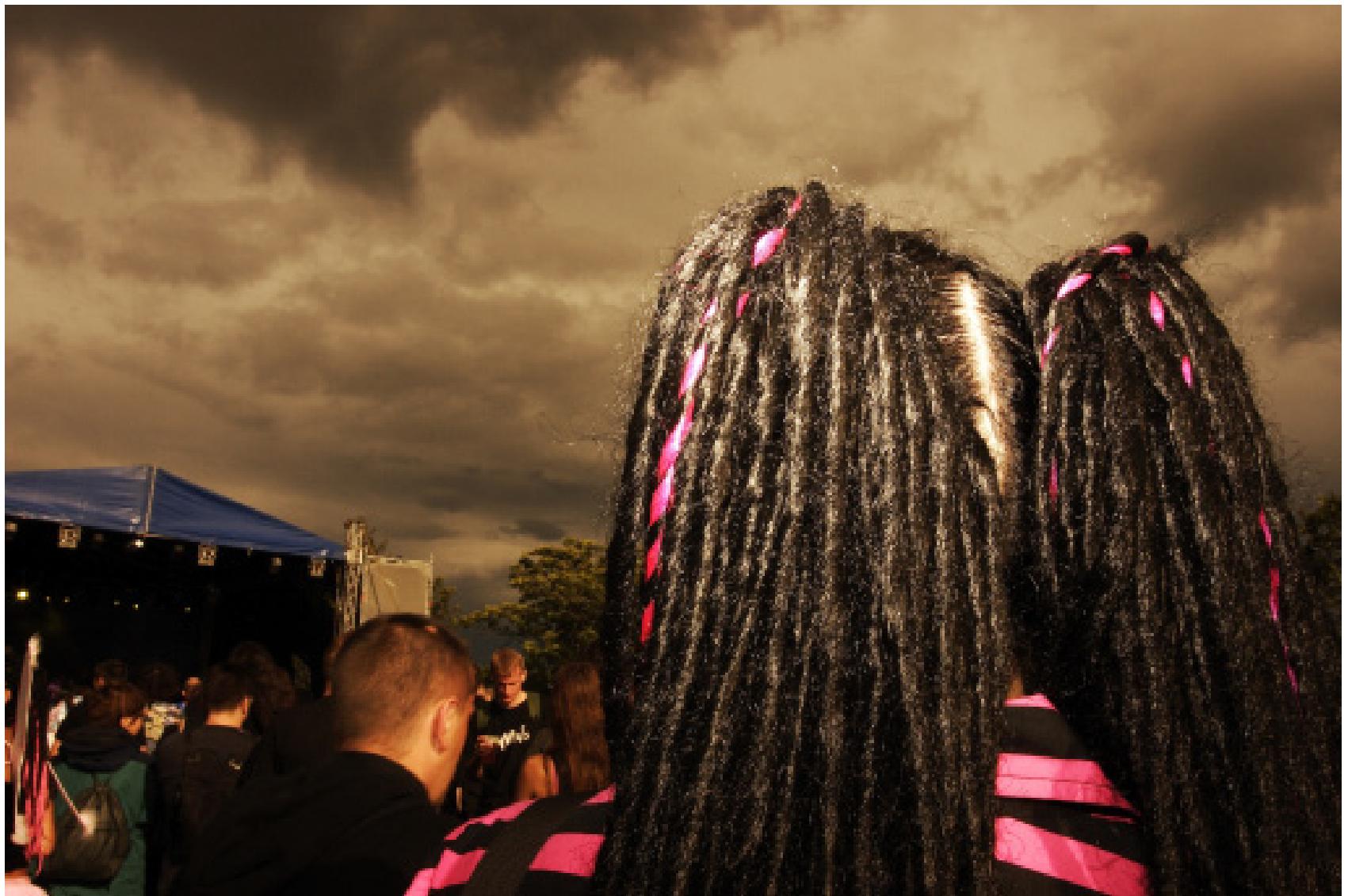
Aleksandra Ewa Sniezek Slavnost Božího těla (klauzura za 2. ročník), 2009 / Corpus Christi (end of year project, second year), 2009

Tomasz Wiech V Polsku (klauzura za 1. ročník), 2010 / In Poland (end of year project, first year), 2010

Veronika Lukášová Holy Land (klauzura za 1. ročník), 2010 / Holy Land (end of year project, first year), 2010

Wojciech Sienkiewicz Castleparty (1. ročník), 2007 / Castleparty (first year), 2007

Andrzej Marczuk Pozdrav z Chorzowa (bakalářská praktická práce), 2005

Svatopluk Klesník Chvíle šampiónů (bakalářská praktická práce), 2009 / The Moment of Champions (bachelor's degree final project), 2009

Václav Němec Zápisník - Summertime (bakalářská praktická práce), 2010 / Diary - Summertime (bachelor's degree final project), 2010

Matěj Třešnák Yes, It Happened (klauzura za 4. ročník), 2009 / Yes, It Happened (end of year project, fourth year), 2009

Libor Fojtík Absurdistán – můj domov (klauzura za 4. ročník), 2009 / Absurdistan – My Home (end of year project, fourth year), 2009

Petr Drábek Sweet Fun, Good Day (klauzura za 2. ročník), 2009 / Sweet Fun, Good Day (end of year project, second year), 2009

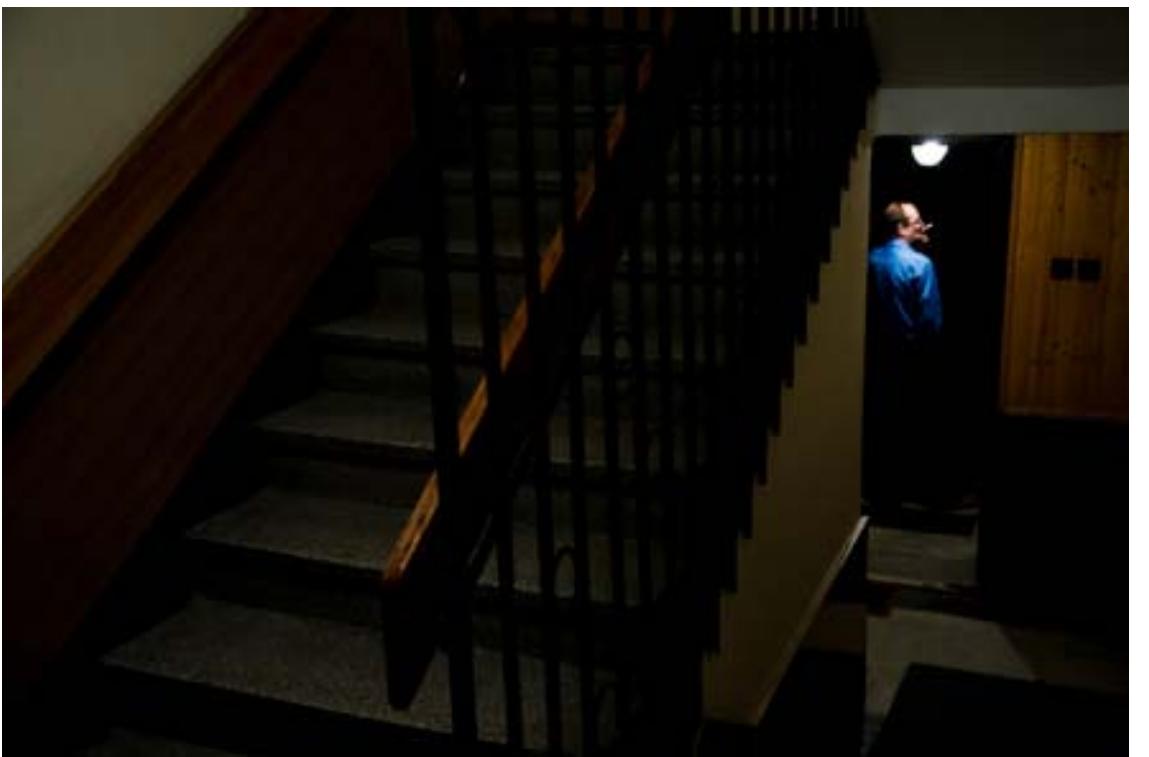

Mariusz Forecki I Love Poland (klauzura za 4. ročník), 2009 / I Love Poland (end of year project, fourth year) , 2009

Tomáš Hliva Bez názvu (klauzura za 2. ročník), 2009 / Untitled (end of year project, second year), 2009

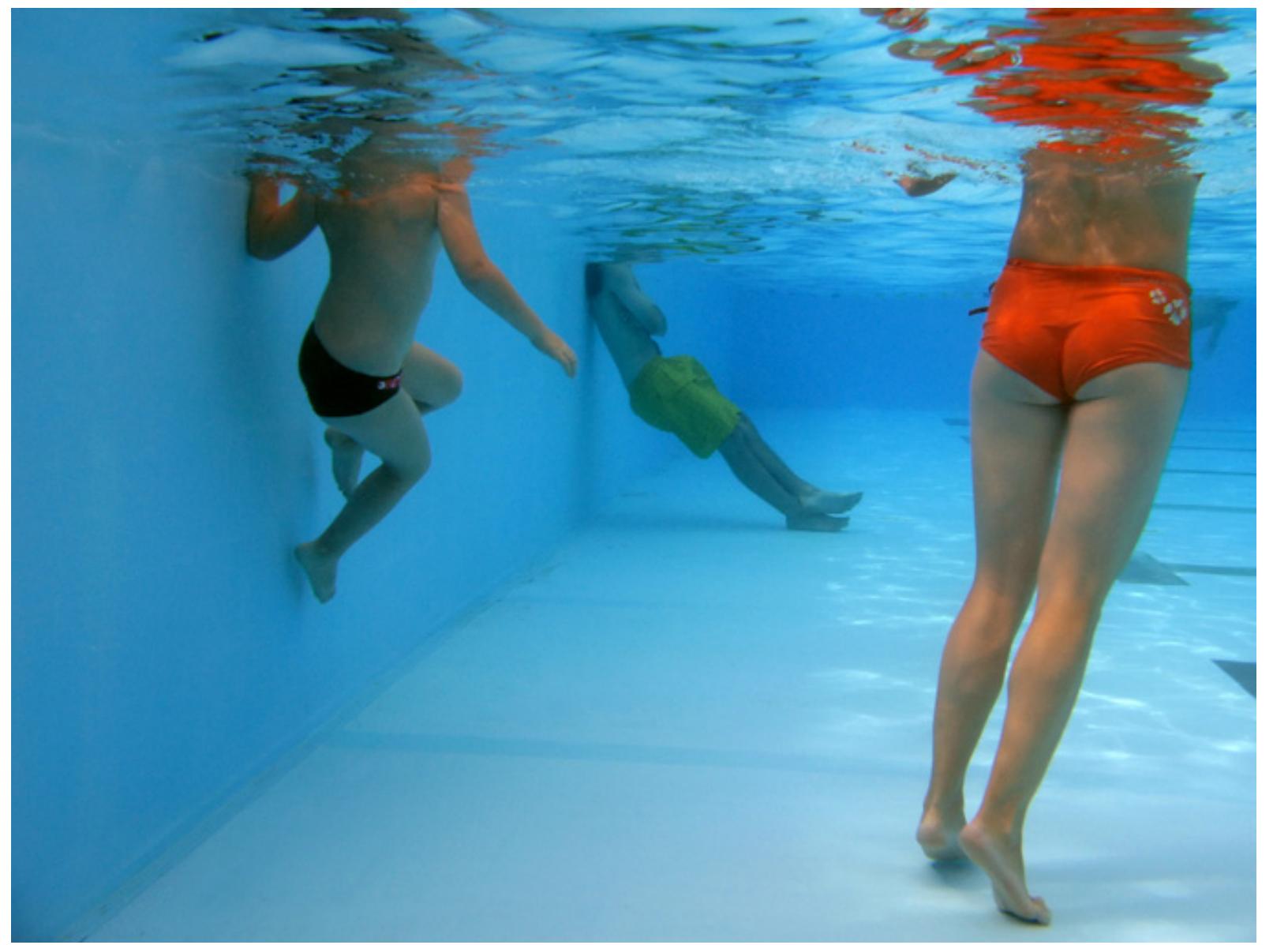

Rafał Siderski The Story (bakalářská praktická práce), 2009 / The Story (bachelor's degree final project), 2009

Petr Nagy Veřejné bazény (bakalářská praktická práce), 2008 / Public Swimming Pools (bachelor's degree final project), 2008

Pavla Ortová Underwater (bakalářská praktická práce), 2007 / Underwater (bachelor's degree final project, 2007)

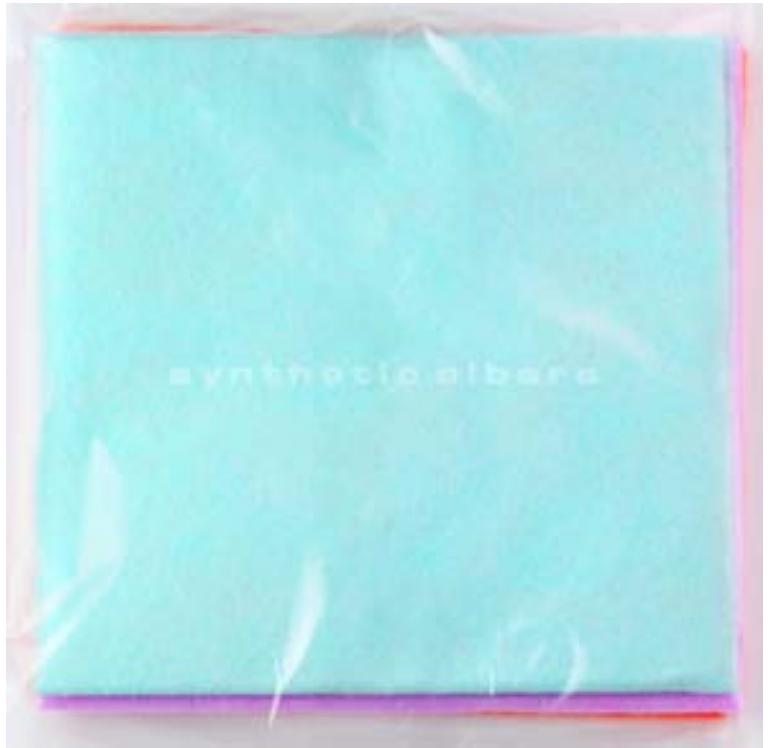
Roman Vondrouš Fragmenty Prahy (4. ročník), 2010 / Fragments of Prague (fourth year), 2010

Agáta Marzecová Reprodukce přírody, 2010 (bakalářská praktická práce), 2010 / A Reproduction of Nature (bachelor's degree final project), 2010

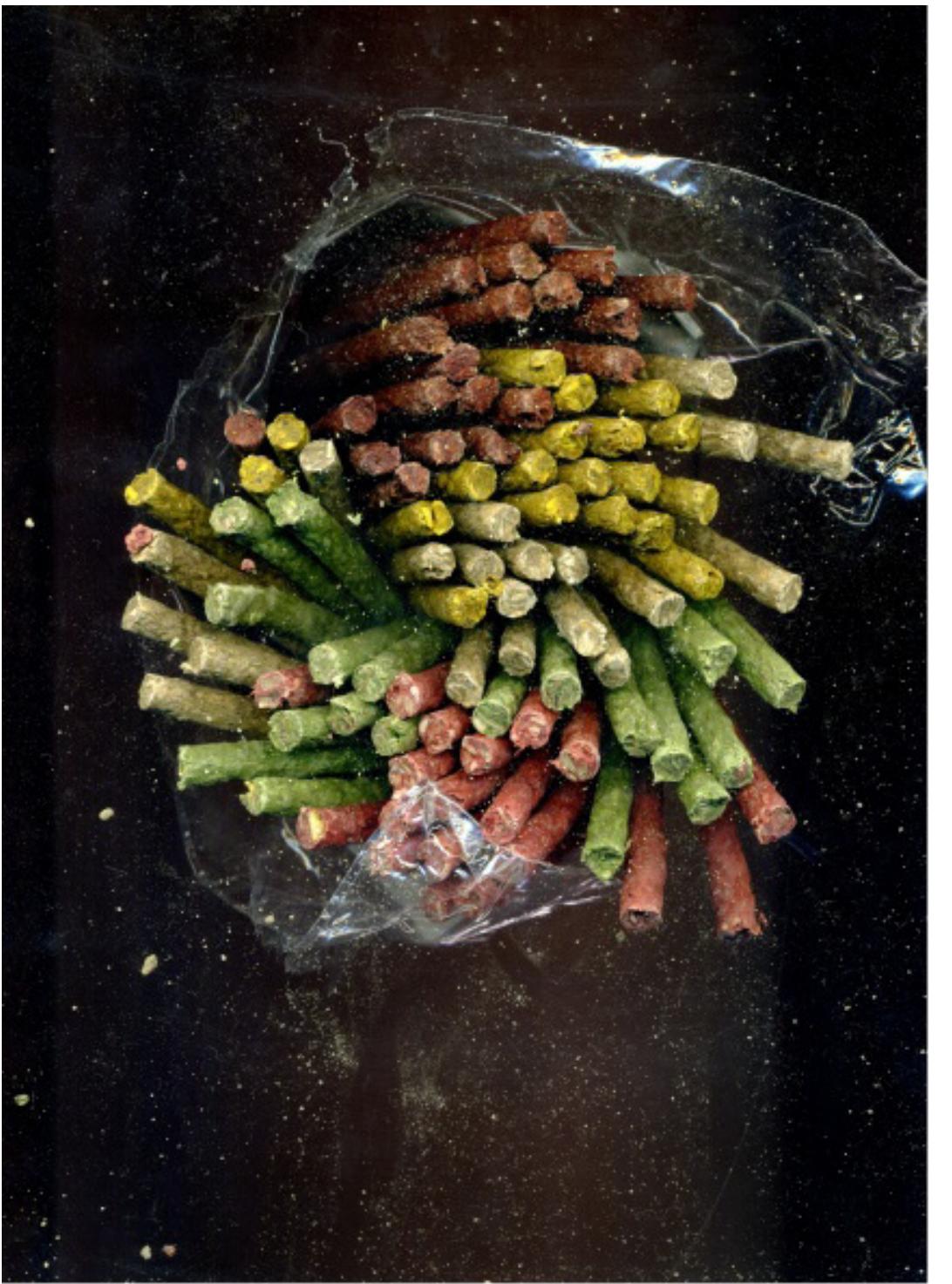
Michał Popieluch *Road Movie* (klauzura za 4. ročník), 2009 / *Road Movie* (end of year project, fourth year), 2009

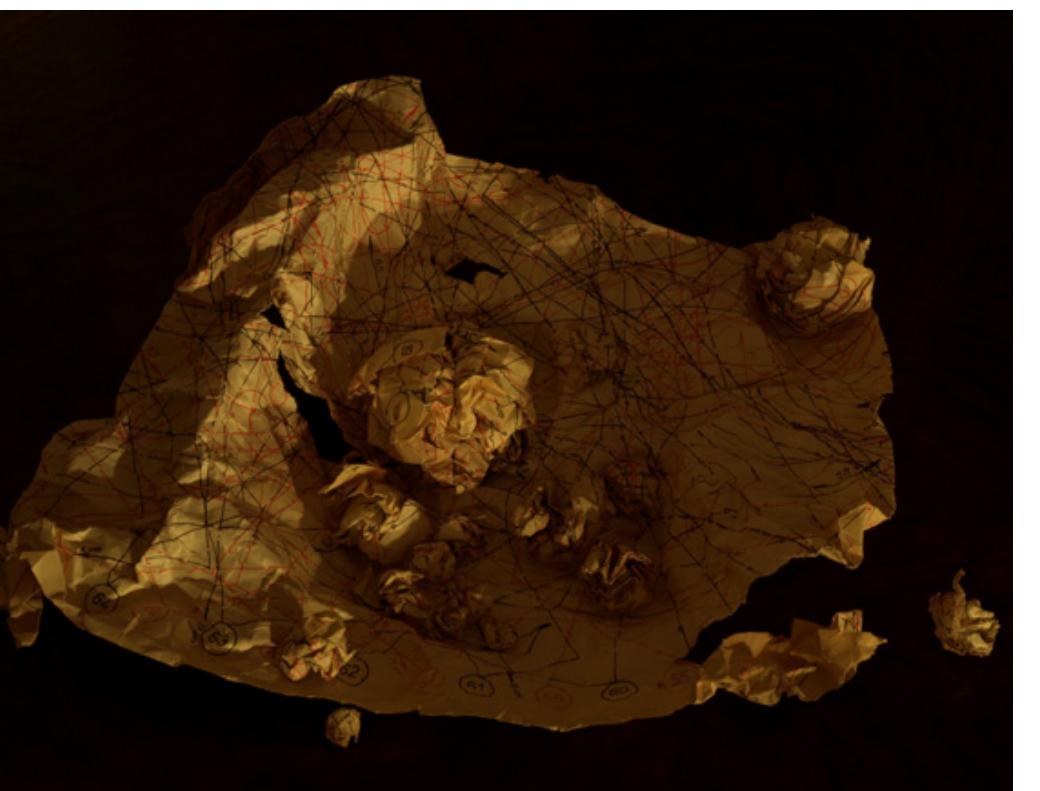
Jan Mahr Synthetic (magisterská diplomová práce), 2009 / Synthetic (master's diploma portfolio), 2009

Jan Mahr Synthetic (magisterská diplomová práce), 2009 / Synthetic (master's diploma portfolio), 2009

Hana Čermáková Bez názvu (magisterská diplomová práce), 2007 / Untitled (master's diploma portfolio), 2007

Lukáš Rohárik Zátiší (klauzura za 1. ročník), 2010 / Still Life (end of year project, first year), 2010

Milan Krištúfek PVC Natura (klauzura za 1. ročníkú, 2010 / PVC Nature (end of year project, first year), 2010

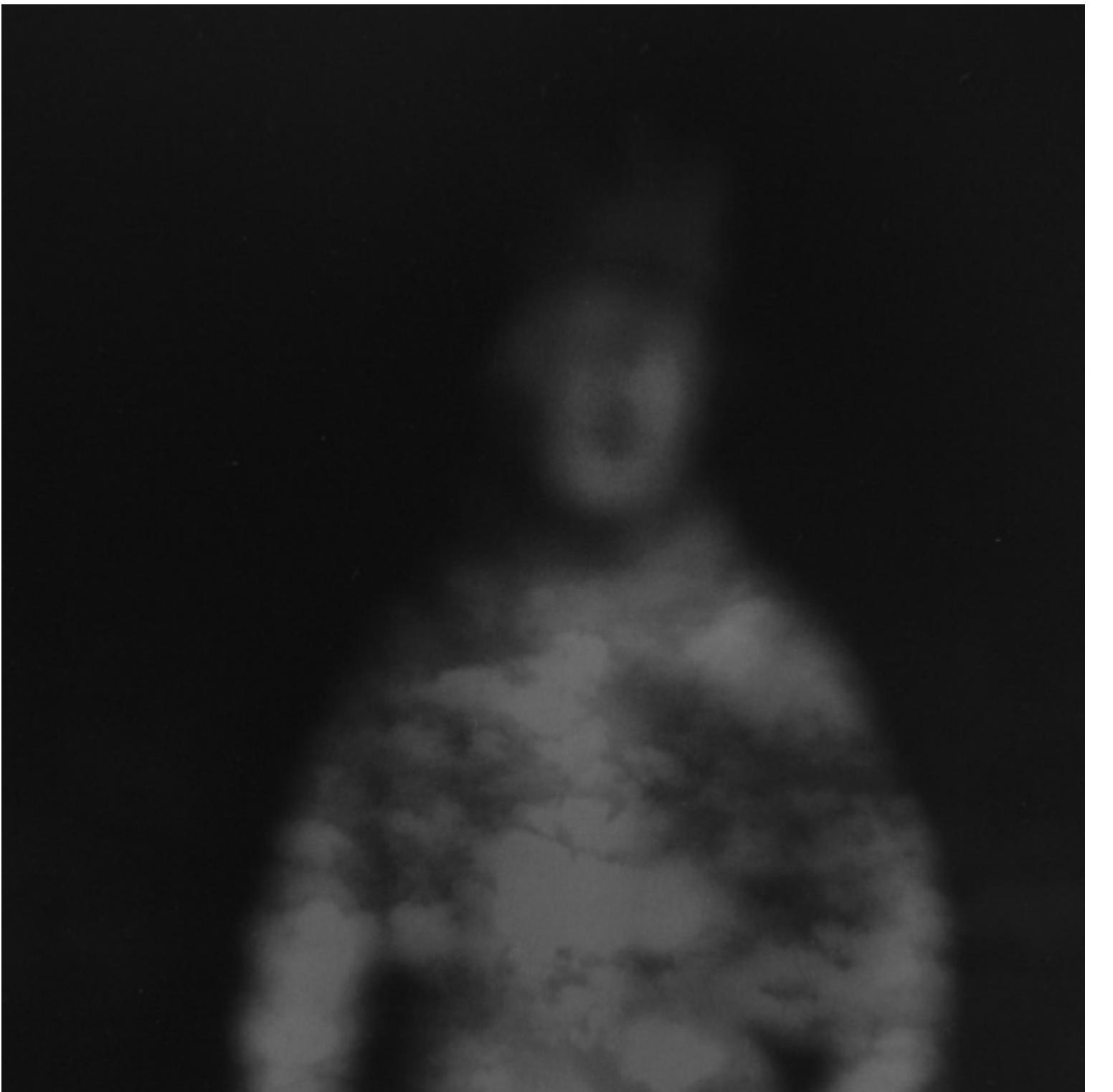

Daniel Poláček Svícení (1. ročník), 2011 / Shine (first year), 2011

Zuzana Panská Sněhurka (magisterská diplomová práce), 2011 / Sow White (master's diploma portfolio), 2011

Eva Pospěchová Ocúny noci (klauzura za 1. ročník), 2009 / Meadow-saffrons of the Night (end of year project, first year), 2009

Martin Hrubý Ideál (magisterská diplomová práce), 2010 / The Ideal (master's diploma portfolio), 2010

Michaela Klakurková Panely (klauzura za 1. ročník), 2010 / Panels (end of year project, first year), 2010

Tomáš Werner Čekání (klauzura za 1. ročník), 2009 / Waiting (end of year project, first year), 2009

Yan Renelt Bez názvu (klauzura za 1. ročník), 2009 / Untitled (end of year project, first year), 2009

Pavel Maria Smejkal Fatespaces (magisterská diplomová práce), 2008 / Fatespaces (master's diploma portfolio), 2008

Branislav Štěpánek Umění pornografie (klauzura za 1. ročník), 2010 / Art of Pornografy (end of year project, first year), 2010